

Planlama emniyet
afet KONTROL kilitlen/tecrit
TESPİT okul olay yönetim sistemi
tehlikeli maddeler hazırlık şiddet öğrenci
OKUL tecrit deprem aile arama kurtarma
tehlike tahliye revir
fırtına yangın acil
prosedür öğretmen
haberleşme Tıbbi sınıf
RISK ilk yardım
arama kurtarma sel

AFET VE ACİL DURUMLAR PLANLAMA REHBERİ

Planlama
afet
OKUL
tehlike
fırtına
haberleşme
arama kurtarma
Sel
RISK
Tıbbi
ilk yardım
prosedür
deprem
tehlikeli maddeler
KONTROL
TESPİT
deprem
tehlike
fırtına
haberleşme
arama kurtarma
Sel
RISK
Tıbbi
ilk yardım
prosedür

emniyet
kilitlen/tecrit
okul olay yönetim sistemi
TC
MERSİN VALİLİĞİ
MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

AFET VE ACİL DURUMLAR PLANLAMA REHBERİ

OKUL / KURUM MÜDÜRLÜĞÜ

OKUL/KURUM FOTOĞRAFI

Mersin İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı Okul ve Kurumların acil durumlarının; 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu, İşyerlerinde Acil Durumlar hakkında Yönetmeliğin 7. Maddesine göre belirlenmesi ve olumsuz etkilerinin azaltılması, önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması, acil durum ekiplerinde görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi, ekiplerde görevlendirilecek kişilerin belirlenerek yetkinliklerinin üst seviyeye çıkarılması, dokümantasyon, tatbikat, acil durum müdahale, tahliye yöntemlerinin planlı bir olarak koordinasyon ve işbirliği içerisinde yönetilmesi amacıyla hazırlanan Afet ve Acil Durumlar Planlama Rehberinin Okul/Kurumlarımız tarafından kullanılması uygun görülmüştür.

Onay Makamı	Adı Soyadı	İmza / Mühür	Tarih
Hazırlayan	Burçin AKINBİNGÖL A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı		02.05.2017
Kontrol Eden	Gürbüz GÜNEY Sivil Savunma Uzmanı		02.05.2017
İşveren Vekili	Erol ÖZDEMİR İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı		02.05.2017
İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Adem KOCA İl Millî Eğitim Müdürü		

Uyarı : 5846 Sayılı Fikir Ve Sanat Eserlerini Koruma Kanunu Gereği İzinsiz Basılması, Çoğaltılması ve Yayınlanması Yasaktır.

Değişiklik Çizelgesi

Değişiklik Sayfa Numarası	Değişiklik Tarih ve Sayısı	Değişiklik İşlem Tarihi	Değişiklik Yapanın Adı Soyadı	İmza

İçindekiler Tablosu

GİRİŞ	6
BİRİNCİ BÖLÜM	7
1. Amaç	7
2. Kapsam	7
3. Dayanak	7
4. Temel İlkeler	8
5. Okulun/Kurumun Tarihçesi	8
5.1 Misyonumuz	8
5.2 Vizyonumuz	9
6. Kuruma Ait Bilgiler	9
6.1. 1. Personel Bilgileri	10
6.1.2. Öğrenci Sayıları (2017-2018)	10
6.2. Fiziki İmkânlar –Yapı Özellikleri	11
6.3. Taşımali Eğitim: 2017-2018	12
6.4. Acil Durum Yönetimi İle İlgili Bilgiler	13
İKİNCİ BÖLÜM	14
1. Tanımlar	14
2. Acil Durum Planı Nedir?	17
3. Okul Müdürünün Acil Durum Planı Yapma Sorumluluğu	17
4. Çalışanların Yükümlülük ve Sorumlulukları	17
5. Acil Durum Dokümantasyonu Hazırlanması	18
6. Destek Elemanı Kimdir, Nasıl Belirlenir?	18
7. Destek Elemanı Eğitimleri Nasıl Yapılır?	19
8. Acil Durum Dokümantasyonu Hazırlama	20
9. Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Planı Tatbikatları	20
10. Acil Durum Planları Yenilenmesi	20
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	21
1. Afet Ve Acil Durum Risk Değerlendirmesi	21
2. Risk Analizi Ve Değerlendirmesi	22
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	24
1. Acil Durum Yönetim Ve Planlama Sisteminin Kurulması	24
1.1. Okulda Olay Yönetim Sistemi Yapısı	24
1.2. Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Kurulunun Kurulması ve Yetkilendirilmesi	25
1.2.1. Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Panosu	26
1.2.2. Öğrencilerin Katılımı	26
1.3. Yönetim Kurulunun Görev, Yetki ve Sorumlulukları	26
1.4. Okul Müdürünün Afet ve Acil Durum Planlaması Konusundaki Sorumlulukları	27
1.5. Öğretmenlerinin Afet Öncesi, Sırası ve Sonrasındaki Görevleri	27
1.5.1. Afet Öncesinde	27
1.5.2. Afet Sırasında	28
1.5.3. Afet Sonrası Okul Yeniden Açıldığında	28
2. Olay Yöneticisi	29
2.1. Konum	29
2.2. Prosedürler	29
2.3. Sorumluluklar	29
3. Operasyon Birimleri – Ekipler (EK-2)	31
3.1. Operasyonlar Birimi Sorumlusu (Ekipler Sorumlusu)	31

3.1.1. Afet ve Acil Durum öncesinde	31
3.1.2. Afet ve Acil Durum sırasında	31
3.1.3. Afet ve Acil Durum sonrasında	31
4. Haberleşme Ve Halkla İlişkiler Ekibi (EK2-(H))	32
4.1 Konum Prosedürler	32
4.2 Sorumluluklar ve Görevler	32
5. İlk Yardım Ekipleri (EK2-(D))	33
5.1. Konum Prosedürler	33
5.2. Sorumluluklar ve Görevler	33
5.3. Özel Malzemeler/Ekipmanlar	34
6. Yangın Söndürme (EK-2 C)	34
6.1. Konum	34
7. İlk Hasar Tespit Ve Acil Müdahale Ekipleri (Ek2-B)	35
7.1 Prosedürler	35
7.2. Sorumluluklar Sorumluluklar ve Görevler	35
8. Kurtarma (EK2-(F))	36
8.1 Sorumluluklar ve Görevler	36
8.2. Ekiplerin Büyüklüğü Ve Niteliği	36
8.3. Özel Malzemeler/Ekipmanlar	37
9. Koruma Ekibi (EK2-G)	38
9.1. Sorumluluklar ve Görevler	38
10. Öğrencilerin Gözetimi ve Teslimi Ekibi (Ek2-E)	38
10.1. Prosedürler	38
10.2. Başvuru ve Teslim Kapısı Görevlilerinin Sorumlulukları	38
10.3. Toplanma Alanı Görevlilerinin Sorumlulukları	39
10.4. Yoklama Kayıt	39
10.5. Diğer Personel	39
10.6. Özel Malzemeler/Ekipmanlar	39
10.7. Tuvaletler	40
10.8. Sığınak/Barınak	40
11. Lojistik Bölüm	40
11.1. Diğer Faaliyetlerin Organizasyonu	41
11.2. Kafeterya Personeli	41
12. Bilgilendirme Planlama Dosyalama	41
BEŞİNCİ BÖLÜM	43
1. Acil Durum Organizasyonu (EK-1)	43
2. Okulda Acil Durumlar İçin Standart Operasyon Prosedürleri	44
2.1.A- Temel Prosedürler	44
2.1.1 Acil Durum Telefonları	44
2.1.2. Temel Acil Durum Prosedürleri Karar Şeması	44
2.1.3. Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri	46
2.1.4. Güvenli Bir Yere Sığınma Prosedürü	48
2.1.5. Sığınak	48
2.1.5 Afet Ve Acil Durum Öğrenci Teslim Prosedürü	54
2.1.6. Yerinde Sığınma Prosedürü	54
2.1.7. Kilitlen/Tecrit Prosedürü	56
2.2.B-Tehlikeye Özel Prosedürler	58
2.2.1. Hızlı Değerlendirme	58

2.2.2. Tıbbi Acil Durum	58
2.2.3. Okul Binasında Veya Çevresinde Şüpheli Ve Yabancı Kişiler	59
2.2.4. Yangın	59
2.2.5. Deprem	62
2.2.6. Tehlikeli Maddeler	66
2.2.7. Sel	68
2.2.8. Fırtına.....	69
2.2.9. Şiddet Tehditleri	71
2.2.10. Öğrenciler Arası Kavga/Çatışma	72
2.2.11. Bomba Tehdidi.....	73
Telefonla Tehdit Raporu	73
2.2.12. İş Kazası	74
2.2.13. Patlama.....	76
2.2.14. Sabotaj.....	78
2.2.15. Gıda Zehirlenmesi.....	81
2.2.16. KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer)	84
2.2.17. Heyelan-Kaya Düşmesi	88
2.2.18. Çığ.....	91
ALTINCI BÖLÜM	94
1. Tahliye Tatbikatları	94
1.1. Deprem Tatbikatı Senaryosu	94
1.2. Sel Tatbikatı Senaryosu	95
1.3. Tehlikeli Madde Tatbikatı	95
1.4. Öğretmen Ve Personel: Tatbikat Planlama Ve Hazırlık	95
1.5. Ulaşım Personeli İçin Hazırlık Kontrol Listesi.....	97
YEDİNCİ BÖLÜM	100
1. Acil Durum Malzeme Kontrol Listeleri	100
1.1. İdari Büro – “Tahliye-Kutusu” Kontrol Listesi	100
1.2. Revir – “Tahliye Kutusu” Kontrol Listesi	100
1.3. Olay Yönetim Sistemi - “Kriz Masası” - Kontrol Listesi	101
1.4. Okul Acil Durum Malzeme - Kontrol Listesi	101
1.6. Okul İlk Yardım Çantası Kontrol Listesi (750 Kişi İçin	101
1.7. Afet Ve Acil Durum Sınıf Malzeme Kontrol Listesi.....	102
1.8. Öğrenci/Çalışan Özel Çanta Kontrol Listesi (kişi başına 1 adet)	102
1.9. Okul Afet Ve Acil Durum Yönetimi – İş Takvimi.....	103
KAYNAKÇA	104

GİRİŞ

Türkiye’de afet yönetimi ve kurumsal afet planlaması anlayışı ülkemizi derinden yaralayan 1999 depremleri sonrasında ve 2009 yılında Başbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kurulması ile yeni bir boyut kazanmıştır. Afet yönetim döngüsü içerisinde yer alan zarar azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme ile ilgili afet ve acil durum yönetim planları yaşanan deneyimlerle birlikte tekrar değerlendirilmelidir.

Türkiye; başta depremler olmak üzere sel, heyelan, kaya ve çığ düşmeleri, çamur akması ve fırtına gibi doğal kökenli olayların yanı sıra, yangın, kaza, gıda zehirlenmesi, salgın hastalık, şiddet ve terör gibi insan kökenli olaylarla da çok sık karşılaşmaktadır.

Doğal, teknolojik veya insan kaynaklı tehlike ve tehditler hangi büyüklükte olursa olsun, bunlara karşı önceden koruyucu ve önleyici önlemler almayan ve hazırlıklı olmayan kurum veya kuruluşların olaylarla karşılaştığında, olaya zamanında, hızlı ve etkili olarak müdahale etme ve olayı en az zarar ve kayıplarla atlama şansı bulunmamaktadır. İlimiz genelinde İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarımızda her gün 372.180 öğrencinin, günün önemli bir bölümünü okullarda geçirdiği ve okul yönetimlerine emanet edildiği düşünüldüğünde; Okul Afet ve Acil Durum yönetim sisteminin kurulması çalışmaları daha da önem arz etmektedir.

Okullar ve kurumlarımız için gerçekleştirilecek “Afet ve Acil Durum Yönetimi Planlama” çalışmaları; okullarımızı ve hizmet binalarımızı afet ve acil durumlar sonucu oluşabilecek yaralanmaların, can ve mal kayıplarının önlenmesi adına daha da güçlü hale gelecektir.

Adem KOCA
İl Millî Eğitim Müdürü

BİRİNCİ BÖLÜM

1. Amaç

Okulu'nun Afet ve Acil Durumlarla ilgili yürüttüğü faaliyetleri, ilgili mevzuat ve benimsediği temel ilkeler çerçevesinde planlamak, gerekliliği tanımlayarak geleceğe yönelik vizyonunu oluşturmak, yürüttüğü faaliyetlerin amaçlarını, ölçülebilir hedeflerini saptamak, önceden belirlenmiş göstergeler doğrultusunda performanslarını ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yaparak katılımcı bir yönetim anlayışıyla planlama yapmak.

2. Kapsam

Bu Afet Acil Durum Yönetim Planı Müdürlüğü'nün (2017 - 2019 veya 2017-2021 veya 2017-2023) yılları arasında yürüteceği faaliyetleri kapsar. İşyerinde, yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişiklikler olması halinde, acil durum planı tamamen veya kısmen yenilenir. Buna benzer bir durum olmadığında hazırlanmış olan acil durum planları; tehlike sınıfına göre **çok tehlikeli işyerlerinde iki, tehlikeli işyerlerinde dört ve az tehlikeli altı yılda** bir yenilenir.

3. Dayanak

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 4857 Sayılı İş Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 1583 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 6098 sayılı Borçlar Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun, 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ile bu Kanunların ilgili Yönetmelikler, genelge ve tebliğlere,

Ayrıca; Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan 18.12.2013 tarihli Afete Hazır Okul İşbirliği Protokolü.

Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 22.05.2014 tarihli ve 42275415- 770/10390 sayılı yazısı.

Milli Eğitim Bakanlığı Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 03.06.2014 tarihli ve 53909240/770/2249903 sayılı yazısına dayanılarak hazırlanmıştır

4. Temel İlkeler

Okulumuzda planlama Afet Acil Durum Yönetim Ekibi tarafından yürütülür, Planlama sürecine Okulda çalışan tüm yönetici ve çalışanların katılım ve katkısı sağlanır. İhtiyaç duyuldukça yönetici ve çalışanlara konuyla ilgili Hizmet içi Eğitim düzenlenir. Planlama Okulun tüm faaliyetlerini kapsar. Planlama, Mevcut Durum Analizi, Misyon-Vizyon oluşturulması, Afet ile ilgili Amaçlar, bu amaçlara yönelik ölçülebilir hedefler, hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyet ve projeler, bütçeleme, faaliyetlerin izleme-değerlendirmesi ve önceden belirlenen kriterler doğrultusunda performans ölçüm süreçlerini kapsar.

5. Okulun/Kurumun Tarihçesi

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.1 Misyonumuz

Bütün Öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin afet bilinci kazanmalarını sağlamak, afete hazırlanmak için KÜÇÜK ADIMLAR atmalarını sağlamak, Tatbikatların yapılması ve ekiplerin birbirleri ile olan koordinasyonunun sağlanması, tatbikatlarda yapılan gözlemlere dayanılarak gerektiğinde prosedür ve iş planlarında gerekli iyileştirmelerin yapılmasını sağlamaktır. Öğrencilerimizi, öğretmenlerimizi ve velilerimizi daha afetten önce, afet esnasında ve afet sonrasında nasıl hareket edecekleri hususunda eğitip geliştirmek, ekiplerin acil durumlarda takip etmesi gereken prosedürleri sürekli olarak gözden geçirmesini ve tatbikatlardaki izlenimlere dayanarak gerekli durumlarda revize etmesini sağlamak, Acil Durum Müdahale Ekiplerinin malzeme listelerini devamlı olarak kontrol etmesini ve eksiklerini tamamlamasını sağlamak, her öğretmen ve çalışanın acil durum hazırlık çalışmalarına dâhil olmasını sağlamak, öğrencilerin grup çalışmalarına katılmalarını sağlamak, öğrencilerimizi, öğretmenlerimizi, yöneticilerimizi ve velilerimizi olası bir afete karşı hazırlamak, Temel Afet Bilinci Kazanmış Bireyler Olarak Ailelerin de Hazırlık Planları yapmalarını sağlamak.

5.2 Vizyonumuz

Afetten önce küçük hazırlıkların yapılarak, afet esnasında hareket tarzının bilinmesi ve afet sonrası için gerekli hazırlıkların yapılması, okulumuzda herkes bir gün mutlaka afetlerle karşılaşacağına bilinci ile evde, okulda iş yerinde her yerde depremlere ve diğer afetlere karşı hareket tarzı oluşturmak temel vizyonumuzdur.

6. Kuruma Ait Bilgiler

OKULA AİT BİLGİLER				
Adresi				
Bulunduğu bölgesi ve civarı (Cadde, sokak vb.)	Doğu(da)	Batı(da)	Kuzey(de)	Güney(de)
Tel. Ve Faks No				
Elektronik posta adresi				
Web adresi				
Kurumun unvanı				
Kurum kodu				
SGK SİCİL NO (HİTAP NO)				
Yapılan iş				
Tehlike sınıfı				
NACE kodu				
İşverenin adı				
İşveren vekilinin adı				
Çalışma devresi ve şekli	Başlama ve bitiş saatleri yazılacaktır. Buraya Tekli veya ikili öğrenim gördüğü+ akşam saatleri, varsa hafta sonu dâhil			
Şehir tahliline göre hangi hasar bölgesi içinde bulunduğu				
Gerçekleştirildiği tarihi				
Geçerlilik tarihi				
Acil durum risk analizinde kullanılan yöntem				

Tablo 1

6.1. 1. Personel Bilgileri

Sıra	Görevi	Erkek	Kadın	Toplam
1	İdari Personel Sayısı			
2	İdari Personel Sayısı (Engelli)			
3	Öğretmen Sayısı			
4	Öğretmen Sayısı (Engelli)			
5	Memur Sayısı			
6	Memur Sayısı (Engelli)			
7	Hizmetli Personel Sayısı			
8	Hizmetli Personel Sayısı (Engelli)			
9	Ücretli Öğretmen Sayısı			
10	Ücretli Öğretmen Sayısı (Engelli)			
12	Kadrolu İşçi Sayısı			
13	Kadrolu İşçi Sayısı (Engelli)			
14	Kadrosuz İşçi Sayısı			
15	Kadrosuz İşçi Sayısı (Engelli)			
16	Diğer Personel Sayısı			
17	Diğer Personel Sayısı (Engelli)			
18	TOPLAM			

Tablo 2

6.1.2. Öğrenci Sayıları (2017-2018)

SINIFLAR	ERKEK	ERKEK (ENGELLİ)	KIZ	KIZ (ENGELLİ)	TOPLAM
..... SINIF					
..... SINIF					
..... SINIF					
..... SINIF					
TOPLAM					

Tablo 3

(Satır eklenerek çoğaltılabilir.)

6.2. Fiziki İmkânlar –Yapı Özellikleri

FİZİKİ MEKANIN ADI (ANA BİNA)	SAYISI/ÖZELLİĞİ
Bina Kapalı Alan(m2)	
Binanın Yapı Tarzı (betonarme, kargir, ahşap, prefabrik vb.)	
Yapı Yüksekliği (zemin kotu çatı ve asmakatlar dâhil metre olarak) (m)	
Kat sayısı (bodrum kat + zemin kat +kat sayısı)	
Sığınak	
Transformatör(Bina tipi/Direk tipi)	
Bina Enerji Giriş Sistemi (Havai hat/Yer altı hat)	
Enerji odası (Kompanzasyon panosu, dağıtım panosu)	
Jeneratör	
Sıvı Atıkların Bertarafı (Kanalizasyon/Fosseptik)	
Kazan Dairesi (Kömür/Fuel Oil/Doğal Gaz)	
Mutfak	
Yemekhane	
Çamaşırhane	
Toplantı salonu	
Depo	
Arşiv	
Hurdalık	

Tablo 4

TESİSLER	SAYISI/ÖZELLİĞİ
Futbol Sahası	
Basketbol Sahası	
Voleybol Sahası	
Tenis Kortu	
Yüzme Havuzu	
Kapalı Spor Salonu	
Kapalı Yüzme Havuzu	
Diğer Salon	

Tablo 5

FİZİKİ MEKÂNIN ADI (VARSA EK BİNALAR İÇİN)	SAYISI/ÖZELLİĞİ
Bina Kapalı Alan(m2)	
Binanın Yapı Tarzı (betonarme, kârgir, ahşap, prefabrik vb.)	
Yapı Yüksekliği (zemin kotu çatı ve asmakatlar dâhil metre olarak) (m)	
Kat sayısı (borum kat + zemin kat ve kat sayısı)	
Sığınak	
Bina Enerji Giriş Sistemi (Havai hat/Yer altı hat)	
Enerji odası	
Sıvı Atıkların Bertarafı (Kanalizasyon/Fosseptik)	
Mutfak	
Yemekhane	
Çamaşırhane	
Toplantı salonu	
Depo	
Arşiv	

Tablo 6

NOT: Birden fazla ek bina varsa tablo 6 çoğaltılabilir.

FİZİKİ MEKÂNIN	SAYISI/ÖZELLİĞİ
Kurum Toplam Açık Alanı(m2)	
Kurum Toplam Kapalı Alanı(m2)	
Toplam Derslik Sayısı	
Toplam Öğretmen Odası Sayısı	
Toplam Laboratuvar Sayısı	
Toplam Atölye Sayısı	

Tablo 7

6.3. Taşınalı Eğitim: 2017-2018

TAŞIMA MERKEZİ OKULUMUZ	TOPLAM TAŞINAN KÖY SAYISI	TAŞIMA YAPAN ARAÇ SAYISI	TAŞINAN ÖĞRENCİ SAYISI	EN UZAK KÖY MESAFE KM

Tablo 8

6.4. Acil Durum Yönetimi İle İlgili Bilgiler

ACIL DURUM YÖNETİMİ BİLGİLERİ (ANA BİNA)	MEVCUT DURUM VAR/YOK
Acil Çıkış Kapıları	
Yangın Merdiveni	
Tahliye/Çıkış Planı (ISO 23601)	
Acil Çıkış Yönlendirme Levhaları (ISO 7010)	
Acil Durum Yönetim Merkezi	
Acil Toplanma Bölgesi	
Acil Ulaşım Yolları	
Acil Durum Butonu	
Seyyar Yangın Söndürme Cihazları Sayısı	
Yangın dolapları Sayısı	
Alarm butonları ve tesisatı (Faal/Pasif)	
Kaçış yollarının aydınlatması (bağımsız kaynaklı(pil ile) aydınlatma)	
Yangın rezervi için su deposu ve pompası(bağımsız enerji kaynaklı)	
Anons Sistemi	
İlkyardım dolabı sayısı	

Tablo 9

ACIL DURUM YÖNETİMİ BİLGİLERİ (EK BİNA)	MEVCUT DURUM VAR/YOK
Acil Çıkış Kapıları	
Yangın Merdiveni	
Tahliye/Çıkış Planı (ISO 23601)	
Acil Çıkış Yönlendirme Levhaları (ISO 7010)	
Acil Toplanma Bölgesi	
Acil Ulaşım Yolları	
Acil Durum Butonu	
Seyyar Yangın Söndürme Cihazları Sayısı	
Yangın dolapları Sayısı	
Alarm butonları ve tesisatı (Faal/Pasif)	
Kaçış yollarının aydınlatması (bağımsız kaynaklı(pil ile) aydınlatma)	
Yangın rezervi için su deposu ve pompası(bağımsız enerji kaynaklı)	
Anons Sistemi	
İlkyardım dolabı sayısı	

Tablo 10 (Birden fazla ek bina varsa tablo 10 çoğaltılabilir.)

İKİNCİ BÖLÜM

1. Tanımlar

Acil durum: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

Afet: Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan doğal, teknolojik veya insan kaynaklı olayları,

Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi: Afet ve acil durumlarda müdahalenin koordine edildiği, 24 saat esasına göre çalışan, kesintisiz ve güvenli bilgi işlem ve haberleşme sistemleri ile donatılan merkezi,

Acil Durum Ekibi: Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma ve söndürme işlerine katılan ve gerektiğinde ilkyardım uygulayan ekiptir.

Acil durum aydınlatması: Olağan aydınlatma devrelerinin kesintiye uğraması halinde armatürün kendi gücüyle veya ikince bir enerji kaynağından beslenerek sağlanan aydınlatmayı,

Acil durum planları: Acil durumlarda yapılacak müdahale, koruma, arama-kurtarma ve ilk yardım iş ve işlemlerinin nasıl ve kimler tarafından yapılacağını gösteren ve acil durum öncesinde hazırlanması gereken planları,

Güvenli yer: Acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş yeri,

KKD: Kişisel Koruyucu Donanımı,

Kriz Masası: Beklenmedik bir zamanda oluşan bir afet ve acil sırasında işlerin yürütülmesi için oluşturulan kararları almaya yetkili kişilerden oluşan ekip,

Çalışan: Kendi özel kanunlarındaki statülerine bakılmaksızın kamu veya özel işyerlerinde istihdam edilen gerçek kişiyi,

İşveren: 10.12.2003 tarih 5018 sayılı kanunda ifade edilen; en üst yönetici, Bakanlıkta merkez teşkilatında müsteşar, illerde valiyi,

İşveren Vekili: Bakanlık merkez teşkilatında müsteşar yardımcısı, taşra teşkilatında il milli eğitim müdür yardımcısı, ilçe milli eğitim şube müdürü, okul ve kurumlarda okul müdürü, merkez müdürü, kurum amirini,

İşyeri: Bakanlık merkez ve ek hizmet bina ile eklentileri, İl ve İlçe milli eğitim müdürlüğü hizmet binaları ile eklentileri, bağlı okul ve kurum bina ve eklentileri ile mal ve hizmet üretilen diğer atölye, laboratuvar vb. alanları,

Önleme: İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü,

Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

Risk değerlendirmesi: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

Tehlike: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

Tehlike sınıfı: İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubunu,

Destek elemanı: Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişiyi,

İlkyardım: Herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda sağlık görevlilerinin tıbbi yardımı sağlanıncaya kadar hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önleyebilmek amacıyla olay yerinde, tıbbi araç ve gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamalardır.

İlkyardımcı: İlkyardım tanımında belirtilen amaç doğrultusunda, hasta veya yaralıya tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle, ilaçsız uygulamaları yapan en az Temel İlkyardım Kursu olarak ilkyardımcı sertifikası almış kişidir.

İlkyardım Eğitimi: İlkyardım eğitimcileri tarafından uygun mekânlarda veya merkezlerde, Sağlık Bakanlığınca onaylanmış programlar ile verilen eğitimidir.

Kaçış Aydınlatması: Normal aydınlatma devrelerinin kesintiye uğraması halinde, armatürün kendi gücüyle veya ikinci bir enerji kaynağından beslenerek sağlanan aydınlatmadır.

Kaçış (Yangın) Merdiveni: Yangın halinde ve diğer acil hallerde binadaki insanların emniyetli ve süratli olarak tahliyesi için kullanılabilen, yangına karşı korunumlu bir şekilde düzenlenen ve tabii zemin seviyesinde güvenli bir alana açılan merdivendir.

Kaçış Uzaklığı: Kat içinde herhangi bir noktada bulunan bir kullanıcının kendisine en yakın kat çıkışına kadar almak zorunda olduğu yolun gerçek uzunluğudur.

Kaçış Yolu: Oda ve diğer bağımsız bölümlerden çıkışlar, katlardaki koridor ve benzeri geçişler, kat çıkışları, zemin kata ulaşan merdivenler ve bina son çıkışına giden yollar dâhil olmak üzere binanın herhangi bir noktasından yer seviyesindeki cadde veya sokağa kadar olan ve hiçbir şekilde engellenmemiş bulunan yolun tamamıdır.

Tahliye Projesi: Mimari proje üzerinde, kaçış yollarının, yangın merdivenlerinin, acil durum asansörlerinin, yangın dolaplarının, itfaiye su verme ve alma ağzlarının ve yangın pompalarının yerlerinin renkli olarak işaretlendiği projedir.

Yanma: Isı, yanıcı madde ve oksijen faktörlerinin her birinin uygun oranda bir araya gelmesi ile başlayan kimyasal reaksiyonunu,

Yangın: Yanma olayının kontrol dışı gelişen ve önlenemeyen halini

Deprem: Yer yüzeyinin, yer altında meydana gelen hareketler nedeniyle, ani, seri hareketlerle sallanması ve titreşimi hareketini,

İş Kazası: Önceden planlanmamış çoğu zaman, kişisel yaralanmalara, makinelerin, araç ve gereçlerin zarara uğramasına, üretimin bir süre durmasına yol açan bir olayı,

Toplanma Alanı: Deprem, yangın vb. gibi acil durumlar sonrasında personelin toplandığı ve personel kaybının tespit edildiği güvenli alanı,

Sanitasyon: Beslenme, Barınak ve Çevre koşullarını sağlıklı hale getirmek ve bu koşulları devam ettirmek.

2. Acil Durum Planı Nedir?

Acil durum; işyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddeler ve doğal afet gibi acil müdahale, ilkyardım veya tahliye gerektiren olaylardır. Acil durum planı ise, işyerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dâhil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı ifade eder.

3. Okul Müdürünün Acil Durum Planı Yapma Sorumluluğu

6331 Sayılı Kanun gereği Okul Müdürü, çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek ve çalışan ile çalışma çevresini etkileyecek acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirler.

Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır. Acil durum planlarını hazırlar ve tatbikatların yapılmasını sağlar. Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda çalışanı görevlendirir ve her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar. Acil durumlarda enerji kaynaklarının ve tehlike yaratabilecek sistemlerin olumsuz durumlar yaratmayacak ve koruyucu sistemleri etkilemeyecek şekilde devre dışı bırakılması ile ilgili gerekli düzenlemeleri yapar. Varsa alt işveren ve geçici iş ilişkisi kurulan işverenin çalışanları ile veli ve ziyaretçi gibi işyerinde bulunan diğer kişileri acil durumlar konusunda bilgilendirir. Burada önemli olan konu acil durumlarla ilgili özel görevlendirilen çalışanların sorumlulukları işverenlerin konuya ilişkin yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağını bilmesi gerektiğidir.

4. Çalışanların Yükümlülük ve Sorumlulukları

Çalışanlar acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uymak, işyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda kendileri ve diğer kişilerin sağlık ve güvenliğini tehlikeye düşürecek acil durum ile karşılaştıklarında; hemen en yakın amirine, acil durumla ilgili görevlendirilen sorumluya veya çalışan temsilcisine haber vermek, acil durumun giderilmesi için, işveren ile işyeri

dışındaki ilgili kuruluşlardan olay yerine intikal eden ekiplerin talimatlarına uymak, acil durumlar sırasında kendisinin ve çalışma arkadaşlarının hayatını tehlikeye düşürmeyecek şekilde davranmakla yükümlüdür.

Ayrıca, işveren çalışanların kendileri veya diğer kişilerin güvenliği için ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıkları ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda; istenmeyen sonuçların önlenmesi için, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde müdahale edebilmelerine imkân sağlar. Böyle bir durumda çalışanlar, ihmal veya dikkatsiz davranışları olmadıkça yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutulamaz.

5. Acil Durum Dokümantasyonu Hazırlanması

Acil durum planı, işyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı, hazırlayanların adı, soyadı ve unvanı, hazırlandığı tarih ve geçerlilik tarihi, belirlenen acil durumlar, alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler, acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri gibi hususları kapsayacak şekilde dokümente edilir. Ayrıca yangın söndürme amaçlı kullanılacaklar da dâhil olmak üzere acil durum ekipmanlarının bulunduğu yerler, ilkyardım malzemelerinin bulunduğu yerler, kaçış yolları, toplanma yerleri ve bulunması halinde uyarı sistemlerinin de yer aldığı tahliye planını içeren işyerini veya işyerinin bölümlerini gösteren kroki de bulunmalıdır. Kroki, işyerinde herkes tarafından kolayca görülebilecek uygun yerlere asılır.

Görevlendirilen çalışanların ve varsa yedeklerinin adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgileri, ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında işyeri dışındaki kuruluşların irtibat numaraları, acil durum planının sayfaları numaralandırılarak; hazırlayan kişiler tarafından her sayfası paraflanıp, son sayfası imzalanır ve söz konusu plan, acil durumla mücadele edecek ekiplerin kolayca ulaşabileceği şekilde işyerinde saklanır. Milli Eğitim bakanlığı kurum Risk Değerlendirmesinde olduğu gibi kurum acil durum planlarını da MEBBİS+İSGB modülüne ekleyerek tüm okul ve kurumların bu modül üzerinden planlarını yapmalarını sağlayacak.

6. Destek Elemanı Kimdir, Nasıl Belirlenir?

İşyerlerinde acil durumlarda müdahale etmek üzere, çalışanlar arasından belirlenen, alanında özel eğitim almış gerekli donanıma sahip kişilere Destek Elemanı denir. Okul Müdürü (İşveren), uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az birer çalışanı destek elemanı olarak görevlendirir. İşyerinde bunları aşan sayılarda çalışanın bulunması halinde, aşağıdaki tabloda belirtilen sayılarda destek elemanı görevlendirilir. Her konu için birden fazla çalışanın görevlendirilmesi gereken işyerlerinde bu çalışanlar konularına göre ekipler

halinde koordineli olarak görev yapar. Her ekipte bir ekip başı bulunur. İşveren tarafından acil durumlarda ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere çalışanları arasından bir sorumlu görevlendirilir.

İşyerlerinde Görevlendirilecek Destek Elemanı Sayısı

İŞYERLERİNDE ACİL DURUMLAR HAKKINDA YÖNETMELİK				BİNALARIN YANGINDAN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	
Destek Elemanı	İşyeri Tehlike Sınıfı			50 kişiden fazla insan bulunan her türlü binada toplam en az	
	Az Tehlikeli*	Tehlikeli	Çok Tehlikeli		
Kurtarma**	Her 50 çalışana 1 kişi	Her 40 çalışana 1 kişi	Her 30 çalışana 1 kişi	Kurtarma ekibi	En az 3 kişi
Arama ve tahliye**				Koruma (Arama ve tahliye) ekibi	En az 2 kişi
Yangınla mücadele**	Her 50 çalışana 1 kişi	Her 40 çalışana 1 kişi	Her 30 çalışana 1 kişi	Söndürme ekibi	En az 3 kişi
İlk Yardım***	Her 20 çalışana 1 kişi	Her 10 çalışana 1 kişi	Her 10 çalışana 1 kişi	İlk yardım ekibi	En az 2 kişi

*10'dan az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde Arama, kurtarma ve tahliye, Yangınla mücadele yükümlülüğü yerine getirmek üzere **bir kişi görevlendirilmesi** yeterlidir.

** Birden fazla çalışanın görevlendirilmesi gereken işyerlerinde bu çalışanlar konularına göre ekipler halinde koordineli olarak görev yapar. Her ekipte bir ekip başı belirlenir.

*** İlk Yardım Yönetmeliği

7. Destek Elemanı Eğitimleri Nasıl Yapılır?

Millî Eğitim Bakanlığı bir genelge ile her ilde bir Sağlık Meslek Lisesi bünyesinde İlk Yardım Merkezi kurdu. Bu merkezlerde MEB okul ve kurumlarında çalışanlardan İlk Yardım Elemanı olarak görevlendirilecek personele Hizmet içi Eğitim yoluyla 16 saatlik ilkyardım eğitimi verilecek. Eğitim sonunda Sağlık Bakanlığı tarafından yapılacak sınavda başarılı olanlara belge düzenlenecek. Bu eğitimlerde çalışanlardan eğitim ücreti adı altında herhangi bir ücret alınmayacak. Diğer taraftan Yine Hizmet içi eğitim yoluyla Yangın Destek Elemanı eğitimleri yapılacak. Bu eğitim 7 saat teorik 3 saat pratik olmak üzere toplam 10 saat olacak. Bu eğitim aynı programla Halk Eğitimi Merkezlerinde de verilebilecek. Burada da kursiyerden herhangi bir ücret alınmayacak.

8. Acil Durum Dokümantasyonu Hazırlama

Acil durum planı, işyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı, hazırlayanların adı, soyadı ve unvanı, hazırlandığı tarih ve geçerlilik tarihi, belirlenen acil durumlar, alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler, acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri gibi hususları kapsayacak şekilde dokümente edilir. Ayrıca yangın söndürme amaçlı kullanılacaklar da dâhil olmak üzere acil durum ekipmanlarının bulunduğu yerler, ilkyardım malzemelerinin bulunduğu yerler, kaçış yolları, toplanma yerleri ve bulunması halinde uyarı sistemlerinin de yer aldığı tahliye planını içeren işyerini veya işyerinin bölümlerini gösteren kroki de bulunmalıdır. Kroki, işyerinde herkes tarafından kolayca görülebilecek uygun yerlere asılır.

Görevlendirilen çalışanların ve varsa yedeklerinin adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgileri, ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında işyeri dışındaki kuruluşların irtibat numaraları, acil durum planının sayfaları numaralandırılarak; hazırlayan kişiler tarafından her sayfası paraflanıp, son sayfası imzalanır ve söz konusu plan, acil durumla mücadele edecek ekiplerin kolayca ulaşabileceği şekilde işyerinde saklanır. Milli Eğitim bakanlığı kurum Risk Değerlendirmesinde olduğu gibi kurum acil durum planlarını da MEBBİS+İSGB modülüne ekleyerek tüm okul ve kurumların bu modül üzerinden planlarını yapmalarını sağlayacak.

9. Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Planı Tatbikatları

Acil durum planının uygulama adımlarının, düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olmak için işyerlerinde yılda en az bir defa olmak üzere tatbikat yapılır ve denetlenir. Yapılan çalışmalar gözden geçirilerek gerekli düzeltici ve önleyici faaliyetler yapılır. Gerçekleştirilen tatbikatın tarihi, görülen eksiklikler ve bu eksiklikler doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri içeren tatbikat raporu hazırlanır.

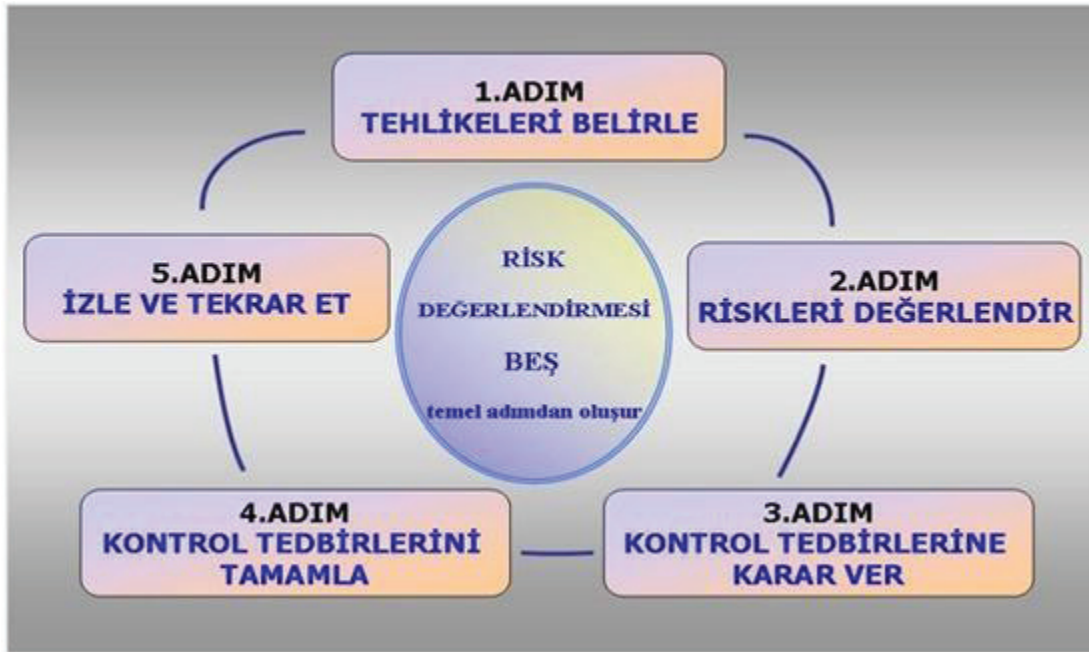
10. Acil Durum Planları Yenilenmesi

İşyerinde, yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişiklikler olması halinde, acil durum planı tamamen veya kısmen yenilenir. Buna benzer bir durum olmadığında hazırlanmış olan acil durum planları; tehlike sınıfına göre **çok tehlikeli işyerlerinde iki, tehlikeli işyerlerinde dört ve az tehlikeli altı yılda** bir yenilenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. Afet Ve Acil Durum Risk Değerlendirmesi

Risklerin değerlendirilmesinde şunlar dikkate alınır; hem doğal hem insan kaynaklı tehlikeler, mevcut zarar görülebilirlikler (fiziksel, sosyal, ekonomik, çevresel, psikososyal ve eğitimsel) ve mevcut kapasite (maddi imkânlar ve araç gereçle birlikte insan kaynakları ve becerileri) dikkate alınır.

Maruz kalınabilecek, doğal ve insan kaynaklı tehlikeleri belirlemek, okul ve çevresinde olabilecek etkiyi ölçmek ve bunlarla bağlantılı riskleri azaltmak üzere risk önceliklendirmesine ihtiyaç vardır. Tehlikelerin belirlenmesi kontrol listeleri ile yapılacaktır ([ADKL-01](#), [ADKL-02](#), [ADKL-03](#), [ADKL-04](#)) RİSKLERİN DERECELENDİRİLMESİ, KONTROL TEDBİRLERİNE KARAR VERİLMESİ, KONTROL TEDBİRLERİNİN TAMAMLANMASI ve İZLENİP TAKİP EDİLMESİ EK'TE HAZIRLANAN RİSK DEĞERLENDİRME TABLOSU ile elektronik ortamda yapılacaktır. (Acil Durum Risk Değerlendirmesi Klasörü / [Acil Durum Risk Analizi Programı XLS](#))

Çalışma tamamlandıktan sonra çıktısı alınıp her sayfası risk değerlendirme ekibi tarafından paraflanıp som sayfası imzalanacaktır. Yapılan çalışmaların sonucunda iyileştirmeler Acil Durum Risk Değerlendirmesi Klasöründe bulunan [ADDÖF- AKSİYON PLANI VE DÜZELTİCİ ÖNLEYİCİ FAALİYET FORMU](#) ile takip edilecektir.

2. Risk Analizi Ve Değerlendirmesi

RİSK DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

Tablo 1. Belirli bir Tehlike Olayının Meydana Gelme Olasılığı		
ÇOK YÜKSEK	Çoğu Durumda kuvvetle olması beklenir. (Haftada bir, Her gün)	5
YÜKSEK	Çoğu Durumda muhtemel olacaktır. (Ayda bir)	4
ORTA	Bazen olabileceği beklenmektedir.(Yılda birkaç kez)	3
DÜŞÜK	Zayıf bir ihtimalle olabileceği beklenir.(Yılda bir kez)	2
ÇOK DÜŞÜK	Çok sıklıkla (her gün), normal çalışma şartlarında	1

Tablo 2. Tehlike Olayının ortaya çıkardığı Zarar, Hasar ve Yaralanmanın Şiddeti		
ÇOK HAFİF	Yaralanma yok, düşük mali kayıp.	1
HAFİF	İlk yardım tedavisini ve bulunduğu yerden derhal uzaklaştırmayı gerektirir, orta düzeyde mali kayıp.	2
ORTA	Tıbbi müdahaleyi ve dışarıdan yardımla bulunduğu yerden uzaklaştırmayı gerektirir, yüksek düzeyde mali kayıp.	3
CİDDİ	Ağır yaralanma, üretim yeteneğinin kaybı, zarar verilmeksizin bulunduğu yerden uzaklaştırmayı gerektirir, yüksek düzeyde mali kayıp.	4
ÇOK CİDDİ	Ölüm bulunduğu yerden uzaklaştırılmayı gerektirir, çok yüksek düzeyde mali kayıp.	5

$$\text{Risk} = \text{OLASIK} \times \text{ŞİDDET}$$

Tablo 3. Risklerin Ağırlık Oranları							
SONUÇ		ŞİDDET					
		ÇOK HAFİF	HAFİF	ORTA	CİDDİ	ÇOK CİDDİ	
		1	2	3	4	5	
OLASILIK	ÇOK DÜŞÜK	1	(Ç.D) 1	(D) 2	(D) 3	(D) 4	(D) 5
	DÜŞÜK	2	(O) 2	(D) 4	(D) 6	(O) 8	(O) 10
	ORTA	3	(D) 3	(D) 6	(O) 9	(O) 12	(Y) 15
	YÜKSEK	4	(D) 4	(O) 8	(O) 12	(Y) 16	(Y) 20
	ÇOK YÜKSEK	5	(D) 5	(O) 10	(Y) 15	(Y) 20	(Ç.Y) 25

Tablo 4. Risklerin Ağırlık Oranları (Sonuç)	
(Ç.Y.) Çok Yüksek Risk	Üst yönetimin dikkati zorunludur.
(Y) Yüksek Seviye	Aşırı Yüksek Seviye Risk
(O) Orta Risk	Yönetimin sorumluluğu açıkça belirlenmelidir.
(D) Düşük Risk	Rutin süreçler vasıtasıyla yönetilmelidir.
(ÇD) Çok Düşük Risk	Anlamsız

Uyarı: Kontrol önlemlerinin uygulanması sonucu risk ağırlık oranı hala yüksek veya aşırı yüksek ise, yapılan iş sürdürülmemelidir.

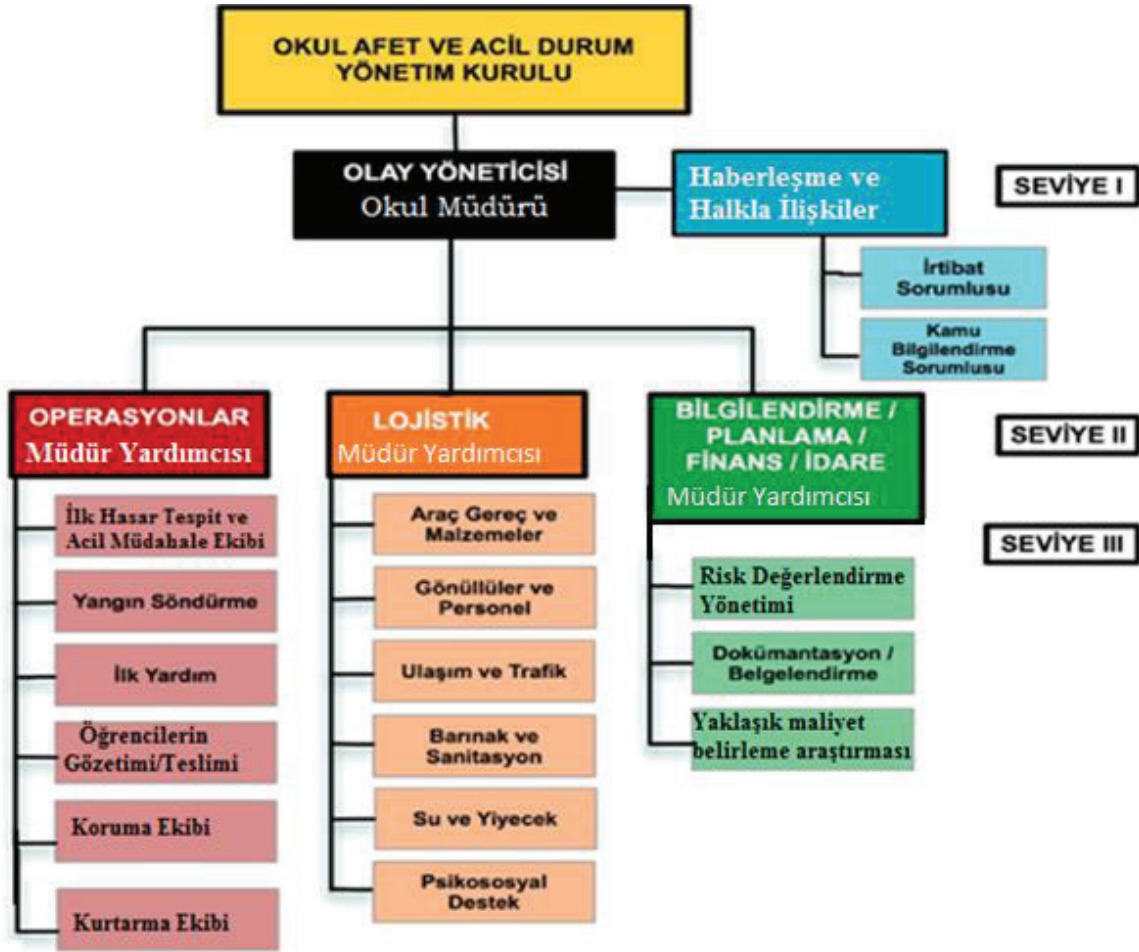
Tablo 5. Risklerin Kabul Edilebilirliği		
RİSK SEVİYESİ	KABUL	EYLEM
15,16,20,25	KABUL EDİLEMEZ	Bu risklerle ilgili derhal çalışma yapılmalıdır. Belirlenen risk kabul edilebilir bir seviyeye düşürülünceye kadar iş başlatılamaz veya devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulur. Gerçekleştirilen faaliyetlere rağmen risk düşürmek mümkün olmuyorsa, faaliyet engellenir.
8,9,10,12	DİKKATE DEĞER RİSK	Bu risklere mümkün olduğu kadar çabuk müdahale edilir. Müdahale sonucuna göre faaliyetin devamına karar verilir.
1,2,3,4,5,6	KABUL EDİLEBİLİR RİSK	Acil önlem gerektirmeyebilir. Belirlenen riskleri azaltmak için ilave kontrol proseslerine ihtiyaç yoktur. Ancak mevcut kontrollerin sürdürüldüğü ve bu kontrollerin devamlılığının sağlandığı izlenmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1. Acil Durum Yönetim Ve Planlama Sisteminin Kurulması

1.1. Okulda Olay Yönetim Sistemi Yapısı

Okulda Olay Yönetim Sistemi (OYS), çeşitli seviyelerde (I, II ve III olmak üzere) esnek olarak uygulanabilecek şekilde tasarlanmıştır. Olay Yönetim Sistemi afet ve/veya acil durumun özelliği dikkate alınarak bu seviyelerin birini harekete geçirir. Örneğin, okulda şüpheli bir kişi, öğrenciler arasında bir kavga ya da trafik kazası durumunda Olay Yönetim Sistemi sadece I. Seviye düzeyinde etkinleştirilerek uygulanır. Küçük bir yangın veya sel durumunda II. Seviye düzeyinde etkinleştirme gerekebilir. Kuvvetli bir deprem veya afet gibi büyük bir olay durumunda III. Seviye ekiplerinin tam olarak etkinleştirilmesi gerekecektir. Okulda olay yönetim Sistemi şematik olarak aşağıdaki gibi gösterilebilir.

1.2.Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Kurulunun Kurulması ve Yetkilendirilmesi

Her okul, okul müdürünün gözetiminde afet risklerinin azaltılması ve afetlere hazırlık çalışmaları için Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Kurulunu (OAADYK veya Okul Güvenliği Komitesini-OGK) kurar.

Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Kurulu, *okul afet yönetim planını oluşturur*, geliştirir, uyarlar ve günceller. Genellikle eğitim yılının başında yoğun olarak okul dönemi boyunca da aylık toplantılar şeklinde bir araya gelir. Risklerin azaltılması ve yıllık tatbikatların düzenlenmesine rehberlik eder, sonuçları değerlendirir, planı uygun şekilde düzenler. Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Eylem Takvimi eğitim yılı boyunca düzenlenecek faaliyetlere yol göstermek için bir başlangıç noktası olarak kullanılabilir.

AFET ACİL DURUM YÖNETİM KURULU (PLANLAMA EKİBİ)		
SIRA NO	Adı-Soyadı	Görevi
1		OKUL MÜDÜRÜ (Olay Yöneticisi)
2		OKUL MÜDÜR YARDIMCISI (Haberleşme Lideri)
3		OKUL MÜDÜR YARDIMCISI (Operasyon, Ekipler Lideri)
4		OKUL MÜDÜR YARDIMCISI (Lojistik Lideri)
5		OKUL MÜDÜR YARDIMCISI (Bilgilendirme, Planlama, finans, dosyalama)
6		ÖĞRETMEN (YANGIN DESTEK ELEMANI)
7		ÖĞRETMEN (İLK YARDIM DESTEK ELEMANI)
8		ÖĞRETMEN (ARAMA KURTARMA VE TAHLİYE DESTEK ELEMANI)
9		ÖĞRETMEN (RİSK DEĞERLENDİRME EKİBİ)
10		ÖĞRETMEN (RİSK DEĞERLENDİRME EKİBİ)
11		ÖĞRETMEN
12		DESTEK PERSONELİ (TEKNİSYEN, HİZMETLİ)
13		OKUL AİLE BİRLİĞİ BAŞKANI
14		VELİ
15		VELİ
16		VELİ
17		ÖĞRENCİ
18		MUHTAR
19		SİVİL TOPLUM TEMSİLCİSİ (mahalle dernekleri, yerel işyeri temsilcileri, okul servis odası yetkilisi gibi) oluşur.

Önemli: İl Afet ve Acil Durum Yönetimi Müdürlüğü ile sürekli bağlantının sağlanması çok önemlidir. Koşullara göre bu konuda girişimde bulunulur.

Yukarıdaki temsilciler kanalı ile okul afet ve acil durum çalışmalarının olabildiğince çok kişiye duyurulması mümkün olabilir. Herkesin, afete hazırlık sürecinin bir anda tamamlanamayacağını kabul etmesi önemlidir. Bununla birlikte, bu süreç, küçük adımlara bölünerek devam eden çabalardan oluşur. Her adım güvenlik ve eğitimin sürekliliğine yönelik hedeflere ulaşılmasında büyük önem taşımaktadır.

1.2.1. Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Panosu

Okulda göze çarpan bir yere büyük bir Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Panosu asılması çok yararlı olur. Bu panoda kurul çalışmaları duyurulur. Ayrıca okulda afetin önlenmesine yönelik bilgilendirme de yapılır.

1.2.2. Öğrencilerin Katılımı

Kurul, her yaştan öğrencinin okulda afetin önlenmesi konusunun tüm aşamalarına mümkün olduğunca ve uygun biçimde dâhil edilebileceğini, edilmesi gerektiğini unutmamalıdır. Böylesi bir öğrenme deneyimi gelecek kuşaklar için bir güvenlik kültürü oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. Öğrencilerin bu çalışmalara dönüşümlü olarak katılmaları mümkündür. Sınıf temsilcisi, ilgili kulüp temsilcisi, izci öğrenciler vb. gibi

1.3. Yönetim Kurulunun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

- 1) Afet öncesinde okulun tehlike ve risk azaltma çalışmaları ile müdahale ve iyileştirme çalışmalarını belirlemek ve okulun güvenliğini sağlamak,
- 2) Planda yer alacak görev gruplarının ve bu grupların görev yetki ve sorumluluklarını belirlemek,
- 3) Gruplarda görev alacak kişiler ve grupların çalışma esaslarını belirlemek, (öğretmen kurul üyeleri bilgi ve deneyimleri dikkate alınarak belirlenmelidir.)
- 4) Afet yönetimi konusunda öğretmenler, çalışanlar, veliler ve öğrenciler için uygulanacak eğitim programlarını belirlemek ve uygulanmasını sağlamak,
- 5) Masa başı ve saha tatbikatları düzenlemek,
- 6) Tatbikat, günlük olaylar ve karşılaşılan afetlerden elde edilen derslerin ışığı altında planları güncelleştirmek,
- 7) Görev gruplarının ihtiyaç duyacağı ekipman, malzeme, yayın ve insan gücü desteğini sağlamak,

8) Tüm paydaşların afet öncesi, sırası ve sonrasındaki faaliyetlere etkin olarak katılımını sağlamak,

9) Afet ve acil durum planlaması ve yönetimi konularında ilgili üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, gönüllü kuruluşlar ile yakın işbirliği yapmak, eğitim ve lojistik destek sağlamak,

10) Afet anı ve sonrasında en kısa süre içerisinde doğru bilgilere ulaşarak grupların olaya zamanında, hızlı ve etkili olarak müdahale etmelerini sağlamak, gerekiyorsa tahliye veya yerinde sığınak kararı vermek ve olayı yönetmek,

11) Gerektiğinde itfaiye, polis, ambulans, arama- kurtarma ekipleri gibi kurum ve kuruluşlardan yardım istemek ve olay hakkında yetkili makamları bilgilendirmek,

12) Planı gözden geçirmek ve revize etmek.

1.4. Okul Müdürünün Afet ve Acil Durum Planlaması Konusundaki Sorumlulukları

- Planlama guruplarının oluşturulması,
- Tehlike ve risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesinin sağlanması,
- Risk azaltma planlarının hazırlanmasının temini,
- Müdahale planlarının hazırlanmasının temini,
- İmkân ve kaynakların belirlenmesi ve geliştirilmesi,
- Alınacak önlemlerin ve önceliklerin belirlenmesi,
- Öğretmenler, çalışanlar, öğrencilerin ve velilerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi faaliyetlerinin geliştirilmesi ve etkin olarak uygulanmasının sağlanması,

1.5. Öğretmenlerinin Afet Öncesi, Sırası ve Sonrasındaki Görevleri

1.5.1. Afet Öncesinde

- Okul afet ve acil durum planları hakkında bilgi sahibi olmak ve öğrencileri bu planlarla farklı afet türleri karşısındaki davranış kuralları konusunda bilgilendirmek ve bilinçlendirmek,
- Sınıflarında tehlike avı yaklaşımını kullanarak yapısal olmayan tehlike ve riskleri belirlemek, bunların önlenmesi veya etkilerinin azaltılabilmesi için önlemler almak veya Okul Afet ve Acil Durum Yönetimi Kuruluna bildirmek,

- Öğrencilerde afetlere direnç ve güvenlik kültürü oluşturmak amacıyla uygulamalı afet eğitimi faaliyetlerini aksatmadan yürütmek,
- Afetlerle ilgili özel gün ve haftalarda veliler ve öğrencilerle toplantılar yaparak afete hazırlık, afet risklerinin azaltılması gibi konularda okul, aile ve toplum için önemli olabilecek konularda bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütmek.

1.5.2. Afet Sırasında

- Eğitim ve tatbikatlarla belletilmiş farklı afet türleri karşısında doğru davranış kurallarının uygulanmasını sağlamak (depremler sırasında; çök, kapan, tutun veya tahliye sırasında; koşma, itme, konuşma, geri dönme gibi),
- Varsa yaralı öğrencilere ilk yardım yapmak ve yönetimi ivedilikle bilgilendirmek,
- Korku ve paniğe kapılan öğrencileri sakinleştirmek ve olan olay hakkında bilgi vermek,
- Okul Afet ve Acil Durum Yönetimi Kurulunun tahliye veya yerinde sığınak kararı sonrasında tahliye planına uygun olarak öğrencileri sevk etmek ve güvenli toplanma alanına götürmek,
- Öğrenci mevcudu ve veli haberleşme listelerini yanında bulundurmamak,
- Öğrencilerin velilerine veya yetkililere teslim edilene kadar başlarından ayrılmamak.

1.5.3. Afet Sonrası Okul Yeniden Açıldığında

- Öğrencilere hoşgörülü yaklaşarak onları dinlemek, gözlemek, afet sonrasında yaşamış oldukları psikolojik sorunları anlamaya çalışmak,
- Sorunlu olarak değerlendirdikleri öğrenciler için profesyonel destek sağlamak,
- Öğrencilere güven duygusu aşılacak, örneğin okullarının yetkili teknik heyetler tarafından kontrol edilmiş olduğunu, olabilecek artçı depremler karşısında korku ve paniğe kapılmalarına gerek olmadığını, aslında korku ve paniğin can güvenlikleri açısından çok daha tehlikeli olduğunu, yapılacak en doğru hareketin eğitim ve tatbikatlarda yapıldığı gibi “çök-kapan-tutun” hareketini tekrarlamak olduğunu vurgulamak,

- Öğrencilere depremlerin oluşumu, nedenleri, ülkemizin deprem tehlikesi, depremler sırasında sınıfta, teneffüste, yolda, evde, çarşıda nasıl davranmaları gerektiği konusunda her fırsatta bilgiler vermek,
- Öğrencilere sınıfta, koridorlarda, teneffüste, bahçede, laboratuvar, spor salonu, kantin ve tuvaletlerde tehlikeli olabilecek yerler ve davranışlar hakkında bilgi vermek, bu konuda tehlike avı uygulamaları yapmak,
- Deprem/sel sonrasında çıkan söylenti, dedikodu ve yetkililer tarafından onaylanmayan medya açıklamaları hakkında öğrencileri bilgilendirmek,
- Öğrencilere öğretmenlerine, okul yöneticilerine, yerel yöneticilere ve devlet yöneticilerine karşı güven duygusu aşılacak,
- Öğrencilere afete uğramış kişilere yardım etmenin, afetler sonrasında toplum olarak bütünleşmenin bir erdem ve özveri işi olduğunu öğretmek ve bu konularda resim ve kompozisyon yarışmaları düzenlemek,
- Öğrencilere başta depremler olmak üzere tüm afetleri önleme, olabilecek etkilerini azaltma ve sonuçlarını süratle gidermenin mümkün olduğunu örneklerle anlatmak ve öğrencilerde güven ve baş edebilme duygusu yaratmak.

2. Olay Yöneticisi

2.1. Konum

Olay Yöneticisi (OY) acil durum operasyonlarını yönetmekle sorumludur. OY tüm operasyonları denetlemek ve yönetmek üzere Olay Yönetim Merkezi'nden ayrılmayacaktır. Olay Yöneticisi (OY) normal şartlarda **okul müdürü veya müdürüne vekâlet eden bir vekil olacaktır**. Belirlenen Olay Yöneticisi (OY)'nin mevcut olmadığı durumlarda olay yerine daha nitelikli biri gelinceye kadar herhangi biri bu görevi üstlenebilir. Olay Yönetim Merkezi normalde okul/kurum müdürünün odasıdır. Eğer koşullar nedeniyle burası emniyetli değilse daha emniyetli olan başka bir yer önceden belirlenecektir.

2.2. Prosedürler

- Olay Yönetim Merkezi'ne gelen raporları toplar.

2.3 Sorumluluklar

1. Acil Durum müdahalesini başlatır ve bitirir.
2. Acil durum türünü ve kapsamını değerlendirir.

3. Can sağlığına ve yapılara tehdit oluşturacak unsurları ve dışarıdan desteğe duyulan ihtiyacı belirler.
4. Olay Yönetim Merkezi oluşturur.
5. Aşağıdakiler için gerekli olan biçimde acil görev tayinlerini koordine eder.
 - a. Tüm öğrenci ve okul çalışanlarının yoklaması.
 - b. **Haberleşme Liderinin** koordine etmesini sağlar:
 - İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ile haberleşme
 - Dâhili Haberleşme
 - Medyayı gelen sorular için İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Yetkililerine veya üst makamlarca görevlendirilen eğitim yöneticilerine yönlendirir. Medyaya demec verilmesi gerektiğinde yetkili amirlerine kullanmak üzere [EK-4 Basın Bildirisi](#) Formunu hazırlar ve yetkili amirin görüşlerine sunar.
 - Doğrudan Haberleşme Ekibi tüm resmi bildirimleri okul personeli ve öğrencilerle velilere duyurmalıdır.
 - c. **Operasyon Liderinin** koordine etmesini sağlar:
 - İlk Hasar Tespit Ve Acil Müdahale Ekibi
 - İlk Yardım Ekibi Lideri
 - Arama-Kurtarma Ekip Lideri
 - Koruma Ekip Lideri
 - Öğrencilerin Gözetimi\Teslimi Ekibi
 - Yangın Söndürme Ekip Lideri
 - d. **Lojistik Liderinin** koordine etmesi gerekenler:
 - Gönüllüler ve Personel Operasyonlarına Destek Verilmesi
 - Barınak ve Sanitasyon (Çevre Koşullarını Sağlıklı Hale Getirmek.)
 - Ulaşım ve Trafik
 - Su ve Yiyecek
 - Araç Gereç ve Malzeme Temini

- Psikososyal Destek (Varsa Rehber Öğretmenler)
- e. Bilgilendirme, planlama, finans ve idare liderinin koordine etmesi gerekenler:
 - Risk değerlendirmesinin yönetimi
 - Dokümantasyon, belgelendirme
 - Yaklaşık maliyet belirleme araştırması

3. Operasyon Birimleri – Ekipler [\(EK-2\)](#)

3.1. Operasyonlar Birimi Sorumlusu (Ekipler Sorumlusu)

Okul Müdürü Operasyonlar Birimi Sorumlusu (Ekipler Sorumlusu) bir Müdür yardımcısı görevlendirir. *İlk Hasar Tespit ve Acil Müdahale Ekibinin* Ekip lideridir.

3.1.1. Afet ve Acil Durum öncesinde

Ekiplerin kimlerden oluşacağını, ekiplerde meydana gelen değişiklikleri, ekip liderlerinin belirlenmesini, ekiplere alınan üyelerin eğitimlerini takip eder ve yapılan güncellemeleri; Bilgilendirme ve Planlama işlerinden sorumlu Müdür yardımcısına yazılı olarak bildirir.

3.1.2. Afet ve Acil Durum sırasında

Seviye I ve Seviye II düzeyindeki acil durumlarda *İlk Hasar Tespit ve Acil Müdahale Ekibini* toplar operasyon prosedürlerine uygun olarak müdahale eder. Seviye III düzeyindeki Afet ve Acil Durumlarda olaya ilk müdahaleyi yapılmasını koordine eder, oluşan hasar ve kayıpları okul müdürüne bildirir. Kriz masasına devamlı bilgi verir. AFAD, UMKE, İTFAİYE, HIZIR ACİL SERVİS yetkililerine yapılan müdahaleler hakkında bilgi verir ve ihtiyaç duyulduğu zaman operasyon ekipleri ile birlikte AFAD, UMKE, İTFAİYE, HIZIR ACİL SERVİS yetkililerine yardımcı ek çalışmaların koordinasyonunu yapar.

3.1.3. Afet ve Acil Durum sonrasında

Tüm operasyon ekipleri ile birlikte durumun normale dönüşmesi için çalışmalarını operasyon ekip liderleriyle koordine eder. Yaşanan eksiklik ve aksaklıkları ekip liderleri ile belirler, ilk hasar tespit çalışmalarında yer alır. Gelecekte yapılacak olan iyileştirme çalışmaları için afet ve acil durum yönetim kuruluna bilgilendirme çalışmaları yapar.

4. Haberleşme Ve Halkla İlişkiler Ekibi (EK2-(H))

4.1 Konum Prosedürler

1. Olay Yöneticisine güncel bilgileri iletir.

4.2 Sorumluluklar ve Görevler

Biri ekip lideri olmak üzere, acil durumun tipine ve büyüklüğüne göre en fazla 3 kişiden oluşur, ekip aşağıda belirtilen niteliklere sahip personel arasından seçilmiş kişiler olup ekip listesi **Ek2-H'** dedir. Ekip lideri Müdür Baş Yardımcısı veya Müdür Yardımcısıdır. Ekip üyeleri; okul rehber öğretmeni ve telefon santralinden sorumlu memurdan oluşur.

- Tüm kurum personeli ve öğrencinin bilgilerini ve acil durumda haber verilmesini istedikleri yakınlarının telefon numaralarının ve adreslerini güncel olarak tutarlar, çalışma saatlerinin içinde ve haricinde iletişime geçmelerine yardımcı olurlar.
- Personel için [\(EK-13\) Personel Acil Durum Bilgi Kartı](#) ve Öğrenci İçin [\(Ek-22\) Öğrenci Acil Durum Bilgi Kartını](#) bilgilendirme ve planlama biriminden alarak gerekli haberleşmeyi sağlar,
- Anons sistemini kurar.
- İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ile irtibatta olmak gerektiğinde cep telefonuyla kısa mesajlar, telsiz, ulaklar ve diğer araçları kullanır. Kriz masası ile toplanma alanındaki personel, öğrenciler, veliler ve gerektiğinde halk ile okul adına resmi haberleşmeyi sağlar. Gerektiğinde [EK-3-HABER-MESAJ FORMU](#)'nu kullanır.
- Belediye başkanının, muhtarın, sosyal dayanışma kurumlarının, hastaneler, ambulans ile eczanelerin telefonlarını güncel olarak tutarlar ve [Ek-17 ACİL DURUM TELEFON LİSTESİ](#)'ni okulun gerekli yerlerine asar ve dosyada bulundurur,
- Acil durumun oluşmasını müteakip kriz masasına yakın bölgede toplanarak faaliyetlerine başlar,
- Acil durumun çalışma günü ve saati dışında olması halinde ayrıca çağrı beklemeksizin kuruma gelirler,
- Doğal afetten etkilenen personeli tespit edip onları ziyaret ederek durumları hakkında bilgi alır,
- Ailesi doğal afetten etkilenen personeli arayarak ihtiyaçlarını öğrenmeye çalışır,

kurum kriz masası yetkililerinden, bölge kriz masası yetkililerinden aldığı bilgilere göre afetzede personeli bilgilendirir,

- Kurtarma ekiplerinde görev alan, bu maksatla ailesi ile iletişim kuramayan personelin aileleri ile aralarındaki bilgi akışını sağlar,
- Afet bölgesine yardım göndermek isteyen personel ile temasa geçerek yönetimin ve kriz masasının talimatları doğrultusunda gerekli koordinasyonu yapar,
- Toplanma alanlarında bekleyen personelin genel durum hakkında bilgilendirilmesini sağlar, (Kriz masası tarafından duyurulması gereken konular personele duyurulur).

5. İlk Yardım Ekipleri (EK2-(D))

5.1.Konum Prosedürler

1. Olay Yöneticisine rapor verir.

5.2.Sorumluluklar ve Görevler

- a. İlk yardım alanını emniyetli bir yere kurar.
- b. İlk yardım malzemelerini emniyete alır.
- c. Hayat kurtarma adına triaj* uygular. Hava yolu açma, kanama durdurma ve şok tedavisi gibi acil müdahale gerektiren durumları çabucak değerlendirerek öncelik sırasına koyar. [Ek-11 Triaj formunu](#) doldurur.
- d. Arama-Kurtarma Ekipleriyle koordinasyon sağlar.
- e. Acil tıbbi yardıma duyulan ihtiyacı belirler.
- f. Gerekli kişilere ilk yardım uygular.
- g. Yaralanma tipleri ve uygulanan ilk yardıma dair kayıt tutar. ([EK-18 İLK YARDIM RAPORU](#))
- h. Acil tıbbi yardım almaya gönderilen öğrencilerin takibi ve sevki için kayıtlarını tutar.

* *Triaj: Ortamdaki yaralıların müdahale ve nakil önceliği açısından sınıflandırılmasıdır. Hafif, orta ve ağır şeklinde sınıflandırılır. Triaj Kartı; tıbbi öncelikleri belirlemek (solunum, dolaşım, şok durumu) için kullanılan kart. Özel Malzemeler/Ekipmanlar (EK-11)*

* *Acil durumun çalışma saatleri içinde olması veya olmaması haline göre ayrıca çağrı beklemeksizin kriz masası ile temas kurar, alacağı bilgiye göre kuruma gelir*

5.3. Özel Malzemeler/Ekipmanlar

İlk yardım malzemeleri	İlk Yardım Defterinde bulunması gerekenler
Battaniyeler	Mevcut Hasta Kayıtları ve İlaç Formları
Sedyeler	İlk Yardım Kayıt Defteri
Su	Triaj kartları

6. Yangın Söndürme (EK-2 C)

6.1. Konum

Yangın Söndürme ekibi, merkezi olarak konumlandırılmış yangın söndürme cihazlarının yanında okulda çeşitli yerlerde bulunan cihazları kullanacaktır. Gerekliyse ilave yangın söndürme cihazı talep edecektir.

- “*Kurum Yangın Söndürme*” ekibi; seçilmiş, eğitim almış ekipten ve “Birim Yangın Söndürme Sorumlularından” oluşur. Bu konuda görev alan personel “Yangın Önleme ve Söndürme Talimatında” belirtilen esaslar doğrultusunda yangına müdahale ederek söndürmek, yangın bölgesindeki insan ve malzemenin kurtarılmasından sorumludur.
- Yangın söndürme araç, gereç ve teçhizatının her an hizmete hazır bulundurulmasından ekip liderleri sorumludur.
- Herhangi bir acil durumun oluşması halinde veya tabii afet durumunda tüm ekip personeli ayrıca emir beklemeksizin göreve başlar,
- Kriz masası oluşturulmasından sonra ekip kriz masasının direktifleri doğrultusunda hareket eder,
- Kurumda mevcut yangın söndürme sistemlerinin yerleşimini gösteren Kat Tahliye Planına göre hareket eder. Bu planı [Ek-24 Kat Tahliye planı](#) olarak dosyada tutar.
- Acil durumun çalışma saatleri içinde olması veya olmaması haline göre ayrıca çağrı beklemeksizin kriz masası ile temas kurar, alacağı bilgiye göre kuruma gelir.

7. İlk Hasar Tespit Ve Acil Müdahale Ekipleri (Ek2-B)

7.1 Prosedürler

1. Olay yöneticisine bilgi verir.

7.2.Sorumluluklar Sorumluluklar ve Görevler

1. Acil Durum Malzeme Kutusunu açar. ([EK-20- Acil Durum Ekipman Listesi](#))
2. Arama-Kurtarma Ekiplerini seferber eder.
3. Olay Yönetim Merkezi ile irtibat sağlar.
4. Fark edilen yangınları ve bunlara ait durum listesini tutar.
5. Kayıp ya da yoklaması alınmamış öğrencilerin listesini alır.
6. Arama-Kurtarma Ekipleriyle kayıp öğrencilerin kontrolünü yapar.
 - Uygun nitelikteki personelden seçilerek oluşturulmuş, Ek2-(B)'de isimleri belirtilen ekiplerde tercihen destek elemanları veya diğer ekip liderlerinden (Ek2 deki) oluşur. Acil durumun oluşumunu müteakip otomatik olarak önünde veya olay yerinde toplanır, durum değerlendirmesi yapar.
 - Tercihen yangın destek elemanı ekip lideri olabilir.
 - Ekip lideri mevcut alır,
 - Ekip kriz masası yetkilileri tarafından durum hakkında bilgilendirilir. Herhangi bir acil durumun oluşması halinde kurum içinde oluşan hasarın yerinin, boyutunun ve müdahale şeklinin tespitinden, hasarın büyümesi önleyici tedbirlerin alınmasından ve ilk müdahaleyi yapmaktan acil müdahale ekibi sorumludur. Seviye I ve II boyutunda müdahale ederler. Seviye III boyutunda ilk müdahale ve hasar tespitini yaparlar. [EK-6 AFET ve ACİL DURUM SONUÇ RAPORU](#) formunu olay yöneticisi veya kriz merkezine sunarlar. Belirtilen koruyucu teçhizatları kullanırlar,
 - Görev alanları belirlenen personel en seri şekilde sorumlu olduğu bölgeye giderek ön hasar tespitinde bulunur ve kriz masasına bildirir, Müdahale edilecek enkazın durumuna bağlı olarak uygun kurtarma aletleri ile teçhiz olan ekipler liderleri yönetiminde çalışmalara başlarlar. Öncelikle birim tespit sorumlularının toplanma bölgesinde aldıkları mevcutlar ve diğer verilere göre enkaz altında kaldığı tahmin edilen personele ulaşacak şekilde çalışmalar kriz masası tarafından yönlendirilir

- Mesai haricinde, herhangi bir acil durumun oluşması halinde kurum içinde oluşan hasarın yerinin, boyutunun ve müdahale şeklinin tespitinden, hasarın büyümesini önleyici tedbirlerin alınmasından ve **ilk müdahaleyi** yapmaktan sorumlu olan ekiptir.

Ekibin toplanma yeriönü/arkasıdır.

8. Kurtarma (EK2-(F))

Kurtarma ekibi aynı zamanda İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğe göre Arama ve Tahliye faaliyetlerini de yapar.

8.1 Sorumluluklar ve Görevler

- Kurtarma faaliyetlerinde çalışmaya elverişli olmak,
- Kurtarma faaliyetlerinde kullanılan teçhizatı tanımak ve kullanabilir olmak,
- Kurum yerleşim planı hakkında bilgi sahibi olmak,
- Yangınla mücadele eğitimi görmüş olmak veya görecek olması,
- Sivil savunma eğitimi görmüş olmak veya görecek olması,
- İlk yardım eğitimi görmüş olmak veya görecek olması
- Araç kullanma ehliyetine sahip olmak,
- Her türlü olağan üstü durum karşısında soğukkanlılığını koruyabilmek,
- Kan görmeye dayanıklı olmak.

Ekibin Toplanma yeriönü/arkasıdır.

8.2. Ekiplerin Büyüklüğü Ve Niteliği

Görevlendirilecek kurtarma ekibi sayısı kurumdaki hasara, hizmetin devam edip etmemesine bağlı olarak yönetimin kararları doğrultusunda birim ve kriz masası arasındaki koordine ile tespit edilir. Bir kurtarma ekibi en fazla 3 kişiden oluşur, ekip listelerinde kişinin adı soyadı, ekipteki görevi, kullanacağı / kullanabildiği alet belirtilir. Uzun süreli bir kurtarma faaliyetinin söz konusu olması halinde veya önceden planlı personelin afetten etkilenmiş olmaları halinde ekiplerin çalışmalarına kriz masası karar verir. Bu konuda gerekli ayarlamayı yaparken oluşturulan ekiplerin teknik eleman dengesi, hizmetin devam edip etmeyeceği daima göz önünde bulundurulur. Acil durumun çalışma saatleri içinde olması veya olmaması haline göre ayrıca çağrı beklemeksizin kriz masası ile temas kurar, alacağı bilgiye göre kuruma gelir

Arama-Kurtarma Ekipleri bir depremi/afeti izleyen ilk 15-20 dakika içinde aşağıdakileri yapacaktır.

- Bina ve zemin civarını aramak üzere üçer kişilik ekipler görevlendirilir.
- Tesisat hatlarını kontrol edip gerektiğinde kapatacak üçer kişilik ekipler görevlendirilir. Bu ekip aynı zamanda hasar değerlendirmesi de yapar.
- Öncelikle kurtarıcıların güvenliği sağlanır.
- Tahsis edilmiş binalardaki her odayı kontrol edip yaralanan veya kurtarılmayı bekleyenler olup olmadığına bakılır. İlk kattan başlayarak yukarı doğru çıkılır.
- Boş odaların kapılarına tebeşirle “X” işareti konulur.
- Herkesin bina dışına çıktığından emin olunur. İnsanlar, ilk uygun zamanda sakin bir tavırla merdivenlerden, koridorlardan ve kapı aralarından geçirerek bina dışına çıkarılır. Geride kalanlar toplanma alanına yönlendirilir.
- Tehlike altında olmadığınız sürece, sahada ilk yardım sağlanır.
- Yardımsız hareket edemeyecek durumdaki yaralılar, ancak bulunduğu yerde kalması tehlikeliyse, ilk yardım bölümüne taşınır.
- Bulunan afetzedelerin her birine en fazla bir dakika zaman ayrılır. Geride kurtarılmayı bekleyen ve acil müdahale gereken başkaları da olabilir.
- Afetzedenin **bulunduğu yer, kaydedilir.**
- Elde edilen bulgular / gelişmeler, Operasyonlardan sorumlu lidere (mümkünse telsizle) bildirilir.
- Diğer Arama-Kurtarma Ekip Üyeleri, İlk Arama-Kurtarma ekiplerinin “hasar tespiti raporlarının” ([EK-14 KURUM MEVCUT ACİL DURUM RAPORU](#)) alınmasından sonra diğer Arama Kurtarma Ekip üyeleri ihtiyaç duyulan yerlere gönderilir.
- Küçük çaplı yangınlar söndürülür. Yangın Söndürme Ekip Liderine bildirilir.

8.3. Özel Malzemeler/Ekipmanlar

Ana Anahtarlar	Kasklar
Arama-Kurtarma Sırt Çantaları	İş Eldivenleri
Battaniyeler	Yangın söndürücüler

9. Koruma Ekibi (EK2-G)

9.1. Sorumluluklar ve Görevler

- Kurum dışındaki bir bölgede kurtarma / yardım çalışmasının yürütülmesi halinde ekip lideri çalışılan bölgenin kontrol altına alınması, buradaki kurtarma ekipmanları ile enkazdan çıkan malzemenin emniyetinin sağlanması için gerekli tertibi alır her kurtarma ekibinden bir kişi ekip lideri tarafından güvenlik görevlisi olarak görevlendirilir.
- Gelecek itfaiye ve ambulans araçlarına yardımcı olmak amacıyla güzergâh üzerindeki araçların ve diğer engellerin kaldırılmasını sağlayarak yol gösterirler.
- Yangın söndürüldükten sonra da çevre güvenlik önlemlerini tesis etmek suretiyle yangın yerinin temizlenmesini sağlarlar ve diğer ekiplerle birlikte yangının çıktığı yer, çıkış nedeni, yangın söndürme çalışmaları, yangın sonrası maddi hasar ve diğer kayıplarla ilgili bir rapor hazırlanması ile ilgili çalışmalara katkı sağlar.

10. Öğrencilerin Gözetimi ve Teslimi Ekibi (Ek2-E)

10.1. Prosedürler

1. Olay Yönetim Merkezi'ne giriş çıkışlar bildirilir.
2. Gerekli malzemeler Acil Durum Malzeme Kutusundan temin edilir.
3. Başvuru ve Teslim Kapısı oluşturur. Başvuru ve Teslim Kapısı Tabelasının asılmasını sağlar ve binanın önünde velileri kapılara yönlendirme amacıyla okunaklı tabelalar yerleştirilmesi sağlanır.

10.2. Başvuru ve Teslim Kapısı Görevlilerinin Sorumlulukları

1. Velileri karşılayıp başvuru süresince yönlendirilir.
2. “[EK-21 Öğrenci Acil Durum Teslim Kartı](#)”nda bulunan yetki teyit edilir. Buna göre Başvuru kabul edilir.
3. Kimlik ibrazı istenir. Şüpheli durumlarda öğrenciyi teslim etmez. Okul personeli velileri tanıyorsa veya çocuklar velilerini tanıdıklarını olumlu şekilde belli etmişse idarecinin onaylaması da resmi kimlik belgesi yerine geçebilir.
4. Öğrenci Ders Programı Kayıtlarını kullanarak çocuğun bulunduğu yer belirlenir ve Acil Durum Toplanma Alanı'ndaki yeri belirlenir.

10.3. Toplanma Alanı Görevlilerinin Sorumlulukları

1. Toplanma Alanı Lideri tercihen beden eğitimi öğretmenlerinden seçilir. Beden eğitimi öğretmenlerine yardımcı olarak günün nöbet çizelgesinde belirtilmiş olan nöbetçi öğretmenler ve personelden oluşur. Toplanma Alanı Lideri, normal şartlarda Toplanma Alanının önünde konumlanmalıdır. Bu konumun güvenli olmaması halinde alternatif konum şudur:(boşluğu doldurunuz). Bu karar Olay Yöneticisi (Kriz Masası) tarafından verilecektir.
2. Toplanma alanında öğrencilerinin başında bulunan sınıf öğretmenlerine, disiplinin sağlanması ve kontrolü faaliyetlerinde yardımcı olur.
3. Okul bahçesi ve başvuru kapısı arasındaki koordinasyonu sağlar.
4. Öğretmenlerden gelen [EK-16 ÖĞRENCİ ACİL DURUM YOKLAMA FORMLARI](#)'nı, yaralı veya kayıp öğrenci ve personeli de ekleyerek hemen Kriz Masasına gönderir.

10.4. Yoklama Kayıt

- Sınıf öğretmenleri Yoklama Kayıtları Öğrenci gözetim ve teslim ekibi liderine ulaştırır.
- Habercilerin teslim alınacak öğrencileri bulmasına yardımcı olur ve onları “Başvuru/Teslim Kapısına” yönlendirir.

10.5. Diğer Personel

- Yoklama alıp öğrencileri zaman zaman tekrar sayıp kontrol eder.
- Acil durum süresince öğrencilere nezaret edip endişelerini gidermeye çalışır.
- Düzeni ve sakinliği sağlamak için eğlenceli ve eğitici faaliyetler düzenler.
- Öğrencileri rahatlatmak için su ve yiyecek temin eder.

10.6. Özel Malzemeler/Ekipmanlar

Masa, sandalye, sıra malzemeleri	Öğrenci Listesi
Dış kapı anahtarları	Haberciler/ Ulak kişiler (10-12 tane gönüllü öğrenci)

10.7. Tuvaletler

- Eğer emniyetliyse ve sular akıyorsa öğrenciler varsa spor salonu ve bahçedeki tuvaletleri kullanacaktır.
- Eğer uygun değilse, varsa acil durum deposundaki sanitasyon kitleri kullanılır.
- Kitler elverişli mekânlara yerleştirilecektir.
- Kızlar ve Erkekler için tuvaletler etrafı perdeyle örtülerek ayrılacaktır.

10.8. Sığınak/Barınak

- Olumsuz hava koşullarında eğer emniyetliyse öğrenciler varsa spor salonuna alınır.
- Eğer bina emniyetli değilse Olay Yöneticisi, alternatif başka bir yer arayacaktır. Acil Durum deposunda tutulan battaniyeler kullanılacaktır.

11. Lojistik Bölüm

(Araç Gereç ve Malzemeler, Gönüllüler ve Personel, Ulaşım ve Trafik, Barınak ve Sanitasyon, Psikososyal destek, Su ve Yiyecek)

Lojistik bölümü faaliyetleri için okul müdürü müdür yardımcısı görevlendirir. Ayrıca okul rehber öğretmeni acil durumlarda psikososyal destek çalışmaları yapması için görevlendirilir. Bilgilendirme ve planlama işlerinden sorumlu müdür yardımcısı ile işbirliği içerisinde olur.

Konum: (Müdür Yardımcısı)

Lojistik Bölüm, personelin ve gönüllülerin barınak ve sanitasyon için gerektiği şekilde örgütlenmesinden sorumlu olacaktır.

Bir acil durumdan önce lojistik destek konuları şunları kapsar:

- a) Ekipman temini
- b) Yedek malzemelerin stoklarda bulundurulması
- c) Acil durumlar için görevlendirme yapılması
- d) Eğitim imkânları yaratılması
- f) Kaynaklar çizelgesinin hazırlanması
- g) Sığınakların bakımı ve işletilmesi

Bir acil durumda lojistik aşağıdaki hususları tedarik edebilir:

- a) Acil durum müdahale ekiplerine gerekli, vaziyet planı, kat planlarına ait çizimleri temin etmek
- b) Malzeme güvenlik bilgi formlarını temin etmek
- c) Destek donanımları yerlerine naklettirmek
- d) Öncelikli onarımları sağlamak
- e) Sağlık, ulaşım ve yemek sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması
- f) Sığınaktaki faaliyetlerin düzenlenmesi
- g) Yedek güç sağlanması
- h) Haberleşmenin yedeklenmesi

11.1. Diğer Faaliyetlerin Organizasyonu

1. Tesisatlar (elektrik, doğal gaz, su, vb.) kontrol edilir ve okul sahasına gelebilecek hasarı en aza indirmek için harekete geçilir.
2. Sahadaki hasar değerlendirilip bulgular Olay Yönetim Merkezi'ne rapor edilir.
3. Psikososyal destek ekibi oluşturulur. Ekip, ihtiyaç duyan öğrenciler ve yetişkinlere destek sağlar.
4. Gerekiyorsa morg alanı tahsis edilir.
5. Kafeterya ve OYM ile birlikte çalışılarak su, erzak, enerji, telsiz/radyo telefon ve sanitasyon malzemeleri gibi kaynakların dağıtımını yapılıır.
6. Gerekliyse barınak ve sanitasyon ekipleri oluşturmak için yardım aranır.

11.2. Kafeterya Personeli

Yemek saatlerine gecikmiş olanlara su ve yemek temin eder.

12. Bilgilendirme Planlama Dosyalama

Bilgilendirme ve planlama bölümü faaliyetleri için okul müdürü bir müdür yardımcısı görevlendirir. Dokümantasyon, belgelendirme, risk değerlendirme sürecinin yönetimi ve dokümantasyonu, Ekipmanların listeleri ve diğer kaynaklara ait çizelge ve belgelerin kayıtlarının tutulması vb. iş ve işlemler

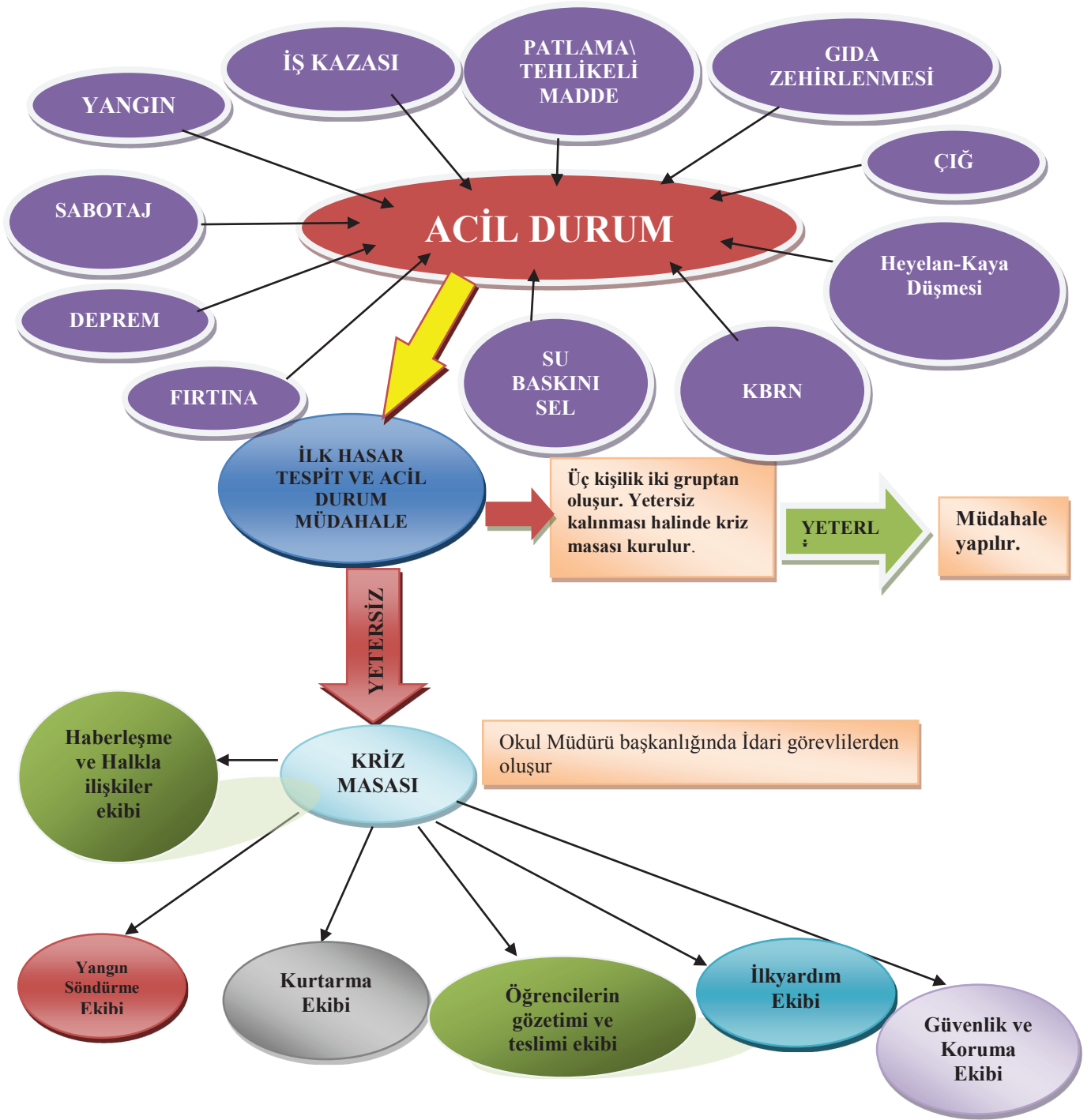
Acil durumlara daha etkin müdahale ve onarım için her zaman tam ve doğru kayıtları oluşturur.

- a. Okulun Afet Acil Durum Dosyasını hazırlamak.
- b. Okulun Afet Acil Durum Yönetim kurulunun sekretaryasını yapmak,
- c. Risk değerlendirmesi yönetimini sağlamak.
- d. Mahalle haritası, Okulun vaziyet planı, Kat planları, Bina ve kat tahliye planları
- e. Personel bilgilerini güncel hali ile tutmak,
- f. Öğrenci bilgilerini ve sayılarını güncel hali ile tutmak,
- g. Binanın fiziki yapısı ile ilgili bilgi belge ve çizelgeleri düzenlemek,
- h. Acil durumlarda kullanılacak ekipman ve ilkyardım malzeme bilgilerini güncel olarak tutmak
- i. Afet Acil Durum ekiplerinin listelerini güncel tutmak
- j. Okul aile birliğinin destek ve katkılarını sağlamak.
- k. Sivil Toplum kurumları ile işbirliği sağlamak.
- l. Çizelge, form ve talimatları yayımlamak,
- m. Afet ve acil durumlarla ilgili görevlendirme belgelerini hazırlamak,
- n. Karşılıklı yardım-işbirliği anlaşmalarının yapılması ([Ek-19 Karşılıklı yardımlaşma ve işbirliği protokolü](#))
- o. Yaklaşık maliyet belirleme araştırması yapmak.

NOT: Bir olaydan sonra sigorta firmanız veya adli birimlerce belli bilgiler talep edilebileceği gibi, yasal soruşturmada bu bilgiler hayati değer taşır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

1. Acil Durum Organizasyonu (EK-1)

KRİZ MASASI DAHA ÖNCE BELİRLENEN ALANDA TOPLANIR, YAŞANAN ACİL DURUMA GÖRE EKİPLERİ YÖNLENDİRİR VE EKİPLER DIŞINDA KALAN PERSONELİ YİNE DAHA ÖNCE DEN BELİRLENEN ALANA YÖNLENDİRİR. BURADA ÇALIŞANLAR SAYILIR VE DURUM TESPİTİ YAPILIR.

2. Okulda Acil Durumlar İçin Standart Operasyon Prosedürleri

2.1. A- Temel Prosedürler

2.1.1 Acil Durum Telefonları

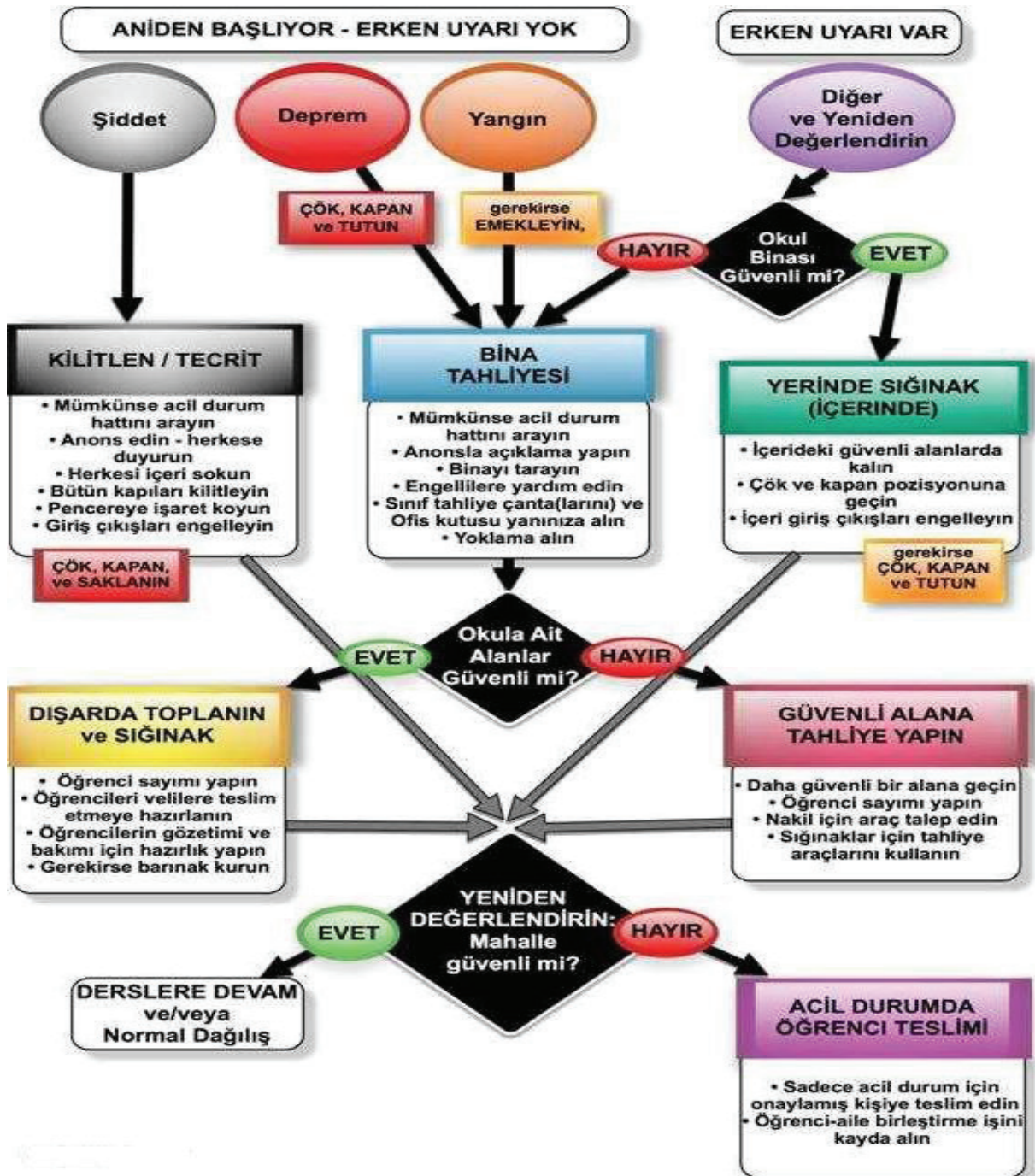
ACİL TELEFONLAR																					
Hemen uygun numarayı arayıp aşağıdaki bilgileri verin																					
<p>ACİL NUMARALAR:</p> <table border="0"> <tr><td>Yangın</td><td>110</td></tr> <tr><td>Acil Yardım</td><td>112</td></tr> <tr><td>Polis İmdat</td><td>155</td></tr> <tr><td>Jandarma</td><td>156</td></tr> <tr><td>Orman Yangın</td><td>177</td></tr> <tr><td>Su Arıza</td><td>185</td></tr> <tr><td>Elektrik Arıza</td><td>186</td></tr> <tr><td>Gaz Arıza</td><td>187</td></tr> <tr><td>Ruhsal Danışma</td><td>182</td></tr> <tr><td>Zehir Danışma</td><td>114</td></tr> </table> <p>DiĞER ÖNEMLİ NUMARALAR: İl Afet ve Acil Durum Yönetimi Müdürlüğü: 0324 3412936 İl Millî Eğitim Müdürlüğü: 0324 3291481-84 İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü Kaymakamlık: İl Afet Radyo: frekans Sağlık Ocağı: Karakol:</p>	Yangın	110	Acil Yardım	112	Polis İmdat	155	Jandarma	156	Orman Yangın	177	Su Arıza	185	Elektrik Arıza	186	Gaz Arıza	187	Ruhsal Danışma	182	Zehir Danışma	114	<p>ACİL ARAMA METNİ:</p> <p>NE OLDU: Acil durumu tanımla (saldırganı, hasarı, kurbanları, şüpheli cihazları tanımla, gördüklerini tarif edip, duyduklarını anlat).</p> <p>NE ZAMAN: Olayın ne zaman olduğunu belirt (gün, saat, dakika).</p> <p>NEREDE: Bulduğumuz okulun adı, binanın kat ve bölümü ile yerini (ilçe, semt, mahalle) açık olarak belirt. Acil durum hangi katta ve nerede (oda veya bölüm) meydana geldiye belirt.</p> <p>ARAYAN KİM: Kendini tanı. Ulaşılabilecek telefon numarasını bildir. "İsmim... .. Bana şu numaradan ulaşabilirsiniz."</p> <p>Söylenmedikçe telefonu kapatmayın. Bilgilerin doğru iletildiğinden emin olun. İstenirse daha fazla bilgi vermeye hazır olun. Telefonu kapattıktan hemen sonra okul yöneticileri ile temas kurun.</p>
Yangın	110																				
Acil Yardım	112																				
Polis İmdat	155																				
Jandarma	156																				
Orman Yangın	177																				
Su Arıza	185																				
Elektrik Arıza	186																				
Gaz Arıza	187																				
Ruhsal Danışma	182																				
Zehir Danışma	114																				

2.1.2. Temel Acil Durum Prosedürleri Karar Şeması

Karşılaşılan her tehlikeye yönelik farklı acil durum prosedürü hakkında önceden görüşülür ve üzerinde karara varılır. Başlıca beş farklı seçenek bulunur: Bina Tahliyesi, Yerde Sığınmak, Bir araya Toplanıp Dışarıda Barınmak, Güvenli bir Yere Sığınmak, Kilitlen/Tecrit. Prosedürlerin her biri değerlendirilir; ya aynı şekilde ya da uygun biçimde değiştirilerek uygulamaya konur. Tehlike geçtiğinde ve ortam güvenli olduğunda öğrenciler

sınıflara dönebilir veya Afet ve Acil Durum Öğrenci Teslim Prosedürü uygulanabilir. Her durumda Olay Yönetim Sistemi olay yerine ulaşan ilk kişi tarafından devreye sokulur (gerektiğinde uygun şekilde devredilir).

Acil durum prosedürün gösterildiği aşağıdaki tablo genel olarak yol gösterir. Ancak, her okulun durumuna özel koşullar bazı farklılıklar oluşturabilir. Engellilerin, yabancı dil konuşanların ve bu prosedürlere aşina olmayan ziyaretçilerin uygulamaları izlemeye ve yönergeleri almaya yardıma ihtiyaçları olacağı dikkate alınır.

2.1.3. Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri

Yangın veya şiddetli bir depremde uygulanacak standart prosedür, Bina Tahliyesi'dir.

Okul İdaresi

1. Bina tahliyesi için Yangın alarımını çalıştırınız. Öğrenciler ve okul çalışanlarına içeride kalmalarını veya dışarıdaki sığınma alanlarına gitmelerini anons ediniz.
2. Durum uygunsa, tüm kapı ve pencereleri kapatınız (yangın durumunda).
3. Durum uygunsa havalandırma sistemini kapatınız.
4. Uygun şekilde Olay Yönetim Sistemini(Kriz masasını) devreye sokunuz.
5. Yeni gelişmelerden haberdar oldukça güncelleme ve talimatları oluşturup takip ediniz.
6. Toplanma Alanında öğrencilerle haberleşme devamlılığı sağlayınız. Yeni prosedürleri düzenli olarak duyurunuz. (örneğin; “Güvenli bir Yere Sığın”, Binaya Geri Dön, Yerinde Sığın, Öğrenci Teslimi ya da acil durum veya tatbikat sona erdiğinde Tehlike Geçti anonsunun yapılması).

Tüm Personel

Önceden sınıflarda yangın ve deprem prosedürlerinin nasıl uygulanacağına dair tatbikat yapılır. Tahliye esnasında özel yardıma ihtiyacı olacak öğrencilerle personel belirlenir. Bu kişilere nasıl en iyi şekilde yardım edilebileceği kendilerinden öğrenilir. Personele de öğrencilere nasıl yardım edecekleri önceden öğretilir. Yardıma muhtaç engelli öğrencilerin çok sayıda olduğu okullarda en yakında bulunanlar arasından gönüllüler seçilip eğitilir. Ziyaretçilere yardımcı olunma konusunda da hazırlık yapılır.

1. Öğrencilere bina tahliyesi talimatlarına uymaları hatırlatılır

“**Konuşma, İtme, Koşma, Geri Dönme**” Öğrenciler tek veya ikişerli sıra halinde dışarı çıkarılır. Özel yardıma muhtaç öğrenci ve personele yardım edilip edilmediği kontrol edilir. Öğrencilere cep telefonlarını **KULLANMAMALARI** ve hatları meşgul etmemeleri gerektiği hatırlatılır!

2. Sınıftan alınacaklar

2.1. Sınıf Tahliye Çantası

3. **Eş Destek Sistemi kullanılır.** Öğrencilerden yardıma ihtiyacı olan var mı diye sınıf sol - sağ taraflar ve koridor olmak üzere seri bir şekilde gözden geçirilir. Aksi

söylenmediği takdirde, normalde kullanılan ve önceden belirlenmiş olan Acil durum kat tahliye planı güzergâhları kullanılır. Sıkışmış bir kapı gibi herhangi bir engelle karşılaşılmaması durumunda başka bir yol izlemeye hazırlıklı olun. Öğretmenlerden birinin çıkış yolunun açık olup olmadığını kontrol etmek için her zaman önden ilerlemesi gerekir. Hemen arkasında öğrencileri sessiz ve sakin tutmaktan sorumlu bir görevli öğrenci bulunmalıdır. Bir öğretmen ve bir görevli öğrenci de grubun arkasında olup herkesin bir arada olduğundan emin olmalıdır. Binayı boşaltıp dışarı çıkarken üst katlardan düşen herhangi bir nesneye karşı dikkatli olmak gerekebilir. Binadan dışarı çıkıp hemen uzaklaşmak gerekir.

4. Görevli öğretmenler çıkışa doğru ilerlerken okuldaki tüm bölümleri özellikle tuvaletleri kontrol ederler.
5. Toplanma alanında sınıf için ayrılmış yere gidilir (Toplanma alanında yerlerin belirlenmesi normalde ilk derse veya dersliğe göre ayarlanır). Sınıfa ait isim levhası grubun ön tarafına, boy hizasını geçecek şekilde yerleştirilir. Sınıfların birbirinden ayrı ve sessiz kalmalarını sağlayarak belirlenen alandaki yerinizi alın ve yoklama yapın. Yaralanan olup olmadığını tekrar kontrol edin. Yaralı öğrenci varsa yanlarına iki kişi vererek birbirlerinden ayrılmadan hemen geri dönmek üzere revir (varsa) ya da ilk yardım uygulayacak kişiye gönderin.

[EK-16 ÖĞRENCİ ACİL DURUM YOKLAMA FORMU](#) tam olarak doldurup Olay Yönetim Merkezi'ne (OYM) gönderilmek üzere bir ulak öğrenciyle Toplanma Alanı Kayıt Görevlisi 'ne yollayın. Eğer sınıfta mevcut bulunan öğrencilerden o anda eksik olan varsa formun altına isimlerini de ekleyin.

6. Öğrencilere Öğrenci Teslim Prosedürü hakkındaki bilgiler tekrarlanır. Yaralı veya mahsur kalmış kişilerle ilgili haberleşme bilmesi için sınırlı sayıdaki hattın meşgul edilmemesini dolayısıyla telefonları kullanmamaları gerektiğini hatırlatın. Öğrencilere duruma yardımcı olmaları gerektiğini hatırlatın ve uyarı ("Tehlike geçti" ve "Sınıflara Dönün" uyarısı) gelene kadar sessiz kalmalarını sağlayın.
7. Arama, Kurtarma, İlk Yardım, Yangın Söndürme, Öğrencilerin Teslimi, Lojistik veya Haberleşme ekiplerinden birine dâhilseniz Olay Yönetim Merkezi'ne gidin. Belirlenmiş bir görevi bulunmayan veya sorumluluğunda bir sınıf olmayan personelin tümü gerekli talimatları almak için hemen Kriz masasına başvurur. Sorumluluğunda bir sınıf olmayan tüm öğretmen ve müdür yardımcıları ile diğer personel öğrencilerin

gözetimine destek olmak üzere hemen Toplanma Alanına gider.

8. Öğretmenler DAİMA sınıflarının başında kalır. Öğrenciler sınıf olarak oturarak bekler. Düzenli olarak ve gerektiğinde yoklama alınır. Anonların rahat duyulabilmesi için öğrencilerin sessiz durması sağlayın. Öğrenciler, sadece “Öğrenci Teslim Kapısı” habercileri eşliğinde alandan ayrılabilir. Kriz masasına gerekli güncel bilgileri verip personelin görevlerini sonlandırır.

GERİ TAHLİYE/BİNAYA DÖNÜŞ: Bazı durumlarda bina içerisi daha emniyetli olduğundan binaya geri dönülmesi gerekebilir. Tatbikat sonunda dersliklere geri dönerken geri tahliye/binaya dönüş tatbikatını tüm kurallara uyarak yapın.

2.1.4. Güvenli Bir Yere Sığınma Prosedürü

Okul çevresinin de boşaltılması gerekebileceğinden, varsa çevredeki diğer okulların da bir araya toplanabileceği bir alan daha tespit edilir. Tahliye güzergâhları önceden kararlaştırılır ve bu yer velilere duyurulur. Sel, toprak kayması, moloz kayması, kimyasal madde sızıntısı gibi risklerle karşı karşıya olan veya emniyetli bir toplanma alanına sahip olmayan okullar, acil durumda kullanılacak malzemenin bulunduğu güvenli yerleri önceden hazırlar.

Karşılaşılabilecek tehditlere bağlı olarak güvenli bir yere tahliye otomatik olarak gündeme gelebilir veya durumun, sahada bulunan Olay Yönetim Sorumlusu ve destek ekip tarafından değerlendirilmesi beklenebilir. Bina Tahliye prosedürlerine aynen uyulur ve belirlenen Emniyetli Yere doğru ilerlenir.

2.1.5. Sığınmak

Bina ve tesislerinde sığınmak olarak planlanan yerlerin olağanüstü hal ve savaş durumunda sığınak olarak düzenlenmesi ile sığınaklarda bulundurulması gerekli malzeme ve maddelerin temininden lojistik işleri ile ilgili Müdür yardımcısı koordinatörlüğünde Okul Müdürü sorumludur.

Sığınmanın tanımı

Nükleer ve Konvansiyonel silahlarla, Kimyasal, biyolojik ve radyolojik serpinti yağışlarının tesirlerinden ve tabii afetlerden, insanlarla, insanların yaşaması ve memleketin harp gücünün devamı için zaruri canlı ve cansız kıymetleri korumak maksadıyla kullanılan veya bu maksatla inşa edilen emin yerlere SİĞİNAK denir.

Sığınak amirleri ve yardımcıları

Barış zamanında seçilen Sığınak Amirleri sığınığın İdare ve Disiplin Amiridir.50 kişiden büyük sığınaklarda bir amir yardımcısı ile yeteri kadar personelden oluşan bir emniyet ve işletme ekibi kurulur. Görevleri barış zamanında hazırlanacak özel talimatlarla belirlenir. Sığınak amiri Lojistik işleri ile ilgili Müdür yardımcısıdır. Yardımcıları ise ÖĞRENCİLERİN GÖZETİMİ VE TESLİMİ EKİBİ üyelerinden oluşur

1. Sığınak Amirinin Tehlike İkazı Sırasındaki Görevleri

- Sığınığın ışıklarını yaktırmak ve sığınağa girmeyi temin etmek.
- Lüzumsuz eşyayı ve hayvanları sığınağa sokmamak.
- Sığınağa girenleri saymak ve sığınığın alabildiğinden fazla girişe müsaade etmemek, dolunca sığınığın kapılarını kapatmak, giremeyenlerin hangi sığınağa gideceğini bildirmek.
- Sığınağa girenleri, tutulacak özel deftere kaydetmek. Sığınak Talimatını topluca okumak, sığınakta sükûnet ve nizamı temin etmek. Kimsenin kimseyi rahatsız etmemesini ve boş durmayarak bir şeyle meşgul olmalarını sağlamak.
- Hasta, hamile ve engelli kişileri mümkünse ayrı bölgelere yerleştirmek ve onlara bakıcılar tahsis etmek, küçük çocukların ihtiyaçları ile ilgilenmek.
- Sığınak içerisindeki tesislerin bozulmamasını ve korunmasını sağlamak.
- İçeride moral bozucu sözler konuşulmamasına çalışmak ve sığınaktakilerin maneviyatını yükseltici konuşmalar yapmak.
- AFAD Sivil Savunma Yetkilileri tarafından radyo ile verilecek talimatları dinlemek. Kontrol merkezi ve emniyet teşkilatı ile işbirliği yapmak.
- Kıymetli eşyaları makbuz karşılığında teslim alarak emniyet altında bulundurmaktır.

2. Sığınak Amirinin Tehlike Geçti İkazından Sonraki Görevleri

- Taarruzdan sonra yapılacak yayınları takip ederek, dışarıda radyoaktif serpinti ve zehirli gaz veya mikroplu sis bulunup bulunmadığını tespitte çalışmak ve bunlar tespit edilmeden sığınak kapılarının açılmasına ve sığınaktakilerin dışarı çıkmasına mani olmak.
- Sığınığın genel durumunun tetkik edilerek herhangi bir kısmının yıkılmış ve sığınak bütünü ile koruma kabiliyetini kaybetmiş ise;

- c. Tehlike geçti ikazından sonra sığınak sağlam kalmış ve dışarıda da tehlikeli maddeler tespit edilmemiş ise, sığınağı boşaltmak ve yeni bir ikaz için sığınağı havalandırıp temizleterek her an kullanılacak halde bulundurmak.
- d. Sığınakın boşaltılmasında sırasıyla; hastalar, sakatlar, hamile bayanlar ve bayanlara önceliği ve özel ihtimama tabi tutmak.
- e. Her ikaz ve taarruzda sonra mahalli koruma kılavuzuna veya sivil savunma yetkililerine DURUM RAPORU vermek, varsa insan zayıyatını, hasta veya yaralananları, moral durumunu ve sığınakın korunma kabiliyetini bildirmektir.

3. Sığınak Amir Yardımcısının Görevleri

- a. Sığınak amirine görevlerinde yardımcı olmak.
- b. Sığınak amirinin vereceği görevleri yapmak.

4. Sığınaklarda Hareket Tarzı:

- a. Sığınağa giren her şahıs Sığınak Talimatına ve Sığınak Amirinin vereceği emirlere uymaya mecburdur.
- b. Sığınaklarda devamlı olarak ayakta durulmaz, lüzumsuz ve gelişigüzel konuşulmaz, alkollü içki, tütün, pipo ve puro içilmez.
- c. Sığınak içerisinde gürültü çıkaracak oyunlar oynanmaz, korkutucu ve moral bozucu şekilde bağırarak konuşulmaz.
- d. Sığınak amirinin müsaadesi olmadan sığınaktan dışarıya çıkılmaz.
- e. Kapı, havalandırma, elektrik vb. teçhizat ve tesisatla oynanmaz.
- f. Hastalananlar hastalığını saklamaz. Elektrik ve gaz sobası ancak Sığınak Amirinin izni ile yakılabilir.
- g. Sığınağa girerken üzerinde fazla miktarda para ve mücevherat bulunduranlar arzu ettikleri takdirde senet karşılığı Sığınak Amirine teslim edebilirler.

5. Sığınaklarda Alınacak Tedbirler Ve Bulundurulacak Malzemeler

a. Alınacak Tedbirler:

- Sığınaklarda dışarıdaki radyoaktif serpinti tehlikesinin geçmesi için bir iki hafta, hatta daha fazla kalmak mecburiyeti olabilir.
- Bu sebeple bütün ihtiyaçlar önceden düşünülerek sığınak içindeki hayat ona göre

organize edilmelidir. **Saldırı ve Radyoaktif Serpinti ikazı verildiği zaman** bu sığınaklara girilecek ve çıkma müsaadesi verilinceye kadar içeride kalınacaktır.

- Şu kadar ki, 2-3 günden sonra radyasyon dozundaki azalmaya göre zaruri ihtiyaçlar için kısa sürelerle dışarı çıkılıp dönülebilir.
- Sığınaklarda; dışarıdan haber almayı temin için pilli radyo bulundurulmalı ve yerleşmeyi uygun şekilde sağlamak amacıyla ikili, üçlü ranzalar kullanılmadır. Bazı basit yemekler yapmak için bir piknik tüpü, ısıtma için küçük bir gaz sobası bulundurulmalıdır.
- Gerekli hijyen tedbirleri alınmalı ve bunun için plastik torbalar temin edilmelidir.

b. Bulundurulacak Malzemeler:

Yiyecek ve İçecek maddeleri:

Sığınaklarda en az 14 günlük gıda maddesi ve su stoku bulundurulur. Bozulacak maddeler dayanma süresine göre zaman zaman değiştirilir. Bunların 3 günlüğü tahliye için kapalı kaplarda ve her an taşımaya hazır halde bulundurulur.

Bu maddeler Seferberlik ve Savaş halinde verilecek talimatlara göre temin ve stok edilir.

Günde kişi başına en az 2 Litre su üzerinden yapılacak içme suyu stoku için gerekli malzemeler bulundurulur. Bu malzemelerin üstü kapalı ve altı musluklu olmasına dikkat edilir.

Bir kişi için 14 gün yetecek miktardaki yiyecek ve içecek maddelerinin cins ve miktarı şunlardır.

SU	: 28 lt. içme suyu ve 28 lt. Kullanma suyu.
KONSERVE	: 6 kutu sebze konservesi (250-300 gr.lık.)
HAZIR ÇORBA	: 5 Paket
BİSKÜVİ	: Günde 100 gr. Hesabıyla paket bisküvi.
ET	: Günde 125 gr. hesabıyla kavurma ve kıyma
BAKLİYAT	:Günde 100 gr. Hesabıyla(kuru fasulye, nohut, mercimek, pirinç, bulgur.)
PEYNİR	: Günde 1 paket hesabıyla gravyer peynir.
ZEYTİN	: 1 kg.
YAĞ	: Bir kavanoz (1/2) margarin veya sıvı yağ.
ŞEKER	: 1 kg. toz veya kesme şeker.
TUZ	: Yeteri kadar.

Tıbbi Malzemeler:

CİNSİ	ADEDİ
Pens, Makas	1 adet
Tıbbi Derece	2 adet
Enjektör (kişi başına)	1 adet
Flaster (kişi başına)	3 adet
Emaye Küvet	1 adet
Çengelli İğne	20 adet
Sabun	5 adet
Çeşitli ateller	Yeteri kadar
Üçgen sargı bezi	10 adet
Silindir sargı bezi	10 adet
Hidrofil pamuk	3 adet
İyot formlu gazlı bez	10 adet
Sodyum bikarbonat	250 adet
Tentürdiyot	20 adet
Alkol	200 adet
Oksijenli su	1 lt.lik bir şişe
Yanık merhemi	2 tüp

Yangın Söndürme Malzemeleri:

CİNSİ	ADEDİ
Yangın söndürme cihazı (Karbon tetra klorürlü olmayan)	1 adet
Su varili veya kovası	Yeteri kadar
Hortum (plastik veya lastik)	Yeteri kadar
İki parçalı eldiven	1 adet
Kum torbası	Yeteri kadar
Kazma	1 adet
Kürek	1 adet

Sığınakta bulunması gerekli diğer malzemeler:

- Telefon – Telsiz (mümkünse)
- Mevsimlik giyim eşyası
- Yatak malzemesi
- Battaniye (varsa uyku tulumu)
- Temizlik malzemeleri
- Kova
- Çöp bidonu
- Pilli radyo
- Pilli el feneri
- Yedek pil
- Eğlence araçları
- Gaz maskesi
- Radyasyon ölçü aletleri
- Basit tamir aletleri
- Yemek takımı
- Saat
- Kitap
- Makas
- Sedye
- Hijyenik malzemeler
- Çatal, kaşık, bıçak
- Konserve açacağı
- İlk yardım çantası
- Kibrit, mum gibi ışık kaynakları
- Oturak şeklinde WC
- Civarın 1/25000 ölçekli haritası
- Düdük
- Testere ile sığınak amirleri ve birim amirlerinin ihtiyaç duydukları diğer malzemeler.

Yukarıda belirtilen malzemelerden yiyecek ve içecek maddeleri, yatak ve temizlik malzemeleri, giyim eşyaları, eğlence araçları, hijyenik malzemeler ile battaniye, yemek takımı, çatal, kaşık, bıçak, kitap, el feneri, makas, saat, konserve açacağı, enjektör, plaster. Radyo ve yedek piller sığıntaktan istifade edecekler tarafından sığınağa girilirken getirilir.

Bu talimat sığınakların bakım, muhafaza ve idaresi konusunda genel hükümleri verdiğiinden Sığınak amirleri bodrum ve zemin katları ile benzeri amaçlarla barınma amacıyla kullanılan yerlerin sığınak özelliklerine göre özel talimatlar hazırlamak suretiyle bir alarm ve olağanüstü hal ve savaş durumunda personel zayıyatını asgari düzeye indirmek için gereken hazırlıklarını tamamlamalıdır.

2.1.5 Afet Ve Acil Durum Öğrenci Teslim Prosedürü

Okul, velilerin yerine hareket eder ve öğrencilere herhangi bir zarar gelmemesi için onları korur. Acil durumda öğrenciler velilerine/yakınlarına teslim edilinceye kadar onları güven içinde tutmak okulun sorumluluğundadır.

Veliler

Çocuklar için güncellenmiş bir [EK-22 Öğrenci Acil Durum Bilgi Kartı](#) oluşturup muhafaza edilir. Bu formda acil durum halinde öğrencileri almaya gelebilecek veli (veya vasilerle), iki ya da üç güvenilen akraba veya arkadaşına ait bilgiler bulunur. Acil durumlarda öğrenciler yalnızca acil durum irtibat formlarında ismi bulunan kişilere teslim edilir.

Okul İdaresi

Her öğrenci için Acil Durum İrtibatları Listesinin öğretim yılı başında veliler tarafından güncellenmiş olduğundan emin olunur. Ne zaman olursa olsun bu bilgilerdeki değişikliklerin idareye bildirilmesi istenir ve takip edilir.

Öğrenci Acil Durum İrtibatları listesinin güncel bir nüshasını İdari Bürodaki “Tahliye Çantası”nda yıllık olarak da Okul Acil Durum Malzemeleri Kutusunda saklanır.

Öğretmenler

Hem öğrencilerin hem de velilerin afet ve acil durumlar için öğrenci teslim prosedürleriyle ilgili bilgilendirilmelerini sağlar.

Öğrenci Veli Birleştirme Ekibi

Her öğrenciyi, Acil Durum İrtibat Formunda bilgileri bulunan veli ya da vasilerden birine fotoğraflı kimlik belgelerini ibraz ettiklerinde teslim edin. Bunu da kayda geçirin.

2.1.6. Yerinde Sığınma Prosedürü

Tahliye gerektirmeyen, buna yeterli zaman olmayan ya da okulun dışında meydana gelen, öğrencilerin normal şekilde okuldan çıkışına engel olacak nükleer, biyolojik veya kimyasal bir olay ya da terör saldırısı gibi durumlarda bulunulan yerde sığınmanız gerekebilir.

Okul İdaresi

1. Olay Yönetim Sistemini uygun şekilde başlatır.
2. Öğrencilerle personele içeride kalmaları veya sığınma yerlerine gitmeleri için anons yapar.
3. Gerekiyorsa tüm kapılar ve pencereleri kapatır.
4. Gerekiyorsa havalandırma sistemi kapatır.
5. Olanaklar dâhilinde güncel bilgi ve talimatları izler ve paylaşır.
6. Acil durum sona erdiğinde “Tehlike geçti” anonsu yapar.

Tüm Personel

1. Hemen öğrenci ve personel koridorlarını açıp en yakındaki uygun sınıfa veya bina içinde önceden belirlenmiş sığınma yerlerine girer.
2. Öğretmenler sınıf tahliye çantasını ve sınıf defterini yanından ayırmaz.
3. Özel ihtiyaçları olanlara yardımcı olunur.
4. Tüm kapı ve pencereler kapatılıp giriş kapıları kilitlenir.
5. Mekân dışarıdan hava sızmayacak şekilde yalıtılır ve ısıtma, havalandırma veya soğutma sistemleri devre dışı bırakılır.
6. Yoklama alınıp Mevcut/Yaralı/Kayıp Öğrenci Durum Raporu (güvenli, uygun zaman kollanarak) Olayı Yöneten kişiye götürülür.
7. Radyo veya TV'den ek bilgiler veya talimatlar izlenir.
8. Öğrencilerin varsa cep telefonlarını sıralarının üzerinde bulundurmaları ve kullanmamaları sağlanır. Geniş çaplı afetlerde hatların acil çağrılar için açık tutulması büyük önem taşır. Öğrenci teslimi sırasında (veya tehlike geçti sinyali verilip sınıflara dönülünceye kadar) öğrencilerin duruma yardımcı olmaları sağlanır. Öğrencilerin sessiz faaliyetlerle meşgul olmaları istenir.
9. Okul idaresince aksi söylenmedikçe kimse olduğu yerden ayrılmaz.
10. Öğrenme, dinlenme, yemek ve uyku için zaman çizelgesi hazırlanır.

2.1.7. Kilitlen/Tecrit Prosedürü

Şiddet tehdidi nedeniyle bulunduğunuz mekândan ayrılmanın güvenli olmadığı zamanlarda veya okul içinde ya da dışında başka bir kriz oluştuğunda ortalıkta dolaşmanın veya tahliyenin tehlikeli olduğu durumlarda Kilitlen/Tecrit prosedürü uygulanır. Anında Kilitlen/Tecrit için yüksek sesli ve belirgin bir siren ya da alarm kullanılmalıdır. **TECRİT ALARMININ GERÇEK BİR OLAY MI YOKSA BİR TATBİKAT MI OLDUĞUNU BİLMİYOR OLABİLİRSİNİZ BU YÜZDEN GERÇEK MİŞ GİBİ DAVRANIN.**

Okul İdaresi

1. Tecrit Sinyali verilir ve şu anons yapılır: “Dikkat, Dikkat! Binada şüpheli/ kim olduğu bilinmeyen bir şahıs var. Kilitlen/Tecrit Prosedürünü başlatın. Ancak ” *Yangın Alarmını ÇALIŞTIRMAYIN!*
2. Korunaklı bir yere saklanılır. Olay Yönetim Sistemi devreye sokulur ve yönetim polis veya kamu güvenliği yetkililerine devretmek üzere hazırlık yapılır.
3. Durum gözlemlenir. Yeni bilgiler ışığında yeniden değerlendirip gerekli güncellemeler yapılarak gereken talimatlar verilir.
4. Olayın ardından öğrencilerle veliler uygun bir şekilde bilgilendirilir. Olayın gözden geçirilip değerlendirilmesi ve tartışılması için gereken zaman sağlanır.

Tüm Personel

1. Öğrencileri sınıflara toplar. Sakin bir ortam yaratmaya çalışır. Okuldaki diğer personeli, öğrencileri ve ziyaretçileri derhal sığınaklara gitmeleri için uyarır. Bina dışında bulunanlar hemen tehditten uzak güvenli bir alana gider.
2. Tüm kapı ve pencereler içeriden kilitlenir. Kapı ve pencerelerden uzak durulur. Bulunan tüm masa ve sıralar yan yatırılıp koridora ve/veya dış pencerelere dönük şekilde yerleştirilir.
3. Eğer silah sesi ya da patlama duyulursa **DİZ ÇÖKÜP**, masa ve/veya
4. Sıraların altına saklanıp **KAPAN**, beden mümkün olduğunca küçük bir hedef haline getirilir. Dış pencerelerdeki perdeler örtülmez veya kepenkler **kapatılmaz**.

5. Işıklar söndürülür. Ses çıkaran tüm cihazlar ve radyolar kapatılır. Cep telefonları sessiz konuma getirilir.
6. Polis veya bizzat okul yetkilileri tarafından aksi bir talimat verilmedikçe bulunulan yerde kalınır. Kriz kontrol altına alındığında polis sırayla odaları dolaşır ve kendisini tanıttıktan sonra kapının açılmasını ister.
7. Derse devam etmek için talimatlara uyulur ve/veya Afet ve Acil Durum Öğrenci Teslim prosedürleri uygulanır.

2.2.B-Tehlikeye Özel Prosedürler

2.2.1. Hızlı Değerlendirme

Aşağıdaki tablo afet ve acil durumlar için tehlikeye özgü izlenecek prosedür için fikir verecektir.

TEHLİKE	PROSEDÜR
Tıbbi Acil Durum	Gereken acil tıbbi yardımı sağlayın ve gerekiyorsa ambulans çağırın.
Şüpheli veya Bilinmeyen Şahıslar	Tehdit unsurunu değerlendirin. Yardım isteyin. Polisi arayın.
Yangın	Binayı tahliye edin. Tüm kapı ve pencereleri kapatın. Herhangi biri alev aldıysa: Dur, Yat ve Yuvarlan.
Duman	Isının geldiği yönü hissetmeye çalışın. Binayı boşaltın. Duman tabakasının altında kalabilmek için sürünerek ilerleyin. Mahsur kaldıysanız yerinizde sığının.
Deprem	Deprem pozisyonu: Çök, Kapan, Tutun. Ardından binayı tahliye edin.
Heyelan-Kaya Düşmesi	Tehlikeli bölgeden uzaklaşarak kendinizi güvenceye alın. Erken uyarı talimatlarını takip edin.
Fırtına	Erken uyarı talimatlarını takip edin. Yerinde Sığının.
Sel	Erken uyarı talimatlarını takip edin. Binayı tahliye edip yüksek yerlere git ya da yerinde sığın.
Uçak kazası	Çök, Kapan, Tutun.
Patlama	Çök, Kapan, Tutun.
Tehlikeli Madde Sızıntısı	Rüzgâr altına doğru, tahliye edin veya yerinde sığının. Tüm pencereleri, havalandırma kanallarını kapatın.
Şiddet Olayları	Kilitlen/Tecrit.

2.2.2. Tıbbi Acil Durum

Acil tıbbi yardıma ihtiyacı olan kişi

Prosedür:

Okul içinde “Acil tıbbi yardım için (yer belirtin)'e gelin” veya “Acil yardım için (Sağlık görevlisinin ismini belirtin) hemen (yer belirtin) 'e gelin” şeklinde anons yapılır.

Eylem:

1. İlk yardım görevlisi çağrıya yanıt verir.
2. Ofisten biri vakanın durumunu değerlendirir.
3. İdarecilere bilgi verilir.
4. Gerekiyorsa ambulans çağrılır.
5. Olayı izleyenleri kontrol etmek ve dağıtmak için personel görevlendirilir.
6. Öğrencinin velisine haber verilir.
7. Gerekli formlar doldurulur. ([EK-18 İLK YARDIM RAPORU](#))

2.2.3. Okul Binasında Veya Çevresinde Şüpheli Ve Yabancı Kişiler

Olası adam kaçırmaya, şiddet, hırsızlık

Prosedür

Eğer okul çevresinde dolaşan şüpheli veya yabancı bir kişi varsa personel, ofise durumu bildirir. Şüpheli bina içindeyse takip edilmesi için idare aranır.

Eylem:

1. Şüpheli kişinin durumunu değerlendirin.
2. Aranıza mesafe koyun.
3. Kendinizi tehdit altında hissediyorsanız hislerinize güvenin.
4. Kişiden kendisini tanıtmamasını isteyin (belki de gerçekten gideceği bölümü ya da çıkışı bulamayan bir kişidir.). Mümkünse ziyaretçi kartı alması için ofise götürün/ yönlendirin / izleyin.
5. Destek için idari ofisi arayın veya gerekiyorsa polisi arayın.
6. Tehdidi değerlendirin. Konuşmanız gerekirse kendinize güvenli biçimde konuşarak güçlü bir vücut dili kullanın.
7. Yardıma ihtiyacınız varsa bağırın! Böyle durumlarda İdari Büro “İdarede hemen yardıma ihtiyaç var.” anonsu yapabilir.

Not: Sayılar önemlidir. Sınıfta görevi olmayan, yardımcı olmak isteyen ve buna gücü yeten herkes mümkün olduğunca çabuk müdahale etmelidir.

8. Gerekiyorsa Kilitlen/Tecrit çağrısı yapın.
9. Polisi arayın.

2.2.4. Yangın

Okulların en sık karşılaştığı acil durumların başında okulda ya da şehirde çıkan ve acil müdahale gerektiren yangınlar gelmektedir. Yerleşim alanı dışında çıkan yangınlar ve orman yangınları da bazı okulları tehdit edebilir. Olası etkiler: Ölüm ve yaralanma, tahliye zorunluluğu, hava kirliliği, mal-mülk hasarı, trafik aksaklığıdır.

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Kurumun bir yangın önleme ve söndürme iç düzenleme dokümanı olmalıdır. Bu doküman Bu İç Düzenleme; “**Millî Eğitim Bakanlığı Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi**”nin 94. ve 95. maddeleri gereğince hazırlanmalıdır. Risk değerlendirme sonuçlarına göre önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler belirlenirken; Aşağıdaki sorular dikkate alınmalıdır.

- Kazara veya kundaklama ile olabilecek yangın olasılıkları nelerdir?
- Kurumunuzdaki elektrik sigortaları fazla yüklenmeden dolayı sık sık atıyor mu?
- Halı altından, çivi, ısıtıcı ve sıcak su boruları üzerinden geçen elektrik kabloları var mı?
- Yanmış kablo ve/veya priz kullanılıyor mu?

- Elektrik sobası kullanılıyor mu?
- Uzatma kabloları kullanılıyor ve bu kablolara birden fazla elektrikli alet takılı mı?
- Kullanılan elektrik malzemelerinin tümü TSE damgalı mı?
- Binanızda eski halı, kâğıtlar, eşya parçaları ve diğer yanıcı maddeler depolanıyor mu?
- Elektrik aletleri, gaz sobaları veya ateşlenebilir malzemelerin üzerinde giysi, perde, halı veya kâğıt ürünleri bulunmakta mı?
- Binanın etrafında kesilmiş kuru otlar ve ağaç parçaları bulunuyor veya depolanıyor mu?
- Binalarınızın hemen bitişiğinde ağaç veya çalılar var mı? Binanızın dış duvarları otlar tarafından sarılmış mı?
- Binalarınızın yasaklanmış yerlerinde sigara içiliyor mu?
- Binanın mevcut ahşap yapı ve dekorları yanmaz boya ile boyanıyor mu?
- Yangın tehlikesinin yüksek olduğu yerlerde, yangına dayanıklı malzemeler kullanılmış mı?
- Yanıcı türdeki maddeler, yangına dayanıklı bölümlerde mi saklanıyor?
- Parlayıcı sıvı veya gaz ile çalışılan yerlerde elektrikli aletler tamamen kapalı tipte(Exproof) mi?
- Duman detektörleri var mı? Varsa periyodik olarak test/kontrol ediliyor mu?
- Yangın battaniyeleriniz var mı?
- A-B-C tip yangın söndürme tüpleri var mı? Varsa periyodik olarak test/kontrol ediliyorlar mı?
- Yangın söndürme tüplerinin bakım ve kontrolleri periyodik olarak yapılıyor mu?
- Elektrik kontaklarından kaynaklanan yangınların önlenmesi için periyodik olarak tesisat bakımı yapılıyor mu?
- Binanızdaki bacalar periyodik olarak ve ehil kişiler tarafından temizleniyor mu?
- Yangın yönetmeliklerinin tüm gereklerini yerine getirdiniz mi?
- Depremde yanıcı ve yakıcı maddelerin birbirine karışma ihtimali var mı?
- Yangın halinde kolay ve çabuk tahliye için kaçış yolları ve yangın çıkışları kesintisiz güç kaynağı ile beslenen çıkış levhalarıyla yönlendirilmiş mi?
- Kaçış yolları ve yangın merdivenleri her türlü engelden arındırılmış mı?
- Mevcut yangın önlem ve söndürme cihaz ve sistemlerinin önü kapalı ve yerleri değişmiş mi?

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

Yangın gördüğünüzde;

1. Yangın alarmını çalıştırın. Başkalarını uyarın.
2. 110 Yangın hattını arayın ve yangının yerini bildirin.
3. Yangın söndürme cihazı, kum ya da battaniye gibi kalın örtüler ile küçük yangınları söndürün (bunu yapmanın güvenli olduğu durumlarda) .

Yangın Söndürücüler Nasıl Kullanılır?

- **P Pimi çek**
- **A Ateşin kaynağına yönelt**
- **S Sık**
- **S Süpür**

1. Emniyetli olduğu takdirde yakıt kaynağını (doğal gaz, tüp gaz) kapatın.

Yangın alarmı verildiğinde;

- Gerçekten acil bir durum olduğunu düşünerek hareket edin. Bina tahliyesi prosedürlerini izleyin.
- Yüzeyinin ısınıp ısınmadığını kontrol etmeden kapalı kapıları asla açmayın. Isınmış bir kapıyı açmayın.

Duman altında kalırsanız;

- Dizlerinizin üzerine çökün ve emekleyerek çıkışa doğru ilerleyin.
- Burnunuzdan kesik kesik nefes alın. Nefesinizi mümkün olduğunca uzun süre tutun. Ağızınızı, burnunuzu kapatmak için nemli bir bez veya giysi kullanın.
- Sakin olun.

Yangın nedeniyle odada mahsur kalırsanız;

- Kapının altına ve çevresine nemli bezler koyarak odaya duman girişini engelleyin.
- Kapatabildiğiniz tüm kapıları kapatıp bir köşeye çekilin.
- 110 Yangın hattını arayıp yerinizi tam olarak bildirin.

Üzerinizdeki giysiler alev alırsa;

- **Dur:** Olduğunuz yerde kalın.
- **Yat:** Yere çökün.
- **Yuvarlan:** Yerde yuvarlanın.
- Başka birinin giysileri alev alırsa durup yere çökmelerini ve yerde yuvarlanmalarını sağlayın veya alevleri söndürmek için etraflarına bir battaniye, halı, kilim veya palto sarıp yerde yuvarlayın.

Yangın Müdahale Planı Örneği

No	Yapılacak Faaliyetler	Sorumlu	Telefon	Kontrol
1	Doğalgaz ana vanalarının derhal kapatılması			
2	Elektriğin acil aydınlatma haricinde kesilmesi			
3	Yangın mahallinin elektriğinin tamamen kesilmesi			
4	Çalışanların Binayı terk ederek toplanma mahalline yönlendirilmeleri			
5	Yanan mahalde tespit edilen yaralıların kurtarılması			
6	Acil durumlar için ambulansın çağırılma protokolünün oluşturulması			
7	Yangın mahallinin etrafında bulunan yanıcı ve patlayıcı malzemelerin uzaklaştırılması			
8	Yemekhanede bulunan gaz tüplerinin kapatılması			
9	Yangına ilk müdahale ve itfaiyenin aranması			
10	Mazot ve fuel-oil tankının sızıntı kontrolü, ana besleme valfinin kapatılması			
11	Yangın mahallinin hasar tespiti			
12	Üst yönetime haber verilmesi			

Not: Bina ve eklentilerde yapılacak müdahaleler yukarıdaki gibidir. Okul ve çevresi ile ilgili yapılacaklar tahliye prosedürlerinde mevcuttur.

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

Bakınız: [“Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri”](#)

2.2.5. Deprem

Depremler az hasar yaratan hafif-orta dereceli ya da ciddi hasar yaratan kuvvetli-şiddetli sarsıntılar gibi farklı şekillerde meydana gelebilir. Ölümler, yaralanmalar, sakatlanmalar, mal-mülk hasarı, işlerin kaybedilmesi, altyapının çökmesi, kültürel mirasın ve toplumun zarar görmesi gibi sonuçlar doğurabilir. Şiddetli depremlerde bile düzgün biçimde tasarlanıp inşa edilmiş binaların çoğu hasardan bağımsız olarak “can güvenliği” açısından emniyetli olacaktır. Hatalı tasarım ve depreme dayanıksız inşaat yüzünden çöken binalar can kayıplarının temel sorumlusu olacaktır. Birçok ciddi yaralanma nedeni düşen, devrilen mobilyalar, ekipmanlar, bina elemanları ve kırık camlardır. Bunların yol açacağı hasarlar engellenebilir.

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Deprem tehlikesi binanın durumu ile birlikte binaların içinde bulunan eşyaların pozisyonlarını da (rafların duvara ne kadar sağlam monte edilmiş oldukları, yüksek raflardaki ağır malzemeler, patlayıcı ve yanıcı maddelerin aynı yerde depolanmış olması vb) göz önüne alarak değerlendirilmelidir. Su ısıtıcılarının duvara sabitlenmiş, yüksekere yerleştirilmiş ağır eşyaların indirilmiş, dolapların çivi veya vidalarla duvarlara sabitlenmiş, dolapların kapaklarının sarsıntıda açılmaması için mandalların takılmış olması risk azaltmak bakımından önemlidir.

Ayrıca depremin su baskınları ve yangınlara da neden olabileceğine dikkat edilmelidir.

Heyelan, toprak akması, kayması ve kaya düşmesi alanlarının tespiti önem taşımaktadır (depremde en çok kayıplardan biri de deprem sonucu hareket eden heyelan tehdidi altında bulunan yerleşim alanlarında meydana gelir). Barajlardan kaynaklanabilecek sel baskınlarının olup olmayacağını araştırılması gerekmektedir.

Yangın tehdidi altında bulunan gaz boru hatlarının belirlenmesi; sızılaşma ya da faylanma sonucu gaz, su ve elektrik hatlarının hasar görebilirliği dikkate alınmalıdır. Ayrıca deprem, doğal gaz boru hatlarını da patlatabilir ve yangın çıkarabilir

Bir deprem durumunda birimdeki en güvensiz ve en güvenli yerlerin tespit edilmesi, deprem sonrası nasıl ve nerede buluşulacağını bilmesi ve binadan çıkış yollarının belirlenmesi gerekmektedir.

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

Prosedür:

Sarsıntı esnasında yere çöküp, hedef küçültün, başınızı, ensenizi ve olabildiğince vücudunuzu koruyun sarsıntı geçtiğinde Bina Tahliye Prosedürlerini uygulayın.

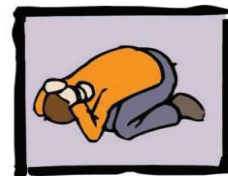
Eylem: Normal sınıf ve ofislerde

1. Öğretmen yüksek sesle bağırsın:

“Deprem oluyor! Deprem pozisyonu alın: Çök, Kapan ve Tutun.”

Dizlerinin üstüne çök ve bedeninin kapladığı alanı olabildiğince küçültmeye çalışın.

Kapan, başını, enseni ve yüzünü sakın.

Tutun, kapandığınız yerde sabit bir yere sıkıca tutun.

Bu pozisyon düşmeye bağlı yaralanmaları önleyecek, sizi daha küçük bir hedef haline getirecek ve daha emniyetli bir yere geçmenize imkân tanıyacaktır. Başınızı, ensenizi ve vücudunuzu mümkün olduğunca korumak için sağlam bir sıranın veya masanın altına girin (Ancak sıra veya masa bacakları arasında demirler varsa arasına sıkışmamaya dikkat edin.).

Altına saklanacak herhangi bir şeyin bulunmadığı açık odalarda, koridorlarda, merdivenlerde ve diğer açık alanlarda iç duvarlardan birinin yanına gidip diz çök ve bedenini olabildiğince küçülterek kapan. Başını ve enseni kollarınla koru.

2. Kapıya en yakın olan kişi kapıyı ardına kadar açar. Eğer yangını başlamışsa ve küçükse alev alan yerin en yakınındaki kişi söndürür.

Eğer deprem hafif şiddette gerçekleşip hasara neden olmadıysa idare derse devam kararı verebilir.

Orta veya ağır şiddetli depremlerde aşağıdaki adımlar izlenir.

3. Sarsıntı bittiğinde, odadan ayrılmadan önce

- Hemen yaralı olup olmadığına bakın. Gerekiyorsa hayat kurtarıcı ilk yardım uygulayın (hava yolunu açma, ciddi kanamayı durdurma gibi).
- Görevlendirilmiş öğrencilerden hafif yaralılara yardım etmelerini isteyin. Hareket ettirilmemesi gereken yaralılar, buldukları yerde tehlikedeyseniz sınıfla birlikte başka bir yere taşınmalı, aksi takdirde yaralılara yardımın geleceği söylenmelidir.
- Küçük bir yangın çıkmışsa söndürün.
- On saniye kadar etrafınızı gözden geçirin, hasar ve tehlikeleri zihninize kaydedin.

4. Duruma göre kapıya **Yeşil** “KİMSE YOK” ya da **kırmızı** renkli “YARALI-ÖLÜ / TEHLİKE VAR” levhalarını asın. Bu arama- kurtarma ekiplerine hız kazandıracaktır. Gerçek bir afet durumunda kapılarınızı kilitlemeyin. Tatbikat sırasında oda boşsa kapıları kilitleyin.

EĞER içeride ağır yaralı veya sıkışmış kişiler varsa onları mümkün olduğunca rahat ettirmeye çalışın. Bu kişilerin bilinci açıksa bir düdük verip (Küçük öğrenciler için pelüş oyuncaklar verilebilir.) teskin edin. Arama kurtarma ekiplerinin onları almaya geleceğini söyleyin. Kapıyı kilitlemeyin!

5. Bina Tahliye Prosedürlerini kullanarak **Bina Tahliye Edilir**.

Hemen binadan uzaklaşın. Artçı şoklara dikkat edin ve aynı koruyucu önlemleri alın.

Yüksek ve ağır mobilyalardan veya ağır ekipmanlardan uzak durun. Asansörleri kullanmayın. Yüksekten düşebileceklerden ve diğer tehlikelerden sakının.

Tekerlekli Sandalyedeyseniz

Sandalyenizin frenlerini kilitleyin, başınızı ve ensenizi koruyacak şekilde öne doğru kapanın.

Açık odalarda, koridorlarda, merdivenlerde ve diğer açık alanlarda

İç duvarlardan birinin yanına gidip diz çökün ya da bedeninizi olabildiğince küçülterek kapanın ya da başınızı ve ensenizi kollarınızla koruyun.

Fen laboratuvarları ve mutfaklarda

Kapanma pozisyonundan önce ocakları söndürün. Tehlikeli madde kaplarının kapaklarını kapatın ve/veya zarar gelmeyecek bir yere koyun. Sıcak ocaklardan, baş üstü dolaplarından ve dökülüp sıçrayabilecek tehlikeli maddelerden uzak durun.

Kütüphane, atölye, müzik odasında

Mümkünse raflardan, kitaplardan ve müzik aletlerinden uzak durun.

Stadyum oturma düzeninde

Sarsıntı geçinceye kadar “**kapan pozisyonu**”nu muhafaza edin.

Stadyumu muntazam bir şekilde tahliye etmek için çıkışı gösteren görevlilerin talimatlarına uyun. Artçı şoklar sırasında “**kapan pozisyonu**” alın.

Dışarıda

Binalardan, enerji nakil hatları, sokak aydınlatma direkleri, ağaçlar ve diğer tehlikelerden uzak durun. Diz üstü çöküp başınızı ve ensenizi korumaya alın

Okul ulaşım servislerinde

Şoför aracı yukarıdan gelebilecek tehlikelerden uzak bir yerde kenara çekmeli ve motoru durdurmalıdır. Araçta “**Kapan pozisyonu**” alınır.

Deprem Müdahale Planı Örneği

No	Yapılacak Faaliyetler	Sorumlu	Telefon	Kontrol
1	Doğalgaz ana vanalarının derhal kapatılması			
2	Elektriğin acil aydınlatma haricinde kesilmesi			
3	Oksijen/Asetilen tüplerinin devreden çıkarılması			
4	Yemekhane/kantin diğer alanlardaki bulunan gaz tüplerinin kapatılması			
5	Mazot ve fuel-oil tankının sızıntı kontrolü			
6	Kazan dairelerinin kontrolü			
7	Jeneratör kontrolü, gerekirse devreye alınması			
8	UPS (kesintisiz güç kaynağı) sisteminin kontrolü			
9	Kompresörlerin devre dışı bırakılması			
10	Boyahane tesislerinin kontrolü			
11	Çalışanların binayı terk ederek toplanma mahalline yönlendirilmeleri			
12	Üst yönetime haber verilmesi			
13	Kurum ve binalarda kabaca hasar tespiti			

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

Bakınız “[Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri](#)”

2.2.6. Tehlikeli Maddeler

Tehlikeli maddeler yurt çapında üretilmekte, depolanmakta, taşınmakta ve sevk edilmektedir. Eğer okulunuz bir kimyasal tesise, demiryolları, otoyollar, deniz yolları gibi nakliye güzergâhlarına yakınsa tehlikeli maddelerle ilgili kazalar açısından risk altında olabilir. Okulunuz kendi içinde de LPG ve doğal gaz sızıntılarına, laboratuvarlardaki zararlı kimyasallar veya yoldan geçen bir araç nedeniyle meydana gelebilecek kazalara da açıktır. Etkileri arasında ölüm ve yaralanmalar, eğitimin kesintiye uğraması, mal-mülk hasarı, tahliye zorunluluğu veya yerinde sığınma bulunabilir.

Prosedür:

Binayı Tahliye Et, Emniyetli Bir Yere Tahliye veya Yerinde Sığınak.

Eylem: Dökülen Kimyasallar veya Şüpheli Malzemeler

1. Mümkünse sızıntıyı kaynağında sınırlayın ve maddenin yayılmasını kontrol altına alın.
2. Cihazları kapatın.
3. Kaza yerini hemen boşaltın.
4. Tehlike, mevcut ortamın dışına yayılırsa yangın alarmına basın ve Bina Tahliye ve Toplanma Prosedürünü uygulayın.

5. Tehlikeli maddelerin sızdığına/yayıldığına tanık olan ilk kişi 155 Polisi telefonla arayıp maddeyle ilgili ayrıntıları, olay yerini ve yakında bulunan insan sayısını bildirir.

Eylem: Gaz Sızıntısı

1. Yangın alarmına basmayın. Bu patlamaya neden olabilir!
2. Alanı terk edin, acil olarak telefonla 187 Gaz Arızayı arayın.
3. Anons sistemini kullanarak ya da kapı kapı dolaşp haber vererek uyarı yapın. Bina Tahliye ve Toplanma Prosedürü'nü uygulayarak binayı boşaltın.

Eylem: Patlama

1. Uçuşan parçacıklardan korunmak için “Çök, Kapan, Tutun” pozisyonunu uygulayın.
2. Güvenli olduğunuzda patlamayı telefonla ilgililere bildirin.
3. Bina hasar gördüyse dışarı çıkılmasına engel teşkil etmeyecek şekilde kapıları açık bırakın.
4. Dış duvarlardan ve geniş camlardan ve/veya tavana asılı ağır aydınlatma armatürlerinden uzak durun.
5. İdareden gelecek talimatları bekleyin

Tehlikeli Kimyasal Müdahale Örneği

No	Yapılacak Faaliyetler	Sorumlu	Telefon	Kontrol
1	Dökülen malzeme tanınıyorsa dökülmenin durdurulması, drenaja akışın engellenmesi			
2	Malzeme tanınmıyorsa, olay tanımlanıp etkilenen alandan derhal uzaklaşılması			
3	Güvenliğin bilgilendirilmesi			
4	Alanın izole edilmesi			
5	Malzeme Güvenlik Bilgi Formuna göre aksiyon planının geliştirilmesi			
6	Uygun teçhizat ve malzeme (absorban) ile müdahale edilmesi			
7	Dökülmenin temizlenmesi, kirlenmiş malzemelerin tehlikeli atık olarak atılması			
8	Dökülmenin kontrol altına alınması, yayılmanın engellenmesi			
9	Düzeltilici/önleyici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve raporlanması			
10	Üst Yönetime haber verilmesi			

2.2.7. Sel

Sel çok ani gelişebileceği gibi düşük veya yoğun şiddetli olabilir. Seller, aşırı yağış, karların hızlı erimesi, ana su borusu patlakları, yapısal baraj hasarları, akarsu ve nehir taşmaları nedeniyle meydana gelir. Seller boğulmalara, yaralanmalara eğitimin kesintiye uğramasına, tahliye zorunluluğuna, mal-mülk hasarına, su kaynaklarının kirlenmesine, kamu sağlığı sorunlarına, temel altyapı (elektrik, haberleşme, ulaşım) kayıplarına neden olabilir.

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Coğrafik konum özellikleri araştırılmalıdır. Can kaybı, yaralanma ve maddi hasara neden olabilecek, eğitimi kesintiye uğratabilecek her türlü eşya ve müstemilat sabitlenmelidir. Sel, fırtına, heyelan, çığ, kasırga: Kullanılan erken uyarı sistemini bilinmelidir. Okulumuzu etkileyebilecek olan farklı tehlikeleri belirlenmesi için bölgede meydana gelen afetlerin tarihsel dönemdeki etkileri araştırılmalıdır. Okul personeli, doğal gaz, elektrik ve su tesisatlarının yerlerini ve nasıl kapatılacağını biliyor olmalıdırlar. Tatbikatlar düzenli olarak yapılmalıdır.

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

Eylem: Yavaş yükselen sel

Binayı sorunsuz olarak tahliye etmek için yeterli süre olacaktır. Binayı boşaltmadan önce kayıtları, elektronik cihazları mümkün olduğunca koruma altına alın.

Bina Tahliyesi için yapılması gerekenleri uygulayın ve emniyetli bir yere geçin.

Eylem: Ani ve şiddetli sel baskını

Etki altındaki tüm alanları hemen tahliye edin. Binanın üst katlarında bulunan daha güvenli bir yere çıkın.

Sel alanını arabayla terk etmeye kalkmayın (Sel felaketlerinde meydana gelen ölümlerin % 80'inin otomobiller içinde mahsur kalanlarda görülmektedir.).

Tahliye gerektiren durumlarda can yeleği giyin veya benzer yüzme araçlarını kullanın.

Sel Müdahale Örneği

No	Yapılacak Faaliyetler	Sorumlu	Telefon	Kontrol
1	Elektrik sisteminin devre dışı bırakılması			
2	Portatif bariyerlerin yerleştirilmesi			
3	Sabit su pompalarının devreye alınması			
4	Pompaların çalışması için jeneratörün devreye alınması			
5	Personelin güvenli bir alana tahliyesinin yönlendirilmesi			
6	Kapı, pencere, havalandırma açıklıkları ve diğer açıklıklardan su girişinin önlenmesi için siperlik takılması			
7	Düzeltilici/önleyici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve raporlanması			
8	Üst yönetime haber verilmesi			

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

- [Güvenli Bir Yere Sığınma Prosedürü](#) veya [Yerinde Sığınma Prosedürünü](#) uygulayınız.
- Tehlike geçince "[Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri](#)"

2.2.8. Fırtına

Şiddetli fırtınalar yoğun kar, yağmur veya şiddetli rüzgârları kapsar. Bu durum tüm temel altyapıyı (elektrik, haberleşme, ulaşım) tahrip edebilir. Yaralanmalar, ısıtma ve aydınlatma sorunları, eğitimin kesintiye uğraması ve tahliye zorunluluğu gibi etkileri olabilir. Fırtınaya dışarıdayken yakalanan kişiler yıldırım çarpması ve hipotermiye (vücut ısısının ani düşmesi) maruz kalabilir. Çok şiddetli fırtınalar olağan dışı olsa da yoğun kar yağışı, yağmur ve şiddetli rüzgârlar da birkaç saatten birkaç güne kadar süren elektrik kesintilerine ve ulaşım aksaklıklarına neden olabilir.

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Coğrafik konum özellikleri araştırılmalıdır. Can kaybı, yaralanma ve maddi hasara neden olabilecek, eğitimi kesintiye uğratabilecek her türlü eşya ve müştemilat sabitlenmelidir. Sel, fırtına, heyelan, çığ, kasırga: Kullanılan erken uyarı sistemini bilinmelidir. Okulumuzu etkileyebilecek olan farklı tehlikeleri belirlenmesi için bölgede meydana gelen afetlerin tarihsel dönemdeki etkileri araştırılmalıdır. Okul personeli, doğal gaz, elektrik ve su tesisatlarının yerlerini ve nasıl kapatılacağını biliyor olmalıdırlar. Tatbikatlar düzenli olarak yapılmalıdır.

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

Eylem: İçerideyken

Telefondan uzak durun. Telefon hatları elektrik yüklü olabilir.

Tüm elektronik aletleri ve cihazları fişten çekin. Yıldırımlar voltaj artışına neden olabilir ve elektrik tesisatından iletilebilir.

Musluklardan, lavabo ve küvetlerde akan sudan uzak durun. Yıldırım kaynaklı elektrik su tesisatı yoluyla içeriye iletilebilir.

Kepenleri, perdeleri kapatın ve pencerelerden uzak durun.

Pille çalışan bir radyodan meteoroloji uyarılarını dinleyin. Uyarılara riayet edin.

Dışarıdayken

Eğer su içerisinde, kayak sandal gibi bir araçtıysanız veya yüzüyorsanız karaya dönün. Hemen kıyıdan ve denizden uzak güvenli bir yer bulun. Suyun elektrik iletiminin yüksek olduğunu unutmayın.

Betonarme bina gibi sağlam, kalıcı ve kapalı güvenli bir yapıya sığının. Dayanıklı bir bina en güvenli yerdir. Korunmasız çardaklardan, yağmurluk tentelerden veya gölgeliklerden sakının. Görünürde betonarme yapı yoksa bir arabaya veya otobüse binin. Pencereleri kapalı tutun. Kauçuk tabanlı ayakkabılar ve kauçuk lastikler yıldırımdan korumaz. Ellerinizi bacaklarınızın üzerinde tutun ve arabanın metal kısımlarına dokunmayın.

Ormandaysanız ağaçların yoğun olduğu bir alan bulup saklanın. Asla açık alanda tek başına duran geniş ağacın altına sığınmayın.

Ağaçlar, kuleler, çitler, telefon direkleri, elektrik hatları gibi yüksek nesnelere ve sel baskını olasılığı bulunan yerlerden uzak durun. Açık ve alçak yerlerde durun.

Saçlarınızın dikildiğini hissederseniz yıldırım düşecek demektir. Yere çömelin ve topuklarınızı birleştirin. Ellerinizi kafanızın arkasında birleştirip başınızı aşağıya eğin. Olabildiğince küçülün. Yere dümdüz yatmayın!

Şimşek çaktığını görür veya yıldırım düşeceğini hissederseniz. Topuklarınız üzerinde yere çömelin ki elektrik yükü topraklanabilsin. Ellerinizle kulaklarınızı kapatın ve başınızı aşağı eğin. Mümkün olduğunca büzülüp bedeninizi küçük bir hedef haline getirin. Asla dümdüz yere uzanmayın! (Not: Tüylerinizin diken diken olduğunu hissederseniz yıldırım düşecek demektir.)

Eğer birini yıldırım çarparsa

112 Hızır Acili arayarak ambulans çağırın.

İlk yardım yapın. Nefesini ve nabzını kontrol edin. Ardından başta yanıklar olmak üzere başka bir yaralanma olup olmadığına bakın varsa bakımını yapın. Yıldırımın sinir sistemine zarar verebildiğini, kemik kırılmalarına, duyma kaybı ve görme bozukluklarına yol açabildiğini unutmayın.

Yaralıyı daha güvenli bir yere taşıyın. Yıldırım çarpmış insanlar elektrik yüklü değildir dolayısıyla rahatlıkla dokunabilirsiniz.

Fırtınada Müdahale Örneği

No	Yapılacak Faaliyetler	Sorumlu	Telefon	Kontrol
1	Elektrik sisteminin devre dışı bırakılması			
2	Kurum bahçesindeki personel ve öğrencilerin bina içine alınması			
3	Kepenleri, perdeleri kapatın ve pencerelerden uzak durun			
4	Musluklardan, lavabo ve küvetlerde akan sudan uzak durun			
5	Personelin bina içinde güvenli bir alana tahliyesinin yönlendirilmesi			
6	Kapı, pencere, havalandırma açıklıkları ve diğer açıklıkların kapatılması			
7	Düzeltilici/önleyici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve raporlanması			
8	Üst yönetime haber verilmesi			

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

- [Yerinde Sığınma prosedürünü](#) uygulayınız.
- Tehlike geçince “[Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri](#)”

2.2.9. Şiddet Tehditleri

Öğrencilerin, personelin ve mal-mülkün güvenliği için anında müdahale gerektiren çeşitli tehditler mevcuttur. Bunlara öğrenciler arasındaki kavgalar, herhangi bir saldırgan, bomba tehdidi, kaçırma, cinsel taciz, toplumsal kargaşa dâhildir. Çoğu zaman bu tehditler ansızın ve beklenmedik bir şekilde gerçekleşir. Olası etkiler arasında ölüm, yaralanma, eğitimin kesintiye uğraması, mal-mülk hasarı ve psikolojik travmalar bulunur. Şiddetle veya şiddet tehdidiyle başa çıkmakla yükümlü olan polistir. Ancak polisin olay yerine ulaşmasından önce anında müdahale etmeniz gereken durumlarla karşılaşabilirsiniz.

Tehditler aşağıdaki şekillerde olabilir:

Doğrudan: Açık ve kesin bir tutum sergilenerek belirli bir hedefe yönelik yapılan belirli bir eylemi tanımlar.

Dolaylı: Belirsiz, kesin olmayan bir şekilde ima edilen ancak açık seçik olmayan şiddettir.

Örtülü: İma edilen ancak açık seçik biçimde tehdit etmeyen şeklidir.

Koşullu: Koşullar yerine getirilmezse şiddet uygulanacağına dair tehdit eden şeklidir (şantaj gibi).

Tehditleri yok saymayın ve aşırı tepki vermeyin. Tehdidin düzeyinin düşük, orta veya yüksek dereceli olduğuna profesyonel olarak eğitilmiş bir ekip karar verir. Ekip karar verirken öğrenci davranışları, kişilik özellikleri, okul dinamikleriyle toplumsal ve ailesel dinamikleri gözeter. Saldırganların çoğu endişe yaratan davranışlar göstermesine karşın saldırganı tanımlayan tek bir profilden söz etmek mümkün değildir. Kesin olarak tanımlanmış bir saldırgan profili bulunmamaktadır. Şiddete başvuran öğrencilerin hepsi değil ama bazısının sosyal sorunlar yaşadığı bilinmektedir. İnsanı şiddete yönelten farklı güdüler vardır. Şiddet olayları öğrenciler ve yetişkinler arasında güven ortamı oluşturarak önlenabilir.

2.2.10. Öğrenciler Arası Kavga/Çatışma

Prosedür:

Okul idaresi aranır veya idareye biri gönderilir.

Eylem:

1. Fiziksel olarak araya girmeniz beklenmemektedir.
2. Kendinizi tanıtmak ve kavgacıları durmaları için uyarın (Yüksek ve güvenli ses ile konuşun; tehditkâr ton kullanmayın.).
3. Kavgacılarla isimleriyle hitap edin, seyredenlere uzaklaşmalarını söyleyin
4. Sonrasında verilecek rapor için olaylar takip edilir.
5. İzleyenleri dağıtma ve kontrol altına almak için ekip görevlendirin.
6. Şiddet Olayı Raporu'nu doldurun.

Şiddet kullanan veya silah bulunduran kişi

1. Silahlı birini gören kişi sakin kalmaya çalışmalıdır. Ateş etmeye meyilli birini tahrik edecek herhangi bir davranışta bulunmaktan kaçınılmalıdır. Mevcut tehdit birçok faktöre göre yüksek, orta veya az risk taşıyabilir.
2. Personelden bir kişi polisi aramalı ve durumun ne olduğunu tüm ayrıntılarıyla anlatmalıdır. Bu ayrıntılar: Ne, nerede, kim, ne zaman, durum durağan mı (saldırgan bir yere konumlanmış) yoksa dinamik mi (saldırgan yer değiştirmekte mi), personel veya öğrenciler arasında yaralananlar var mı, kaç saldırgan var? Sorularını cevaplayacak nitelikte olmalıdır. Eğer herhangi bir şüpheli ayağına rastlanırsa yeri belirtilmeli ve tasvir edilmelidir.
3. Şiddet Olayı Raporu'nu doldurun.

2.2.11. Bomba Tehdidi

1. Sakin olun. Arayanı hatta tutun. Arayanı sinirlendirmeyin, iletişimi koparacak şekilde konuşmayın. Yangın alarmına basmayın
2. Çevrenizdeki uygun kişiler hemen 155 Polisi aramaları için sessizce uyarın.
3. Arayanın sözünü kesmeden söyleyeceklerini bitirmesine izin verin. Aşağıdaki Telefonla Tehdit Raporu'ndan yararlanın. Söylenenler tümüyle ve arka taraftan gelen sesler, telefondaki ses özellikleri ve konuşma üslubu vs. ile ilgili izlenimlerinize dair notlar alın.
4. Sorabildiğiniz kadar soru sorun.
5. Arayan telefonu kapattıktan sonra, nereden aradığını bulmaya çalışın. Polisle konuşun. Rapor detaylarını doldurun. ([EK-7 Telefon ile İhbar FORMU](#))

Telefonla Tehdit Raporu

Okula telefon ile bomba tehdidi gelmesi durumunda, telefonda konuşan kişinin sakin kalmaya çalışarak, formlar bölümünde listelenen Telefonla Tehdit Raporu'ndaki bilgileri almaya çalışması önemlidir. Güvenlik güçlerinin etkin çalışması için bu bilgiler çok işe yarayacaktır. ([EK-7 Telefon ile İhbar FORMU](#))

2.2.12. İş Kazası

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

6331 Sayılı Kanun;30.12.2012 tarihinden itibaren tüm işverenlere aşağıda özetlenen yükümlülükleri getirmiştir.

1. İşyerinde risk değerlendirmesi yapılması (Madde 10),
2. Acil Durum Planlarının yapılması, yangınla mücadele ve ilkyardım çalışmalarının yapılması (Madde 11),
3. Tahliye planının yapılması (Madde 12),
4. İş Kazası, meslek hastalıklarının kayıt ve bildirimini yapılması (Madde 14),
5. Sağlık gözetiminin gerçekleştirilmesi (Madde 15),
6. Çalışanların bilgilendirilmesi (Madde 16),
7. Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin verilmesi (Madde 17),
8. Çalışan temsilcisi/temsilcilerinin görevlendirilmesi (Madde 20),
9. Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulları kurulması (Madde22),
10. Diğer işverenler ile İSG çalışmalarının koordinasyonunun sağlanması (Madde 23),

Yukarıda sıralanan çalışmalardan özellikle *Risk değerlendirme, kontrol, ölçüm ve araştırma* iş kazalarının önlenmesinde en önemli unsurların başında gelmektedir. Acil Durum Planlarının yapılması, yangınla mücadele ve ilkyardım çalışmalarının yapılması ve tahliye planları da mutlaka titizlikle yapılmalıdır.

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

İş Kazasında Hareket Tarzı

Tüm görevlerde bulunan çalışanların iş kazası bildirim görev ve sorumluluğu vardır.

İş kazası oluştuğunda kazanın en yakınındaki çalışanlar hangi görevde olurlarsa olsunlar çevrelerinde bir iş kazası olduğunu gördüklerinde;

1. Sesli olarak etraftan yardım isteyin, okul müdürüne haber ver.
2. İş Kazası sonucunda herhangi bir yaralanma olması durumunda derhal Acil Durum

İlkyardım personeline haber ver.

3. En yakın sağlık kuruluşuna haber ver.
4. Kaza sonucu herhangi bir yaralanmanın yaşanmaması durumunda herhangi bir malzeme hasarı-maddi kayıp olup olmadığına bak,
5. İş kazası sonucu herhangi bir ölüm olayının yaşanması durumunda kurum Yetkilisine olay haber verilir. Olay yerinin etrafı çevrilir ve kimsenin bu bölgeye girmesine izin verilmez. 112 Acil Servisine, kolluk kuvvetlerine haber verilir. Yaşanan İş Kazasında Kazazede ölmüşse ölen kazazedenin ailesine kurum Yetkilileri tarafından haber verilir ve sonrasında cenaze işlemleri yapılır.
6. Yaşanan her türlü İş kazası sonrasında okul yetkilileri tarafından Kaza yerinde incelemeler yapılır, [EK-5 KAZA RAPORU HAZIRLIK FORMU](#) doldurulur, kaza tutanağı tutulur ve yetkililere verilir. Bu tür bir kazanın bir daha yaşanmaması için gerekli düzeltici faaliyetler belirlenir ve uygulamaya alınır.
7. Büyük ve önemli kazalarda haberleşme şemasına uygun olarak haberleşme sağlanır. Bu tür kazalarda öncelik DEVLET HASTANELERİ veya ÜNİVERSİTE HASTANELERİ'dir. Hastaneye gitmeden hastane aranarak kaza hakkında bilgi verilerek müdahale edip edemeyecekleri öğrenilerek hasta sevk edilir.

1. DURUM: Mesai saatlerinde oluşan kazalarda; Kazaya en yakın bulunan çalışanımız ve Okul Müdürünü arayarak bildirimde bulunur.

2. DURUM: Pazar günü, mesai saatleri dışında ve genel tatil günlerinde oluşan kazalarda;

Kazaya en yakın bulunan personel, Hızır Acil Ambulansı arar, kurum Yetkilisine bilgi verir. İşveren / İşveren Vekilinin bilgisi dâhilinde, Karakol'a haber verir.

3. DURUM: Ölümle Sonuçlanan kazalarda; Sağlık görevlileri ölümü bildirdiği andan itibaren ilgili makam gelene kadar hiçbir müdahalede bulunulmaz.

4. DURUM: Diğer Tüm kazalarda (hayati tehlikesi yüksekten, büyük müdahale gerektirmeyen kazalara kadar); hasta herhangi bir sağlık kuruluşuna götürülür.

Kaza, İşveren / İşveren Vekilinin bilgisi dâhilinde, kurum yetkilisi tarafından yasaların gerektirdiği süre içinde(3 iş günü) Sosyal Güvenlik Kurumu'na İş Kazası Bildirim Formu ile bildirilir.

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

- [Yerinde Sığınma prosedürünü](#) uygulayınız.
- Tehlike geçince “[Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri](#)”
- Kazaya en yakın bulunan personel, Hızır Acil Ambulansı arar, kurum Yetkilisine bilgi verir. İşveren / İşveren Vekilinin bilgisi dâhilinde, Karakol’a haber verir.

2.2.13. Patlama

Tehlikeli maddeler yurt çapında üretilmekte, depolanmakta, taşınmakta ve sevk edilmektedir. Eğer okulunuz bir kimyasal tesise, demiryolları, otoyollar, deniz yolları gibi nakliye güzergâhlarına yakınsa tehlikeli maddelerle ilgili kazalar açısından risk altında olabilir. Okulunuz kendi içinde de LPG ve doğal gaz sızıntılarına, laboratuvarlardaki zararlı kimyasallar veya yoldan geçen bir araç nedeniyle meydana gelebilecek kazalara da açıktır. Etkileri arasında ölüm ve yaralanmalar, eğitimin kesintiye uğraması, mal-mülk hasarı, tahliye zorunluluğu veya yerinde sığınma bulunabilir.

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Muhtemel patlayıcı ortam oluşabilecek bölümler belirlenmelidir. Bu bölümlerde çalışacak personellerin listesi oluşturulmalıdır. Çalışanlara eğitim aldırılmalıdır. İş talimatları, Kaçış, acil durum ve kurtarma konularında talimatlar oluşturulmalıdır. Özel durumlara yönelik talimatlar hazırlanmalıdır. Temizlik ve düzen sağlanmalıdır. Depolanan veya kullanılan malzemelerin yanıcı sıvı, gaz ve tozların envanteri çıkarılarak, kullanım şartları hakkında bilgi edinmek gerekmektedir. Kullanılan ekipman (Kazan, kompresör, LPG tankı, basınçlı gaz tüpleri ve bağlantı aparatları) hakkında bilgi edinmek gerekmektedir. Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği’ne göre gerekli yerlere;

- Uygun yasaklayıcı işaretler yerleştirilmelidir
- Uygun emredici işaretler yerleştirilmelidir
- Uygun uyarı işaretleri yerleştirilmelidir
- Uygun acil çıkış ve ilkyardım işaretleri yerleştirilmelidir.
- Uygun yangınla mücadele işaretleri yerleştirilmelidir.
- Bunların dışında yapılan başka işaretleme varsa yapılmalıdır.

Patlayıcı ortamın oluşmasının önlenmesi;

- Havalandırma sistemi tesis edilmelidir.
- LPG kullanım mahalleri ile doğalgazın kullanıldığı kapalı yerlerde, LPG'ye kalibre edilmiş gaz detektör sistemleri monte edilmelidir. LPG detektörleri zemine yakın, doğalgaz detektörleri tavana monte edilmelidir.
- Doğalgazın kullanıldığı bölümlerdeki elektrik açma kapama düğmeleri bölme dışında tutulmalıdır.
- Doğalgaz bulunan yerlerdeki havalandırma fanları patlamaya karşı güvenli olmalıdır.
- Doğalgazın kullanımında, gaz kaçağı patlayıcı alt sınıra ulaşmadan uyaracak alarm sistemi olmalıdır.
- Kimyasallar uygun koşullarda depolanmalıdır.
- Mekanik kıvılcımlara karşı önlem alınmalıdır.
- Yıldırımın etkilerine karşı önlem alınmalıdır.(Yıldırımdan Korunma Sistemi kurulmalıdır.)
- Elektrik kaynaklı tutuşmalara karşı önlem alınmalıdır.
- Statik elektriğe karşı önlem alınmalıdır.
- Elektrikli ekipman tasarımı ve kurulumu uygun olmalıdır.
- Tasarım ve inşa patlama basıncı ve darbelerine dayanıklı olmalıdır.

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

- 1.Uçuşan parçacıklardan korunmak için “Çök, Kapan, Tutun” pozisyonunu uygulayın.
- 2.Güvenli olduğunuzda patlamayı telefonla ilgililere bildirin.
- 3.Bina hasar gördüyse dışarı çıkılmasına engel teşkil etmeyecek şekilde kapıları açık bırakın.
- 4.Dış duvarlardan ve geniş camlardan ve/veya tavana asılı ağır aydınlatma armatürlerinden uzak durun.
- 5.İdareden gelecek talimatları bekleyin

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

Bakınız “[Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri](#)”

2.2.14. Sabotaj

Kurumların hazırlamakla yükümlü oldukları sivil savunma ve afet acil yardım planları özellikle sabotaj konusunda da son derece yararlıdır. Bu bakımdan bu planlar hazırlanırken bir formaliteyi yerine getirmekten ziyade, olası sabotaj risklerini kontrol etmeye yönelik ciddi anlamda hazırlanan planlar olmalıdırlar.

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Kurumun sabotaj planı yapılırken bölge karakolu veya İl/İlçe Emniyet Müdürlüklerinden şu hususlarda bilgi desteği alınmalıdır.

1. Bölgede örgütlenmiş terör örgütleri
2. Terör Örgütlerinin Eylem Yöntemleri
3. Terör Saldırılarına Karşı Dikkat Edilecek Hususlar ve Alınacak Tedbirler
4. Şüpheli Paketlere Karşı Dikkat Edilecek Hususlar
5. Korunan Alanlarda Alınabilecek Tedbirler
6. Şüpheli Şahıslarla İlgili Alınabilecek Tedbirler
7. Terör Örgütlerinin Eleman Kazanma Yöntemleri
8. Dikkat Edilecek Hususlar ve Kolluk Görevlilerine Bilgi Verilmesinde Fayda Görülen Durumlar

Ayrıca okul binası ve eklentileri için alınması gereken önlemler şunlardır;

1. Okul çevresindeki duvar/tel örgü okul güvenliğini için yeterli hale getirilmelidir. Okul duvarları çok yüksek olmamalı, okulun dışı kamera sistemi ile de, göz ile de takip edilecek yükseklikte olmalıdır. Demir parmaklık veya tel çitler ile okul tecrit edilmelidir. Okul bahçesi ile okul bahçe duvarı arasında yaklaşık 2 metre boşluk yeşil alan olarak bırakılmalıdır. Bu alana öğrencilerin girmesini önleyici korkuluk tesis edilmelidir.
2. Okul yerleşkesinde bulunan aydınlatma okul güvenliğini için yeterli hale getirilmelidir.
3. Okula görevli Özel Güvenlik Görevlisi, imkânlar dâhilinde görevlendirilmelidir. Özel güvenlik görevlileri ile ilgili mevzuat doğrultusunda sertifika almış ve İl Emniyet Müdürlüğü kayıtlarında olan kişiler görevlendirilmelidir. Ayrıca öğrencilerle yakın temas halinde bulunmaları nedeni ile İl Emniyet Müdürlüğü tarafından her dönem başı eğitim faaliyetlerine katılmaları sağlanmalıdır.
4. Ziyaretçilerin bilgileri kayıt altına alınmalı. Okulunda bir ziyaretçi prosedürü oluşturulmalıdır.

5. Okul yerleşkesine girişlerde öğrencilerin (özellikle sivil kıyafet uygulaması bulunan okullar) öğrenci kimlik kartları olmalı ve kontrol edilmeli.
6. Okul çevresini ve bahçesini ve bina içini gösteren güvenlik kamera sisteminin cihaz görüntü kayıt kanal kapasitesi yeterli olmalıdır. Yeterli sayıda, uygun açılarda kamera bulunmalıdır. Kayıtları yedekleyecek RAID sistemi olmalıdır. Kesintisiz güç kaynağı(UPS) sisteme entegre edilmelidir. Kayıt cihazı güvenliği sağlanmalıdır. (kilitli kabin/kilitli oda/kilitli dolap vb.). Cihaz üzerinde yetki seviyeleri tanımlanmalıdır (user, admin vb.). Kamera sisteminin kabloları yeterli kablo güvenliği gözetilerek yapılandırılmalıdır (Kablo kanallarından ve elle ulaşılamayacak şekilde mi kablo çekimi yapılmıştır?). Okul çevresindeki kameraların görüntü alanını kapatan herhangi bir nesne olmamalıdır(ağaç, tabela vb.) düzenli önlem alınmalıdır.

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

Dikkat Edilecek Hususlar Ve Kolluk Görevlilerine Bilgi Verilmesinde Fayda Görülen Durumlar

1. Okullarda bayrak indirme ve terör örgütlerini övücü yazışmalar olduğunda, emniyet birimlerine bilgi verilmelidir.
2. Bina çevresinde dolaşan, çocukları izleyen şüpheli hareketlerde bulunan kişi ya da kişiler olduğunda emniyet birimlerine bilgi verilmelidir.
3. Okul binası ve çevresi zaman zaman kontrol edilmeli, terör örgütleri okul bahçelerini eylem öncesi hazırlık ya da suç aletlerini saklamak için kullanabileceklerinden duyarlı olunmalıdır. Okul çevresinde bulunan metruk binalar varsa tespit edilmeli ve gözlemlenerek bölge karakolu bilgilendirilmelidir.
4. Çocukların ailelerini mümkün olduğu kadar iyi tanıyıp çocukları aileleri haricinde başka birileri almak istediğinde duyarlı olunmalıdır.
5. Öğrencilerin terör örgütlerine müzahir sembol, amblem bulunan eşya taşımaları veya kıyafet giymeleri durumunda duyarlı olunmalı.
6. Okul içinden ya da dışarıdan gelen kişilerin (*bunlar başka okul öğrencileri de olabilir*) öğrencileri etkilemelerini, onları tehdit etmelerini ya da propaganda yapmalarının önlenmesi için tedbir alınmalı, tespiti halinde güvenlik güçlerine bilgi verilmelidir.

Eylem:

Sabotaj ve Bomba İhbarı Alındığında Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

1. Sabotaj veya bomba ihbarı alındığında yetkili mercilere haber verilir. Güvenlik önlemi talebinde bulunulur.
2. Kurum içinde veya sınır hattında şüpheli cisim, paket tespit edilirse derhal bölge karakoluna haber verilir. Şüpheli cisim veya pakete kesinlikle dokunulmaz, etrafında güvenlik çemberi oluşturulur, personelin yaklaşmasına müsaade edilmez.
3. Şüpheli kişi tespiti var ise kılık kıyafeti, tipi, yüz şekli, dikkat çeken özellikleri not edilir, şüpheli hareketleri izlenir ancak yakalama veya müdahale girişiminde bulunulmaz, bölge karakoluna haber verilir.
4. Güvenlik birimleri talep ettiğinde kullanılmak üzere Güvenlik kameraları kayıtları emniyete alınır.
5. Binalar için kritik olan bölgeler kontrol altında tutulur

Sabotajlar sırasında ve sonrasında yapılacaklar:

Yapılan sabotajın türüne göre kuruma ve kurum personeline yapacağı olumsuz etkileri minimize edecek tüm çalışmalar derhal başlatılacaktır.

Sabotaj Sonucu Yangın Olursa;

Yangın Müdahale Planı devreye girecektir.

Sabotaj Sonucu Patlama Olursa;

Patlama Müdahale Planı burada da devreye sokulacaktır.

Sabotaj Sonucu Elektrik Kesintisi Olursa;

1. Sistem geçici olarak jeneratörden beslenmelidir, eğer işletmede elektrikçi yok ise, elektrikçi aranılır ve elektrikçinin gelmesi geç sürecek ise Jeneratör Acil Durumda Jeneratör Çalıştırma Talimatına göre çalıştırılacak ve devreye sokulacaktır.
2. Elektrik kesilmesi gereken bölgelerin elektriğinin kesilmesi asıl panodan Acil Durumda Jeneratör Çalıştırma talimatına göre yapılmalıdır.

Sabotaj Sonucu İçme Suları Kirliliği Olursa;

İçme sularında olabilecek sabotajların resmi makamlarca anons edildiği andan itibaren güvenli kaynaklardan temin edilmiş damacana suları içme suyu olarak kullanılacaktır. Bu kapsamda kurumda her zaman yeteri kadar yedek damacana bulundurulmalıdır. Resmi

makamlarca suların temiz olduğu anonsu yapıldığı kadar şebeke suları hiçbir şekilde kullanılmayacaktır.

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

- Öncelikle [Kilitlen/Tecrit Prosedürü](#) uygulanır.
- Sonrasında Olay yöneticisi veya kolluk kuvvetlerinin talimatı ile “[Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri](#)” uygulanır.

2.2.15. Gıda Zehirlenmesi

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Sağlık Bakanlığı ve MEB işbirliği ile Okul Kantinlerinin Denetimi ve Uygulanacak Hijyen Kuralları Genelgesi hazırlanmış ve MEB tarafından 17.04.2007 tarihinde yürürlüğe konmuştur. Ayrıca 10.03.2016 tarih ve E.2852893 sayılı “Okul kantinlerinde satılacak gıdalar ve eğitim kurumlarındaki gıda işlemlerinin hijyen yönünden denetlenmesi” genelgesi. Genelgede kantinde uyulması gereken bireysel, besin ve fiziki koşullara yönelik hijyen kuralları ile özellikle obeziteye zemin hazırlayan patates kızartması, cips, kolalı içecekler gibi gıdaların satışının caydırılması, süt, ayran, sebze, meyve gibi besinlerin satışının ise özendirilmesine yönelik hükümler yer almıştır.

Okulların, temizlik ve hijyen açısından belirli kriterler esas alınarak Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içerisinde denetlenmesi, okul sağlığının iyileştirilmesi hususunda teşvik edilmesi, bu konuda gayret gösteren okulların "Beyaz Bayrak" ve "Sertifika" ile ödüllendirilmesine karar verilmiştir. Bu amaçla, ilköğretim okullarına yönelik hijyen kriterlerinin belirlendiği "Okul Sağlığı Denetim Formu" hazırlanmış, söz konusu formda okul çevresi, okul içi / idari hizmet birimleri, eğitim, öğretim hizmet birimleri, yardımcı hizmet birimleri, okul kantini gibi konular dikkate alınarak, 100 puan üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Yapılan denetimler sonucunda 90 ve üzeri puan alan okullara temizlik ve sağlığın sembolü olarak beyaz bayrak verilmektedir.

Besin zehirlenmesinden korunmak için dikkat edilmesi gerekenler

Yiyecek alırken;

- Donmuş bile olsa pişmemiş besin ile yan yana olan pişmiş besinleri tüketmeyin.
- Hasarlı hiç bir konserve besini almayın.
- Buzdolabında olmayan hiçbir kırmızı ve beyaz eti almayın.

Saklama

- Et ve balıkların diğer besinlerle temasını plastik kap veya ambalaj kullanarak önleyin.
- Bozulabilecek besinlerin alındıktan sonra 1 saat içinde tekrar buzdolabına konması gerekir.
- Buzdolabı içi 0-4 derece, buzluk ise -18 derecede tutulmalıdır.
- Beyaz ve kırmızı etler, 48 saat içinde pişirilmeyecek ise dondurulmalıdır.
- Balıklar 48 saat buzdolabında saklanabilir.
- Yumurtaları buzdolabının kapağında (yeterli soğukluk olmayabilir) saklamayın.
- Pişirilmiş yiyecekleri 2 saat içinde buzdolabına koyun.
- Yemekleri ikinci kez yerken 74 derecede, az süreyle ısıtın.

Yemek Hazırlama

- Yemek hazırlamadan önce ve çiğ et, balık ve yumurta dokunduktan sonra mutlaka ellerinizi sabunla yıkayın.
- Donmuş et veya balıkları oda sıcaklığı yerine buzdolabında çözün. Marine işlemini de oda sıcaklığı yerine buzdolabında yapın.
- Çiğ et, balık ve yumurta ile temas eden mutfak gereçleri mutlaka çok iyi yıkanmalıdır.
- Pişmiş ve pişmemiş yiyeceklerin birbirine temasını önleyin.
- Taze sebze ve meyveyi çok iyi yıkayın.
- Pişmemiş yumurta ile yiyecek hazırlamayın.

Pişirme

- Mümkünse et termometresi kullanın, dana ve kuzu etini 63 derece, beyaz eti ise 77-82 derece iç sıcaklıkta pişirin.
- Yumurtaları sarısı katılaşıncaya kadar pişirin.

Servis

- Gıdaları oda sıcaklığında 2 saatten fazla, oda sıcaklığı 32 dereceden yüksek ise 1 saatten fazla bırakmayın.

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

Besin zehirlenmesinde uygulanması gereken tedavi yöntemleri

Besin zehirlenmesi belirtileri çoğunlukla 2-3 gün içinde kendiliğinden geriler ve

herhangi bir tedavi gerektirmez. Bu süre içinde bol miktarda su ve yağsız sıvı alınması, ishal ve kusma ile kaybedilen sıvının yerine konması için gereklidir. Kusma var ise bulantı önleyici ilaçlar kullanılabilir. Ancak çok şiddetli kusma ve çok fazla sıvı kaybı yapacak ishal varsa veya belirtilerde 2-3 gün içinde gerileme olmuyor ise doktora başvurmalıdır. O zaman destekleyici damardan sıvı tedavisi, zehirlenmenin nedeninin araştırılması ve gerekirse antibiyotik tedavisi gündeme gelebilir.

Halk arasında bilinen yanlış tedavi yöntemleri

Bu konuda yapılan en sık hatalardan birisi ishali kesici ilaçların kullanılmasıdır. Bu durumda mikroorganizma veya toksinin bağırsaktan atılması gecikeceği için hastalığın hem seyri uzayabilir hem de şiddeti artabilir.

İkinci sık görülen yanlış davranış ise hemen antibiyotik kullanılmasıdır. Bu yanlışlık ise çok ciddi böbrek yetmezliğine kadar gidebilecek komplikasyonların gelişmesinden, antibiyotiğe bağlı olabilecek bağırsak problemlerine kadar birçok ilave soruna yol açabilir.

Gıda Zehirlenmesi Müdahale Planı

Kazazede de zehirlenme durumunda aşağıdaki belirtiler görülür;

Ağızda yanma veya özel tat, bulantı, kusma, karın ağrısı veya karın bölgesinde kramp, ishal, halsizlik, baş dönmesi, bilinçte değişik derecede bozukluk, solunum ve dolaşımda bozukluk, görmede bozukluk, nabızda zayıflama, göz bebeklerinde küçülme, havale vb.

Rahatsızlanan bir kişide bu tür belirtilerin olması ve kazazedenin bilinci yerinde olmaması durumunda;

1. En yakın sağlık kuruluşuna haber verilir,
2. Haber verilen kişilere olayın bir Gıda Zehirlenmesi olduğu bilgisini de veriniz.
3. Kazazedenin bilinci yerinde değilse; hastayı yan yatır, baş veya boyunu arkaya çevir ve soluk yolunu aç, Alt çeneyi ve dili öne çek ve gerekiyorsa suni solunum yap, kalp durmuşsa kalp masajı uygula ve hastayı yalnız bırakma. *(Burada sözü edilen uygulamaları ancak Profesyonel İlk Yardım Eğitimi almış İlk Yardım Müdahale Ekibi üyeleri yapabilir.)*
4. Hastanın bilinci yerinde ise hasta yan yatırılır ve sağlık ekibi gelene kadar hastayı yalnız bırakılmaz.
5. Genel Kural olarak zehirlenen kişiyi kusturmayınız, bu kuralın tek istisnası eğer kişi bilinçli ise ve zehirlenme olayının kısa bir süre önce olması durumunda kusturulabilir.

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

- “[Tıbbi Acil Durum](#)” Prosedürü
- “[Öğrencilerin Gözetimi ve Teslimi Prosedürü](#)” uygulanır.

2.2.16. KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer)**Alınacak Önleyici ve Sınırlarıcı Tedbirler**

Günümüzde savaş, sanayi ve endüstri sahasında yaşanan gelişmeler KBRN risklerini artırır. Bütün bu riskler, geniş halk kitlelerin yaşamını olumsuz yönde etkiler. Ayrıca çok sayıda insanın yaşamını yitirmesine ve canlı hayatın sona ermesine/değişimine neden olur. KBRN maddeleri ile ilgili bilgi, kullanım ve denetim yetersizliği bugün tehlikeyi en yüksek düzeye taşımıştır.

KBRN tehdit ve tehlikeleri: Petrol kirlenmeleri ve salgın hastalıkları hariç olmak üzere; KBRN maddeler, KBRN harp maddeleri ve tehlikeli endüstriyel maddeler ile bu nitelikteki tehlikeli atıkların araştırılması, üretimi, işlenmesi, depolanması, nakledilmesi, kullanılması ve atık olarak işlem görmesi sırasında gerekli önlemlerin alınmadığında, çevre ve insan sağlığını tehdit eden tehlike durumlarını, kitle imha silah ve maddelerle yapılan kaçakçılık, terör ve sabotaj eylemlerini ifade eder.

Türkiye’de, sanayi kazalarına müdahale etmek konusunda; İl Özel İdareleri Kanunu’nun 69. Maddesi ve Belediye Kanunu’nun 53. Maddesi gereği, gerekli yetkileri yerel yönetimlere vermiştir. Her il, kendi KBRN risklerini tespit ettikten sonra gerekli müdahale mekanizmasını oluşturmak ve sistemlerini kurmak zorundadır. Bu çerçevede **KBRN İl Yapılanması Programı** oluşturulmuştur. KBRN tehlikelerinde birçok disiplin, kuruluş aynı anda ve aynı yerde çalışır. Bu yapılanmada yer alan kurum ve kuruluşlar:

- İl Sağlık Müdürlüğü,
- İl İtfaiye Birlikleri,
- İl Emniyet Birimleri (Polis, Jandarma),
- Türk Silahlı Kuvvetleri,
- İl Çevre ve Orman Müdürlüğü (İl Meteoroloji Müdürlüğü),
- Belediyeler,
- Mahalle Gönüllüleri Dernekleri,
- Sivil Toplum Kuruluşlarıdır.

KBRN tehlikelerinde her kurum ve kuruluş; kendi özel konumları ve almış olduğu görevler itibari ile sadece önceden belirlenmiş faaliyetleri yerine getirir. Afet ve Acil Durum Yönetimi Kanunu gereği, bu organizasyon; İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri tarafından

yürütülür ve yönetilir. Bu kurum ve kuruluşların irtibat numaraları hazır tutulmalıdır.

Okul ve Kurum Müdürlükleri;

- KBRN maddelerinin tespiti, kurtarma, numune alma ve arındırma faaliyetlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak sivil/KBRN ekiplerinin olay yeri çalışmalarında çevre emniyetini sağlar.
- Okul/kuruma gelen paket, koli, zarf vb. alıcısı belli olsa bile şüpheli durum olduğunda ön inceleme sonrasında kolluk kuvvetlerine bilgi verir.
- KBRN silah ve maddeleriyle, terör ve sabotaj eylemlerine ilişkin duyum, ihbar ve istihbarı bilgileri Müdürlüğe, kolluk kuvvetlerine ve diğer birimlere gönderir.
- KBRN neticesinde, su, yiyecek ve çevrenin kirlenmesi sonucu oluşabilecek risklere karşı bilinç oluşturulması amacıyla, Türkçe(Edebiyat) ve Resim (teknoloji ve tasarım) vb. derslerde gündeme getirilir.
- Okul ve kurumlarda personel, öğretmen ve öğrencilere KBRN tehlikeleri ve korunma konularında kurs, seminer, panel vb. etkinlikler düzenlenmesini sağlar.
- Kimyasal tehlikenin tanımlanmasında Kaymakamlık, İl Müdürlüğü tarafından ihtiyaç duyulması hâlinde, okul laboratuvarlarından yararlandırılmasını sağlar.

KBRN Tehlikelerinde Kişisel Korunma Malzemeleri

Gaz maskesi,
Koruyucu eldiven,
Koruyucu bot ve kılıfı,
Koruyucu elbisedir.

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

Düşman saldırısını önceden haber almak ve tehlikeye karşı halkı uyararak bir takım önlemlerin alınmasını sağlamak üzere ikaz ve alarm sistemleri oluşturulmuştur. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından ülkemiz genelinde il ve ilçelerimizde toplam 580 adet siren sistemi kurulmuştur. İkaz ve alarm işaretleri, hazırlık ve tehlike ikazları olmak üzere ikiye ayrılır.

1. Hazırlık İkazı

Hazırlık ikazı, bir savaş tehlikesi durumunda yetkililerce gerekli görüldüğü takdirde radyo, televizyon vb. yayın araçlarıyla duyuru ve uyarı yoluyla yapılan ikazdır. Hazırlık ikazı

alındığında; sığınma yerleri gözden geçirilir eksiklikler tamamlanır ve kullanılır hale getirilir. Binaların çatısında ve etrafında yanıcı ve patlayıcı maddeler bulundurulmaz. Karartma emirlerine uyularak dışarıda hiç ışık yakılmaz.

2. Tehlike İkazları

Tehlike işaretleri sarı, kırmızı, beyaz ikaz ve radyoaktif serpinti tehlikesi (siyah) ile kimyasal savaş maddeleri tehlikesi alarmı olmak üzere beşe ayrılır.

➤ Sarı ikaz

Saldırı ihtimali var olduğunu işaret eden sarı ikaz, 3 dakika süren düz siren sesi ile duyurulur.

Bu ikazı duyunca, bina içindeki doğal gaz, elektrik, su anahtarları kapatılır; yanan ocak, soba vb. söndürülür; kapı ve pencereler kapatılıp perdeler çekilir. Gerekli malzemeler (maske, ilk yardım çantası, gazlı bez, steril pansuman, hazır pansuman, flaster, gerekli ilaçlar vb. radyo, el feneri, gaz ocağı, mevsime göre giysi, battaniye, yemek malzemesi, içme ve kullanma suyu vb.) daha önceden sığınak yerinde hazırlanmamışsa sığınağa taşınır. Bu hazırlıklar, bir kaç gün sığınakta kalınacağı varsayılarak yapılır. Dışarıda bulunuluyorsa; ikaz haberini duyunca hemen bir sığınak, bodrum, duvar dibi veya bir çukura yaklaşılır; gidilmesi mümkünse ev veya iş yerine gidilir. Taşıtta bulunuluyorsa araçtan inilerek dışarıdakiler gibi davranılır.

➤ Kırmızı ikaz (alarm)

Saldırı tehlikesi olduğunu işaret eden kırmızı ikaz, 3 dakika süren yükselip alçalan dalgalı siren sesi ile duyurulur.

Bu ikazı duyunca; sarı ikaz sırasında eksik kalanlar tamamlanır, gerekli olan malzemeler de alınarak hemen sığınağa gidilir. Tehlike geçti ikazı verilinceye kadar sakin bir şekilde sığınakta beklenir. Bina dışında bulunuluyorsa hemen en yakın bir sığınak, bodrum, duvar dibi veya çukur bir yere saklanılır; vücudun açık yerleri örtülüp tehlike geçti ikazına kadar sakin bir şekilde beklenir. Taşıtta bulunuluyorsa uygun bir yerde durup dışarıdakiler gibi davranılır.

➤ **Radyoaktif serpinti ikazı**

Radyoaktif serpinti tehlikesini işaret eden siyah ikaz, 3 dakika süreli kesik siren sesi ile duyurulur. Bu ikazla hemen, kırmızı ikazda olduğu gibi gereken malzeme ve yiyecek maddeleri ile birlikte sığınak veya sığınma yerlerine gidilir; yapılacak uyarılara hazırlıklı olunur.

➤ **Kimyasal savaş maddeleri tehlikesi ikazı**

Saldırının kimyasal silahlarla yapılması halinde ikaz, radyoaktif serpintide olduğu gibi 3 dakika süreli kesik siren sesi ile radyo ve televizyondan verilir.

Bu ikazı duyunca, sığınak veya sığınma yeri yoksa binaların iç kısımlarında penceresi az ve korunmaya elverişli bir bölüm sığınma yeri olarak seçilebilir. İçeriye gaz sızmasını önlemek için kapı ve pencere gibi yerlerin çevresi ve aralıkları bant, macun veya çamaşır suyuna batırılmış bezlerle kapatılır. Ağız ve burun, ıslatılmış bez arasına konulmuş ıslak pamukla maskelenir. Dışarıda bulunuluyorsa en yakın kapalı yere girilir. Ancak kapalı yere girmeden önce kimyasal madde bulaşmış olabileceğinden elbiseler, yıkanmalı veya değiştirilmeli; mümkünse naylon torbaya konulmalıdır. Cilt, bol su ile yıkanır. Su yoksa temiz bir bezle bulaşan yer, sürtmeden emdirilerek temizlenir. Kimyasal gaza maruz kalmış kişide nefes alma zorluğu, baş dönmesi, kusma, kızarıklık ve gözlerde yanma, şişme görüldüğünde, yine bol su ile bu bölgeler yıkanır. Kişi sıcak tutulur, fazla hareket ettirilmeden en kısa sürede sağlık kurumuna ulaştırılır. Kirli araç ve gereçler, deterjanlı su veya çamaşır suyu ile temizlenerek kullanılır. Taşıta bulunuluyorsa uygun bir yerde durarak sığınma yerine veya kapalı bir yere gidilir, yakında güvenli bir yer yoksa kapı ve camlar kapatılarak taşıt içinde kalınır ve vücudun açık yerleri örtülür.

➤ **Beyaz ikaz**

Beyaz ikaz tehlike geçti işaretidir ve radyo, televizyon, hoparlör, megafon gibi araçlarla duyurulur. Bu haberi duyunca sığıntaktan çıkarılır, normal yerlere dönülür ve yardıma muhtaç olanlar varsa yardım edilir.

İKAZ VE ALARM İŞARETLERİNİ ÖĞRENİNİZ

SARI İKAZ
Sürekli siren sesi (3 dakika)

Taarruz ihtimali var
alarmla hazır ol.

KIRMIZI İKAZ
Dalgalı siren sesi (3 dakika)

Taarruz tehlikesi var
derhal sığınma yerine gir.

RADYOAKTİF SERPİNTİ İKAZI
Kesik kesik siren sesi (3 dakika)

Derhal en yakın
kapalı bir yere gir.

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

- “[Tıbbi Acil Durum](#)” Prosedürü
- “[Öğrencilerin Gözetimi ve Teslimi Prosedürü](#)”
- “[Yerinde sığınma prosedürü](#)”
- “[Sığınak](#)” talimatı uygulanır.

2.2.17. Heyelan-Kaya Düşmesi

Yerkürenin oluşumundan günümüze kadar, yerkürenin dinamik içyapısı ve atmosferle etkileşimi sonucunda gerçekleşen, deprem, heyelan, taşkın, çığ gibi doğa olayları meydana gelmektedir. Doğanın kendi dengesi içinde olagelen bu “doğa olayları”, içinde “insan faktörü/yaşamı” bulunduğu, “doğal afetlere” dönüşmektedir.

Ülkemiz, sahip olduğu jeolojik, jeomorfolojik ve iklimsel yapısı nedeniyle dünya ölçeğinde doğal afetlerden en fazla etkilenen ülkeler arasındadır. Yıkıcı etkileri açısından değerlendirildiğinde ilk sırayı alan depremden sonra heyelan, taşkın, kaya düşmesi ve çığ ülkemizde sık yaşanan afet türleridir.

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Bulduğunuz bölgenin heyelan potansiyeli hakkında mutlaka bilgi sahibi olunuz. Bunun için, konuyla ilgili kurumların arşivleri, yerel basın kaynakları ve bölgenizde yaşayan kişilerle yapılan görüşmeler, önemli bilgiler edinmenizi sağlayacaktır. Kurumunuzun konumundan kaynaklanan heyelan tehlikesi ile ilgili, aşağıda sıralanan hususlara göre mevcut durumunu belirlemeniz gerekir.

Heyelanlardan Korunma Ve Zararlarının Azaltılması

Heyelana Karşı Duyarlı Alanlar

- Yamaç morfolojisinde ani değişiklikler,
- Basamaklı, engebeli yamaçlar,
- Geriye doğru yatıklaşmış yamaçlar,
- Bitki örtüsünde ani kesiklikler, düzensizlikler,
- Yol yarmaları, istinat duvarlarının gerisinde kalan bölgeler,
- Yamaç üstü tansiyon çatlakları,
- Yamaç boyunca düzensiz su çıkışı veya göllenmeler,
- Değişik yönlere eğilmiş, kıvrılmış ve düzensiz yapıdaki bitkiler/ağaçlar,
- Yamaç topuğunda hörgüç yapılı, şişkin, kabarmış tümsekli bir topoğrafya
- Atık sistemlerinin kullanıldığı ve yerleşimin geliştiği tepelik alanlar,

Kaya Düşmesine Duyarlı Alanlar

Kurumunuzun konumundan kaynaklanan kaya düşmesi tehlikesi ile ilgili, aşağıda sıralanan hususlara göre mevcut durumunu belirlemeniz gerekir.

- Dik topoğrafik yükseltiler,
- Süreksizlik içeren kaya kütleleri,
- İstinat duvarının gerisindeki kaya kütleleri,
- Yol yarmaları,

Görürseniz, bu kesimlerde meydana gelmiş kaya kütlelerini acilen yerel yönetim yetkililerine bildiriniz.

Heyelan Açısından Güvenli Alanlar

- Geçmişte herhangi bir hareketin meydana gelmediği sert ve masif kayaların oluşturduğu yamaçlar
- Yamaç eğiminde ani değişimlerin gözlenmediği nispeten düşük eğimli araziler
- Burun şeklinde çıkıntılı sırtların üstü veya çevresi

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri

Heyelan Tehlikesinden Kuşku Duyulduğunda yapılması gerekenler

- Derhal yerel yönetimle temasa geçilmelidir.
- Heyelandan etkilenebilecek çevre bilgilendirilmelidir.
- Yapılar boşaltılmalıdır.

Heyelan Anında Yapılması Gerekenler

Kapalı Alandaysanız;

- Binadan çıkmak ve heyelan bölgesinden uzaklaşmak için yeterli vaktiniz yoksa içeride kalın
- Sağlam eşyaların altında ve ya yanında hayat üçgeni oluşturarak **ÇÖK-KAPAN-TUTUN** hareketini uygulayın.

Açık Alandaysanız;

- Tehlike anında heyelan veya çamur akıntısının yolundan uzak durarak hemen mümkün olduğu kadar yükseklerle doğru uzaklaşın ve çevrenizde yaşayan insanları toprak kaymasına karşı uyarın.
- Çamur ve moloz akmasından kaçabilecek zamanınız veya etrafınızda arkasına saklanacağınız sağlam bir yapı yoksa **ÇÖK-KAPAN-TUTUN** hareketi ile başınızı ve boynunuzu koruyun.

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

- [“Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri”](#)
- Her şeyden önce güvencede olduğunuzdan emin olun. Gerekiyorsa tehlikeli bölgeden uzaklaşarak kendinizi güvenceye alın.
- Yakınıınızda bulunan elektrik, gaz ve su kaynaklarını hemen kapatın. Çevrenizde gaz kaçağı olmadığından emin olana kadar bulunduğunuz yeri kibrit veya diğer yanıcı maddeler ve ya elektrikli aletlerle aydınlatmaya çalışmayın. Fener kullanın.

- Çevrenizde yaralı veya yardıma muhtaç kişiler varsa, yangın ve yeni bir heyelan gibi bir tehlike yoksa onları yerlerinden oynatmayın.
- Tehlikeli duvarlar, çatılar ve bacalara karşı çevrenizdekileri uyarın ve bunların etrafında dolaşmayın.
- Radyo ve televizyon gibi kitle iletişim araçlarıyla size yapılacak uyarıları dinleyin.
- Cadde ve sokakların acil yardım araçları için boş bırakın.
- Eşya almak için zarar görmüş binalara girmeyin.

2.2.18. Çığ

Çığ kar kütlelerinin kaygan bir yüzey üzerinde harekete geçmesi ve bu hareketin doğal ya da yapay unsurlarca engellenememesi sonucunda oluşur. Yoğun orman örtüsü gibi doğal, kar çitleri ya da saptırma duvarları gibi yapay unsurlar çığın başlamasını engelleyebilir. Başlamış çıgları durdurabilir ya da etkisini azaltabilirler. Bu nedenle çığ olayları çoğunlukla karın hareketlenmesini teşvik eden eğimli ve bitki örtüsünce zayıf ya da çıplak alanlarda gerçekleşmektedir. Çığın oluşumunda dört koşul etkili olmaktadır. Bunlar kar örtüsü koşulları, meteorolojik koşullar, topoğrafik koşullar ve çığ tetikleyicileridir.

Alınacak Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

- Çığ ve sel yataklarında var olan yapılar derhal kaldırılmalı.
- Mevcut yapılar, çığ bölgesinden kaldırılana kadar sigortalanmalı.
- Yamaçlardaki orman ve bitki örtüsü çığ düşmesini azaltır. Bu nedenle, çığ vadilerinde ağaç ve bitki örtüsünün ortadan kaldırılması, ormanın tahrip edilmesi çığ tehlikesini artırır. Ormanlar tahrip edilip çığ güzergâhı yaratılmamalı.
- Çığı oluşturan arazi ve hava şartları öğrenilmeli.
- Hava, yol durumu ve çığ tehlikesi hakkında düzenli olarak bilgi veren kaynaklardan yararlanılmalı.
- Kar yağın aylarda, hava ve yol durumu raporları dikkatlice izlenmeli.
- Çığ güvenliği ile ilgili bilgi edinilmeli.
- Önlem alınmalı ve herhangi bir kuşku durumunda tehlikeli bölgeyi derhal terk edebilecek şekilde hazırlık yapılmalı.

Uygulanacak Müdahale Yöntemleri**Eğer Dışarıda Bulunuyorsanız;**

- Çığ başladığında, çığın büyüklüğüne, hızına, patikanın genişliğine, çevredeki araçlara ve daha güvenli yerlere bağlı olarak o alandan çok hızlı bir şekilde ayrılmaya karar vermek.
- Çığın daha yavaş, yüksekliğinin az olduğu kenar kısımlarına ulaşmaya çalışmak.
- Ses ve ses kaynakları ile insanları uyarmaya çalışmak.
- Kırılmış ağaç ve kaya parçalarından korunmaya çalışmak.
- Yerden destek alarak yüzme hareketi yaparak akan karın üstünde kalmaya çalışmak.
- Ağzı sıkıca kapatmak, mümkünse kafa kar altında kaldığı anda uzun süre nefesi tutmaya çalışmak.
- Akış sırasında bacaklar ve kollar birbirine yapıştırılarak oturma pozisyonu almak, çığ durmadan kısa süre önce bacaklar ile yeri sertçe iterek (zemin sert ise) kalkmaya çalışmak.
- Çığ durmadan önce mutlaka bir el yüzün önünde, diğer eli baştan yukarıda tutmak ve kar altındaki zaman boyunca hayati önem taşıyacak olan nefes alınan boşluğu (hava kesesi) genişletmek ve başı sağa sola çevirmeye çalışmak.
- Karda ses iletimi az olmasına rağmen eğer yüzeye yakın olduğunuzu hissediyorsanız ya da bu varsayımı ihmal etmemek için bağırarak faydalı olabilir.
- Araştırmalara göre, sırt çantası taşıyanların çığın topuğu civarında yüzeyde kalma şansları taşımayanlardan daha fazladır.
- Çığa maruz bölgelerde yaşanıyor ise üzerimizde metal bulundurmamak uygun olacaktır. Çünkü metal parçası detektörle aramayı kolaylaştıracaktır.
- Çığa maruz bölgelerde çalışma yapanlar yanlarında taşıyacakları en az 15- 20 metre uzunluğunda (tercihen kırmızı renkli) hafif ve sağlam ip bulundurmalı, çığ sırasında kendisine bağlı olmayan ucu serbest bırakmak suretiyle yerinin belirlenmesini sağlayacaktır.
- Çığa maruz bölgelerde çalışma yapanlar, çığ sırasında yerinin belirlenmesini sağlamak için kendiliğinden şişebilen balon taşınması yararlı olacaktır.

Eğer Bir Aracın İçinde Bulunuyorsanız;

- Aracın kapı ve pencereleri kapatılmalıdır.
- Motoru durdurup, ışıklar söndürülmelidir.
- Araçtaki oksijen miktarını korumak için sigara içmemeli, kibrit yakmamalıdır.
- Telsiz varsa çağrı yapılmalı ve alıcı konumunda sürekli açık tutulmalıdır.
- Dışarı ses ve ışık verecek herhangi bir alet faydalı olabilir.
- Araçta çubuk vb. alet var ise kar içine yukarı doğru batırıp kurtarma ekiplerinin cubuğu görmelerini ümit etme şansı olabilir.
- Çığa maruz bölgelerde çalışma yapanlar araçlarında temiz hava tüplü maske ile kendiliğinden şişebilen balon bulundurmaları yerinde olur.
- Son olarak da aracı çevreleyen karı kazımak, yaşam alanını genişletmek açısından yararlıdır. Ancak kişi kendini güvende hissetmiyor ise araç içinde beklemek daha emniyetlidir.
- Araçta yukarıda belirtilen davranışları yerine getirebilmek için gerekli olan araç-gereç ve malzemelerin bulundurulması gerekir.

Uygulanacak Tahliye Yöntemleri

- “[Bina Tahliyesi Ve Toplanma Prosedürleri](#)”
- Boşaltılacak alandaki tüm tehlikeli patikaların tanımlanmış iyi bir çizimi,
- Boşaltma sırasında emirleri verecek ve bunları uygulayacak kişilerin isimlerinin listesi,
- Boşaltma sırasında izlenecek iletişim ve alarm işlemlerinin belirlenmesi,
- Acil kaçış yolları, toplanma alanları, park yerleri ve etkilenen insanların geçici olarak iskân edileceği yerlerin saptanması ve her an kullanıma hazır halde bulundurulması,
- Boşaltılan alanlardaki güvenliği sağlayacak ve diğer problemleri çözecek şekilde bazı yasaklamaların ve kuralların konulması. Yakındaki yollarda çığ uyarı işaretleri, yolları çığ olma durumunda kapatacak elle veya otomatik olarak çalışan engellerin kurulması şarttır. Tehlikeli yamaçlardan sürekli uzak durmak en akılcı yoldur.

ALTINCI BÖLÜM

1. Tahliye Tatbikatları

Tahliye tatbikatları için okul/kurumda bulunan öğretmen, personel, öğrenci ve velilerinin haberdar edilmesi gereklidir. Bu nedenle [EK-25 ÖĞRETMENLERE VE PERSONELE ACİL DURUM TATBİKATI DUYURUSU](#) ve [EK-26 VELİLERE ACİL DURUM TATBİKATI MEKTUBU](#)'larından faydalanabilirsiniz.

Tatbikata başlamadan önce aşağıdaki listeleri ve formları hazırlayarak, aşağıdaki senaryolardan ya da Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tasarlanmış olanlardan faydalanabilirsiniz.

- Öğretmen Kadrosu ve Personel için Acil Duruma Hazırlıklı Olma Kontrol Listesi (Ulaşım personeli için Acil Durum Talimatları)
- Sınıf Acil Durum Malzemeleri Kontrol Listesi
- Sınıf Yoklama Formu
- Öğrenci Teslim İzin Belgesi Örnek Formları
- Olay Yönetimi Sorumluluk Şeması

Tatbikat aşağıdaki senaryoya uygun şekilde yürütülecektir.

1.1. Deprem Tatbikatı Senaryosu

Tatbikat, ilimizin tümünü etkileyen ve (bulduğunuz bölge boyunca hissedilecek) 6.8 büyüklüğünde bir deprem üzerine varsayımlara dayanan bir senaryodur. Saat de/da başlayacak olan şiddetli sarsıntı 45 saniye sürecektir. 15 dakika sonrasında en az bir tane şiddetli artçı deprem gerçekleşecektir. Elektrik, su, gaz ve lağım tesisatları çoğu bölgede işlemez hale gelmiştir. Okulun telefonları çalışmamaktadır. Yakında bulunan bazı otoyollar tahrip olmuş veya trafik sıkışmıştır. Şehir içi yollar da kapanmıştır. Düşen elektrik direkleri ve hasar gören yeraltı doğal gaz borularının patlamasına bağlı olarak sayısız yangın çıkmıştır. Acil durum olduğunu varsayarak önceden izinli olanlar hariç tüm personelimizin okulda kalması gerekmektedir. İşleri başlarından aşkın olan Polis ve Yangın Ekiplerine ulaşamamaktadır. Okul yönetimi, öğrenciler ve çalışanlara bakma ve barındırma konusunu kendi başına halledeceğini varsaymalıdır (Not: Eğer okul bir endüstri tesisine yakınsa yangın olasılığına karşı binayı tahliye edip uzak bir yerde konuşlanmayı da plana dâhil edin.).

1.2.Sel Tatbikatı Senaryosu

(Eğer sel taşkınlarının yaşandığı bir bölgedeyseniz bu tatbikatı uyarlayıp uygulayın). Tatbikat varsayımına dayalı bir sel senaryosuna dayanmaktadır. 5 gündür yağın yağmurun ardından sel meydana gelir ve nehrin taşması sonucu kıyıları yoğun şekilde su basar ve barajın zarar görmesini önlemek için kapaklar açılmıştır. Bu son yüzyıldır yaşanan hiçbir sele benzememektedir. Okul Müdürüne gelen telefonla her yanı kaplayan şiddetli bir sel baskını uyarısı yapılır. Eğer binanız iki katlıysa plan ikinci kata tahliye gerektirir.

Eğer binanız tek katlıysa planınız binayı tahliye edip zaman elverdiğince daha yüksek yerlere çıkmak olmalıdır. Öğrencilerin güvenliğinin sağlanması için can yelekleri olmasında fayda vardır.

1.3.Tehlikeli Madde Tatbikatı

(Tehlikeli madde kullanan imalat tesislerine yakın konumdaysanız bu tatbikatı uyarlayıp uygulayın.) Tatbikat varsayımına dayalı bir senaryodur. Okul yakınında bulunan bir sanayi tesisinden sızan tehlikeli madde söz konusudur. Sanayi tesisi işletmecileriyle görüştünüz ve alınması gereken önlemleri öğrendiniz. Siren sesi duyulur. Telefon haberleşme sistemleri işlemektedir.

1.4.Öğretmen Ve Personel: Tatbikat Planlama Ve Hazırlık

Öğretmenler kendilerini tatbikat için hazırlamalıdır.

Okul Acil Durum Tahliye Yolları krokisinin odanızda asılı olduğunu kontrol edin. Kendi odanız krokide farklı bir renkle işaretlenmiş olmalıdır. Eğer bu haritanın bir kopyasına sahip değilseniz lütfen okul idaresinden edininiz.

Sınıfta görünür yere asılmış Acil Durum Tahliye Çantasının içeriğinin tam olup olmadığı, Acil Durum Tahliye Çantası ve Kontrol Listesine bakarak kontrol edilir. Bir tatbikat veya gerçek bir acil durum söz konusu olduğu takdirde sizin veya yerinizdeki yetkilinin ihtiyaç duyacağı tüm bilgiler Acil Durum Dosyasında bulunmaktadır.

Sürekli tecrit gerektiren bir acil durum söz konusu olduğunda, sınıf öğretmenlerinin battaniye, şişe suları, bozulmayacak gıda ve yiyecek gibi diğer teçhizatı odalarında bulundurmaları tavsiye edilmektedir.

Herkes, özel bir sorumluluğu olup olmadığını öğrenmelidir. Komşu sınıflardaki eş destekler tanınmalıdır.

Yangın söndürücünün nerede olduğundan emin olunmalı ve nasıl kullanılacağını

hatırlanması için kısaltma ezberlenmelidir: P.A.S.S. (Pimi çek, Ateşin kaynağına yönelt, Sık ve ateşi dibinden Süpür.)

Kendi evinizde ve çocuklarınızın bakımıyla ilgilenen insanlarla beraber kendi [EK-12 Aile Afet Planınızı](#) tamamlamanız kuvvetle önerilmektedir.

Gerçek bir acil durum veya bir tatbikat sırasında öğrencilerin toplanma alanında uygulayabilecekleri sessiz bir faaliyet tasarlanmalıdır.

Lütfen, normalde okulda geçirdiğiniz zamandan daha fazla kalmanız gerektiğinde eviniz ve okulunuzda yapabilecekleriniz için hazırlıklı olunuz. Okul Müdürü veya yetkili kişi, gereksinimlere göre personelin okuldan ayrılışı ile ilgilenecektir.

Eğer geçerli mazeretleriniz varsa lütfen bunları müdürünüzle ŞİMDİDEN konuşun, ertelemeyin ve konuşmayı acil durum zamanına bırakmayın.

Okul başlamadan önce veya bittikten hemen sonra meydana gelen afet durumunda lütfen öğrencilere destek olmak için okula dönmeye hazırlıklı olun.

Öğretmenler tatbikatlar için öğrencileri hazırlamalıdır.

Öğrenciler, tatbikatları son derece ciddiye almaları gerektiğine ikna edilmelidir.

Bina tahliyesini sınıfınızla ve komşu sınıfla birlikte uygulayın. Öğrencilerin tahliyenin 4 kuralını bildiklerinden emin olunmalıdır: **Konuşma! Koşma! İtme! Geri Dönme!** Eğer bir deprem halinde öğrenciler sınıflarının dışındalarsa (teneffüs, öğle tatili veya başka bir yerdeyken) en yakındaki sınıfla beraber tahliye edilmeli ve kesinlikle binaya GİRMEMELİDİR. Eğer iki ders arasındalarsa bir sonraki derslerindeki öğrencilerle beraber acil toplanma alanına gitmelidirler.

Acil Durum Tahliye Yolları gözden geçirilmelidir. Eş destek olarak çalışacak 4 izleyici görevlendirilmeli ve yolların açık olduğunu kontrol ederek diğerlerine öncülük etmelidirler (Bu durum özellikle dış mekâna kolay erişimi olmayan ya da ikinci kat sınıfları için özellikle önemlidir.).

Öğrencilerinizle “Çök, Kapan, Tutun” tatbikatını uygulayın ve konumlarını 45 saniye sürdürmelerini sağlayın.

Bu süre “bir yüz”, “iki yüz”, “üç yüz”, dört yüz” sayılarının sınıfça sayılması ile tamamlanır. Diz çöküp bedenin kapladığı alanın mümkün olduğunca küçültülmesine çalışılmalı. Yüz, kafa ve ense saklanmalı, gözler kapatılmalı. Sırtlar pencereye dönük halde

masa, sandalye, kürsülerin altına girin veya bedeninizi bunların hizasının aşağısında tutun.

Fen ve teknoloji dersi öğretmenleri tarafından öğrencilerine bir yangının nasıl söndürülmesi gerektiği ve kullanımı riskli malzemeyi gerektiğinde nasıl izole edecekleri anlatılmalıdır.

Gerçek bir acil durum halinde, öğrencilerin okuldan alınmasında sadece Acil Durum kartında isimleri yazılı ebeveyn, veli veya diğer yetişkinlerin yetkili olduğu anlatılmalıdır. “Başvuru Kapısı”, ”Teslim Kapısı” kavramları ve sebepleri açıklanmalıdır.

Yaralanmış, ya da enkaz altında sıkışmış olanlara ulaşabilmek için telefon hatlarının açık olmasının önemini ve cep telefonlarının kullanılmaması gerektiği anlatılmalıdır. Sadece fiziksel acil durumlar söz konusu olduğunda SMS kullanımı mümkündür.

Öğretmen ve Öğrenciler tatbikatlar için velileri hazırlamalıdır.

Öğretmenler, öğrencilere evlerine götürmek üzere velilere yazılmış bir mektup dağıtmalıdır.

Velilere, Acil Durum İrtibat Formunun güncel olduğu onaylatılmalı ve birleştirme/teslim prosedürlerinin önemi açıklanmalıdır.

Velilere, kendileri okula varana kadar çocuklarının güvende olacaklarına dair güvence verilmelidir.

1.5.Ulaşım Personeli İçin Hazırlık Kontrol Listesi

Acil durum meydana gelmeden önce hazırlıklarınızı tamamlayın.

Büyük çaplı bir acil durumda otobüs şoförlerinin ilk sorumluluğu öğrencilerin güvenliği ve sağlığıdır. Şoför, acil durum esnasında tüm öğrenci ve personelin yoklamasını alacaktır.

İlk yardım eğitimi günceldir.

Güzergâhtaki tüm öğrencilerin acil durum irtibatları aracımnda yanımda bulunmaktadır.

Engelli veya hayati tehlike taşıyan hastalığı bulunan öğrencilerle ilgili acil tıbbi bilgiler aracımnda yanımda bulunmaktadır.

Yolcularınızı Hazırlayın

Deprem riski taşıyan bölgelerde öğrencilerinizle “Dizüstü Çök, Kapan ve Tutun” uygulamasını ve taşıt tahliyesini denedik.

Tüm yolcular şoförün talimatlarına uygun şekilde davranmaları gerektiğinin

bilincindedir.

Velilerinizi ve bakıcılarınızı hazırlayın

Okula gidip gelirken acil durum meydana gelmesi halinde çocukları en yakın okula götüreceğim velilere hatırlatıldı.

Deprem sarsıntısında aşağıdakileri yapmam gerektiğinin bilincindeyim.

Öğrenci servisini, enerji nakil hatları, köprüler, üst geçitler, binalar, toprak kaymasına elverişli yerler, ağaçlar ve diğer tehlikeli durumlardan uzak bir noktada durduracağım (Sarsıntıların lastik patlamasıyla karıştırılabileceğini unutmayın.).

Öğrencilere “Çök, Kapan ve Tutun” talimatı verin ve olay yönetimini ele alın. Frene basın, motoru kapatın ve sarsıntının geçmesini bekleyin.

Depremden ardından meydana gelebilecek diğer tehlikelerde aşağıdakileri yapmam gerektiğinin bilincindeyim.

Yaralı kontrolü yapıp gerekli bakımı uygulamak. Yaralıları rapor edip kaydını tutmak. Yangın durumunda otobüsü tahliye etmek.

Hasar görmüş köprülerden, üst geçitlerden veya sel basmış sokak ve caddelerden geçmeye kalkışmamak. Ulaşım Sorumlusuna bulunduğumuz yeri bildirmek ve mümkünse talimatları almak için telsiz kullanmak.

Yola devam etmek güvenliyse taşıtla veya yaya olarak ilerleyerek en yakın okula gitmek.

Durumu okul olay yönetim sorumlusuna bildirmek ve öğrencilerin acil irtibatlarını ve acil tıbbi bilgilerini iletme.

Olay Yöneticisinden veya Ulaşım Sorumlusundan başka bir talimat alınca kadar öğrencilerin yanında kalmak.

Afet veya acil durum meydana geldiğinde öğrencileri korumak

Öğrencileri yalnızca aşağıdaki hallerde teslim etmem gerektiğinin bilincindeyim.

- Acil Durum İrtibat Listesinde ismi bulunan ve kendilerini düzgün bir biçimde tanıtan veliler veya kişilere (Öğrenci/Aile Birleştirme Formunun bir kopyasını yanınızda bulundurun.),
- Tıbbi yardım hizmeti sunanlara (Durumu ve varış yerini belgelendirin.),

- Okul müdürü, saha sorumlusu, öğretmen veya ulaşım yetkilisine,
- Emniyet görevlilerine.

Acil durumlara, öğrencilerin yaşına, otobüsün konumuna ve bunun gibi diğer unsurlara bağlı olarak karşılaşılan duruma en uygun şekilde hareket etmem ve bağımsız karar almam gerektiğinin farkındayım.

Tatbikatlar sırasında ve sonrasında aşağıdaki formlar doldurulur.

[EK-23 ACİL DURUM TATBİKAT FORMU](#)

[EK-9 TAHLİYEYİ YÖNETEN PERSONELİN DEĞERLENDİRME FORMU](#)

[EK-8 Tahliyeye katılan personelin değerlendirme formu](#)

[EK-15-ACİL DURUM PERSONEL YOKLAMA FORMU](#)

[EK-10 Tahliye denetçi formu](#)

YEDİNCİ BÖLÜM

1. Acil Durum Malzeme Kontrol Listeleri

1.1. İdari Büro – “Tahliye-Kutusu” Kontrol Listesi

TANIM	HAZIR	EKSİK	ADI/ TARİH
Personel ve Öğrenci Ders Kayıtları ve Program			
Öğrenci giriş-çıkışı kayıt defteri			
Günlük ziyaretçi kayıt defteri			
Önemli telefon numaraları			
Okul sahası haritası/kat planları			
Anahtarlar			
Öğrenci Acil Durum Bağlantı Kartları			
Öğrenci teslim formları (öğrenci başına 1 adet)			
Tükenmez kalemler			
Not Defterleri			
Keçeli kalemler			
Zimba ve zimba teli			
Ataşlar			

1.2. Revir – “Tahliye Kutusu” Kontrol Listesi

TANIM	HAZIR	EKSİK	ADI/ TARİH
Öğrenci ilaç kayıt defteri			
Öğrencilerin düzenli kullandığı ilaçlar			
İlk yardım malzemeleri			
Battaniye			
Çarşaf			

1.3. Olay Yönetim Sistemi - “Kriz Masası” - Kontrol Listesi

TANIM	HAZIR	EKSİK	ADI/ TARİH
OKUL HARİTASI (tüm tahliye güzergâhlarını gösterecek şekilde)			
TOPLANMA ALANI HARİTASI (sınıfların konumunu gösterecek şekilde)			
ÖĞRENCİ KAYIT/YOKLAMA LİSTESİ			
ÖĞRETMEN KADROSU/OKUL PERSONELİ			
Afet ve Acil Durum Planı ve Ekleri			

1.4. Okul Acil Durum Malzeme - Kontrol Listesi

Su	Telsizler
Öğrencilerin evlerinden getirdiği çantalar	Sanitasyon malzemeleri
Megafon	Koruyucu kasketler
Sınıf gruplarını belli etmek için işaret çubukları	Levyeler
Acil Durum Telsizi	Kürek
Personel/ekip yelekleri veya boyna asılan kimlik kartları	Merdiven
Jeneratörler	Koli bandı
Sığınak malzemeleri	Birleştirme/Teslim Formları
Battaniyeler	Dosya kutusu
Paravan (ör. mukavva kutular)	

1.6. Okul İlk Yardım Çantası Kontrol Listesi (750 Kişi İçin)

3 paket Steril gazlı bez (7,5 x 7,5 cm)	1 paket ağrı kesici (Aspirin içermeyen)
12 şişe Alkol (1 lt)	1 paket Kâğıt havlular
1 kutu Amonyak nefes açıcı (10'luk paketler halinde)	1 paket Plastik torba
1 adet Aplikatör (steril, 6,5 cm)	20 paket Plastik ambalaj kâğıdı
1 paket Karbonat	2 adet Oksijen maskesi takımı (1 yetişkin, 1 öğrenci)
1 adet Bandaj makası (15 cm)	2 paket Çengelli iğneler
1 adet Bandaj, beta fiks (5 m 10 cm)	1 paket Tuz (1 kg)
1 adet Elastik bandaj (6 cm)	2 paket Peçeteler
10 adet Elastik bandaj (13 cm)	1 adet Çarşaf
20 adet Kol askısı	1 paket Sabun (dezenfektan jel)
3 paket Klor tabletleri	10 adet Atel (18'lik)
1'er adet Bez sargılar	3 adet Atel (24'luk)
10 adet Göz damlası	1 adet Sedyeler
20 paket kâğıt mendil	24 adet Bant, kâğıt yapıştırıcı (1"x10 metre)
3 adet Göz bezleri (steril)	1 adet Bant, kâğıt yapıştırıcı, (2"x10 metre)
20 paket Gazlı bez (steril 7,5 x 7,5 cm)	1 paket Dil tutucuları
1 adet El lambası, piller	10 adet Cımbız
10 paket Gazlı bez (5 cm)	1 kutu Vazelin (kavanozda)
2 paket Gazlı bez (10 cm)	1 şişe Su (steril, 20 litre, plastik şişede)

1.7. Afet Ve Acil Durum Sınıf Malzeme Kontrol Listesi

Öğretmen İsmiOda no.....			
SINIF TAHLİYE DEFTERİ			
Tanım	HAZIR	EKSİK	Adı/Tarih
MEVCUT DERS KAYIT DEFTERİ			
1 KIRMIZI “YARALI-ÖLÜ ve/veya TEHLİKE” İŞARET LEVHALARI			
1 YEŞİL “TAMAMEN TAHLİYE EDİLDİ” İŞARET LEVHALARI			
ODA NUMARANIZIN İŞARET LEVHASI			
YARALI/KAYIP DURUM RAPOR FORMU			
SINIF TAHLİYE ÇANTASI			
1 İLK YARDIM ÇANTASI			
1 EL FENERİ			
1 RADYO			
PİLLER			
1 DÜDÜK			
2 ACİL DURUM BATTANİYESİ			
2 PLASTİK YAĞMURLUK			
KÂĞIT MENDİL			
1 TEMİZ BEYAZ ÇARŞAF			
3 KEÇELİ KALEM			
PLASTİK TORBALAR			
TÜKENMEZ KALEMLER			
NOT DEFTERİ			
ÖĞRENCİ FAALİYET MALZEMELERİ (isteğe bağlı)			

1.8. Öğrenci/Çalışan Özel Çanta Kontrol Listesi (kişi başına 1 adet)

- Küçük şişe su
- Yüksek kalorili, dayanabilir, tuzsuz gıda maddesi
- Acil durum bağlantı bilgileri
- Yedek iç çamaşırı
- Öğrenciler için velilerden fotoğraf/mektup

1.9.Okul Afet Ve Acil Durum Yönetimi – İş Takvimi

NE ZAMAN	NE YAPACAK	KİM YAPACAK
İLK HAFTA	Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Kurulu toplantıya çağırılır ve başkan seçilir.	
İLK HAFTA	Standart Operasyon Prosedürleri personel ile gözden geçirilir.	
İLK HAFTA	Çıkış yollarının açık olup olmadığı kontrol edilir.	
İLK HAFTA	Yangın söndürme cihazları kontrol edilir.	
İLK HAFTA	Normal tahliye ve alternatif güzergâhların açıkça işaretlenmiş olduğu, Okul Acil Tahliye Yolları Haritaları her sınıfa ve tüm koridorlara asılır.	
İLK HAFTA	İdari büro “Tahliye Çantası” kontrol listesine göre kontrol edilir.	
İLK HAFTA	Revir “Tahliye Çantası” kontrol listesine göre kontrol edilir.	
İLK HAFTA	Okul İlk Yardım Çantası (ları) kontrol edilip eksikleri temin edilir.	
İLK HAFTA	Acil Durum İrtibatları ve Malzemeler Mektubu velilere gönderilir.	
1. AY	Okulda Afet ve Acil Durumları belirlemek için, tehlikeler kontrol listeleri ile belirlenecektir. Belirlenen tehlikelerden riske dönüşecek olanlar derecelendirilecek ve Risk değerlendirme tablosuna islenecek.	
1. AY	Okul Hazırlık ve Dayanıklılık Kontrol listesi tamamlanır.	
1. AY	Acil Durum için Okul Müdürü Görev Formu tamamlanır.	
1. AY	Okul Olay Yönetim Sistemi Sorumluluk Matrisi tamamlanır.	
1. AY	Personel eğitim gereksinimleri belirlenir ve eğitim planı çıkarılır.	
1. AY	Okul Bina Teftiş Formu doldurulur ve gerektiği şekilde yetkililere rapor verilir.	
1. AY	Deprem riski olan bölgelerde Okulda Deprem Tehlike Avı ve bütün okullarda Yangın Tehlike Avı tamamlanır.	
1. AY	Okul Acil Durum Malzemeleri Kutusu kontrol edilir ve kontrol listesine göre eksikler varsa tamamlanır.	
Tarih belirlenir	Deprem riski yüksek olan bölgelerde, mobilyalar ve cihazlar sabitlenerek Yapısal Olmayan Riskleri Azaltma Önlemleri uygulanır.	
1. AY	Aile Afet Planı formları personele, öğrencilere ve ailelerine dağıtılır.	
1. AY	Yangın tatbikatı yapılacak tarihler belirlenir.	
1. AY	Tatbikat yapılacak tarihler belirlenir.	
Tarih belirlenir	Velilere Acil Durum Tatbikatı Mektupları gönderilir.	
Tarih belirlenir	Acil Durum Tatbikat Duyurusu ve Acil Durum Tatbikat Talimatları öğretmen kadrosu ve okul personeline bildirilir.	
Tarih belirlenir	Her sınıf için tatbikat senaryosu ve yapılacaklar prova edilir.	
1. AY	Sınıf Acil Durum Tahliye Çantasını ve Panosu kontrol edilip eksikler varsa tamamlanır.	
1. AY	Öğrenci-Aile Teslim Ekibinin “Tahliye Çantası” kontrol edilip eksikleri tamamlanır.	
Tarih belirlenir	Tatbikat yapılır.	
Tatbikat sonrası	Tatbikat sonrası değerlendirme yapıp plan ve prosedürler yeniden gözden geçirilir.	

KAYNAKÇA

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü (2005), *Aile Afete Hazırlık Planı*.

Green, Rebekah, Sungay, Bilgen, and Paci, Zara.(2005). Depreme Karşı Yapısal Bilinç El Kitabı. B.Ü. Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü, Afete Hazırlık Eğitim Birimi, İstanbul.
<http://www.koeri.boun.edu.tr/aheb/yayinlar.asp> <http://www.preventionweb.net/go/4659>

Green, Rebekah, Çalışkan, Ömer, Sungay, Bilgen., and Paci, Zara.(2005). Yapısal Olmayan Tehlikelerin Azaltılması El Kitabı, B.Ü. Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü, Afete Hazırlık Eğitim Birimi, İstanbul.
<http://www.koeri.boun.edu.tr/aheb/yayinlar.asp> <http://www.preventionweb.net/go/4657>

Global Facility for Disaster Risk Reduction (GFDRR) & InterAgency Network for Education in Emergencies (INEE) (2009). *Guidance Notes on Safer School Construction*. New York.
<http://preventionweb.net/go/10478>

Interagency Network for Education in Emergencies (INEE) (2010). *Minimum Standards*. New York. <http://preventionweb.net/go/14414>

International Finance Corporation (IFC), (2010). *Disaster and Emergency Preparedness Guidance for Schools*, Washington, D.C. <http://www.preventionweb.net/go/13989>

Petal, Marla & Sezan, Suheyla et. al. (2005). Sivil Savunma Görevlileri - Toplum Afet Gönüllüsü ve Halkın Afete Hazırlık Eğitimi El kitabı, B.Ü. Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Afete Hazırlık Eğitim Birimi, İstanbul.
<http://www.koeri.boun.edu.tr/aheb/yayinlar.asp> <http://preventionweb.net/go/4660>

Petal, Marla & Türkmen Sanduvaç, Zeynep (2007). *Disaster Resilience for Community Responders Curriculum*. Risk RED. Los Angeles.

Petal, Marla&Türkmen Sanduvaç, Zeynep (2002) (2005). ABCD Temel Afet Bilinci Eğitimi El Kitabı, B.Ü. Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü, Afete Hazırlık Eğitim Birimi, İstanbul. <http://www.koeri.boun.edu.tr/aheb/yayinlar.asp>
<http://www.preventionweb.net/go/4656>

Risk RED (2008). *Model School Drill and Templates*

<http://www.preventionweb.net/go/15319> Risk RED (2008). *School Safety Checklist*.

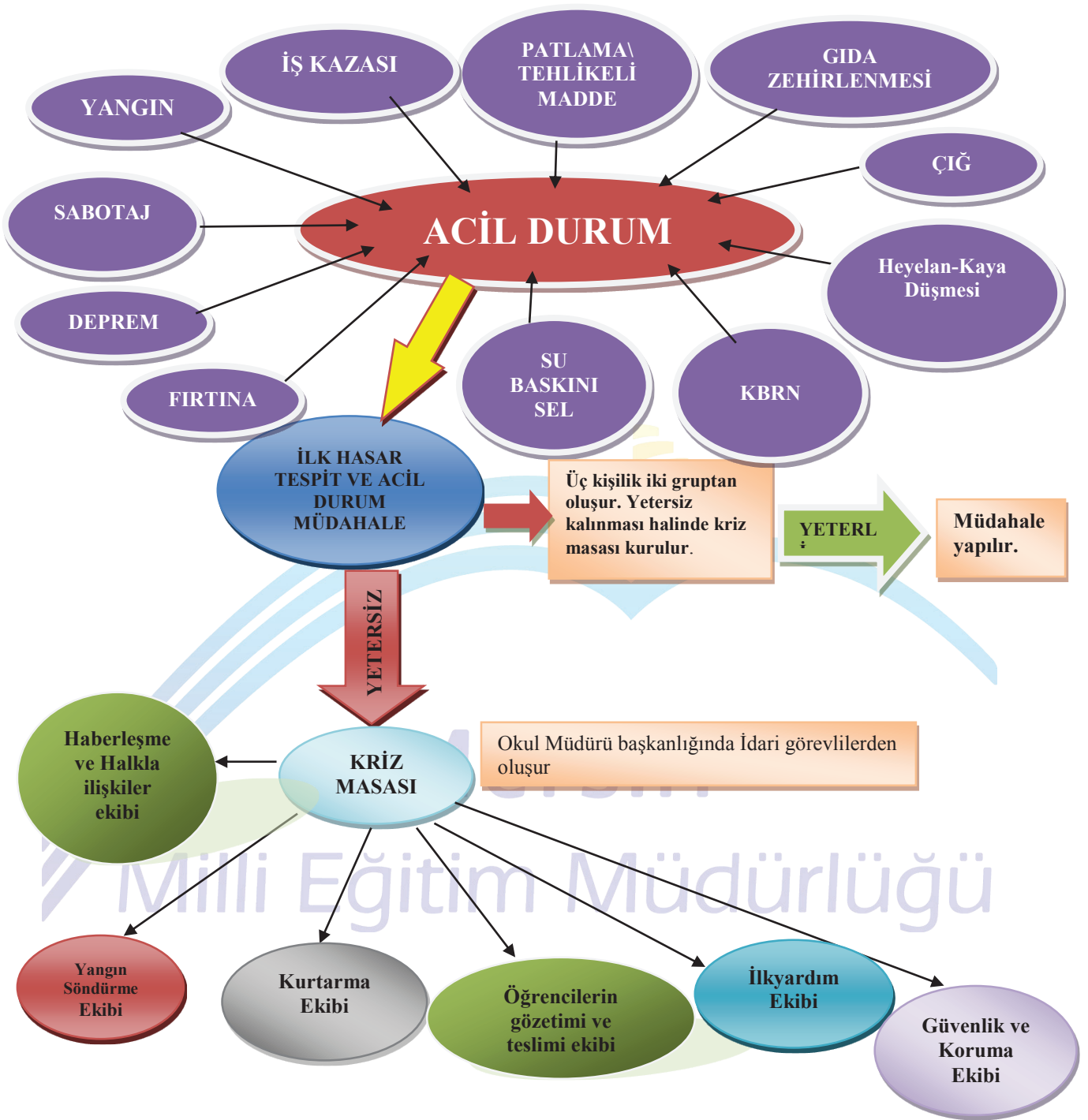
<http://www.preventionweb.net/go/15316>

UNESCO-IIEP (2009). *Providing Education in Emergencies: The Role of a Minister, 2p*. <http://www.preventionweb.net/go/15279>

United Nations International Strategy for Disaster Reduction (2006). *Hyogo Framework for Action*. <http://www.preventionweb.net/go/8720>

United Nations International Strategy for Disaster Reduction (2008). *School Disaster Prevention: Guidance for Educational Decision-Makers*.
<http://www.preventionweb.net/go/7344>

ACİL DURUM ORGANİZASYONU YAPISI

KRİZ MASASI DAHA ÖNCE BELİRLENEN ALANDA TOPLANIR, YAŞANAN ACİL DURUMA GÖRE EKİPLERİ YÖNLENDİRİR VE EKİPLER DIŞINDA KALAN PERSONELİ YİNE DAHA ÖNCE DEN BELİRLENEN ALANA YÖNLENDİRİR VE BURADA ÇALIŞANLAR SAYILIR VE DURUM TESPİTİ YAPILIR.

OPERASYON BİRİMLERİ – EKİPLER

(A) KRİZ MASASI YÖNETİM KADROSU			(B) İLK HASAR TESPİT VE ACİL MÜDAHALE EKİBİ		
AD SOYAD	GÖREV-ADRES	TEL NO	AD SOYAD	GÖREV-ADRES	TEL NO
(C) YANGIN SÖNDÜRME EKİBİ			(D) İLK YARDIM EKİBİ		
AD SOYAD	GÖREV-ADRES	TEL NO	AD SOYAD	GÖREV-ADRES	TEL NO
(E) ÖĞRENCİLERİN GÖZETİMİ VE TESLİMİ EKİBİ			(F) KURTARMA EKİBİ		
AD SOYAD	GÖREV-ADRES	TEL NO	AD SOYAD	GÖREV-ADRES	TEL NO
(G) KORUMA EKİBİ			(H) HABERLEŞME VE HALKLA İLİŞKİLER EKİBİ		
AD SOYAD	GÖREV-ADRES	TEL NO	AD SOYAD	GÖREV-ADRES	TEL NO

Not: EKİPLERİN SAYISI ŞARTLARA GÖRE ARTIRILABİLİR

HABER/MESAJ FORMU

HABER/MESAJ FORMU

Kurum :

Alıcı :

Gönderen:

Saat: Tarih:/...../.....

Sadece Haber Merkezi için

Olay:

Saat:

Tarih:/...../.....

Haber Metni

Yapılan Eylem

Mersin

Milli Eğitim Müdürlüğü

ONAY
Kurum Müdürü

BASIN BİLDİRİSİ

Öncelikle böyle müessif bir kazadan dolayı hepimize geçmiş olsun dileklerimizi sunuyoruz.

- Ölen Arkadaşımıza/larımıza Allah'tan Rahmet, ailelerine baş sağlığı ve sabır diliyoruz.
- Yaralı olan arkadaşımıza/larımıza geçmiş olsun diyor, bir daha böyle talihsiz bir olayla karşılaşmamayı ümit ediyoruz.

Uygun olanı işaretleyiniz.

- Olay Tesis Bazında
- Olay ünite bazında

Tarih: _____ Saat: _____ İsim: _____

Not: sadece aşağıdaki işaretlenmiş satırları ve seçilmiş kelimeleri okuyunuz. Lütfen Başka yorum yapmayınız.

Aşağıdaki yerleri işaretleyin, doldurun veya uygun olanı daire içine alınız.

Olay _____ 'de/da bir _____ oldu.

- Personel/öğretmen/öğrenciler [(şu an kontrol edildi) veya (kontrol edilmektedir.)]
- Şu anda daha fazla bilgi mevcut değildir.
- Polis/Jandarma [(burada) veya(çağrıldı geliyor)veya (ulaşamadı.)]
- İtfaiye/sağlık ekibi (doktor) [(burada) veya(çağrıldı)veya (ulaşamadı)].
-[(burada) veya(çağrıldı)veya (ulaşamadı)].
- Personel aileleri için danışma masası _____ 'de/da ve _____ no'lu telefonla bilgi hattı kurulmuştur./kurulmaktadır.
- Yaralılar _____ binasında bulunmakta ve onlar _____ binasında/bölgesinde (personelimize/profesyonel sağlık ekibi) tarafından tedavi ediliyor. _____ sayıdaki kişinin yaralı olduğu biliniyor.
- Personel/öğretmen/öğrenciler daha güvenli olan, _____ alanına/binasına/bölgesine götürüldü ve onlarla beraber [(_____/personelden birisi) veya (_____)] bulunuyor.
- _____ sayıda yaralı Personel/öğretmen/öğrenci tedavi için bakıma alındılar. Yaralı Personel/öğretmen/öğrencilerin yakınlarının _____ hastanesine/kurumuna gitmesi rica olunur.
- _____ sayıda kesinleşen ölümler _____ ünitesinde/binasında oldu. Aileleri bilgilendirmeden ölenlerin ismi açıklanmayacaktır.
- Yapısal hasarlar şu bina/ünite ve kısımlarda rapor edildi: _____

Buradaki bilgiler için yayım kısıtlaması var mı?

- Evet
- Hayır

Eğer "Evet"i işaretlediyseniz. Neden?

Kamuoyunun bilgisi için yayınlanan basın bildirisi No _____ Tarih/Saat _____ / _____

KAZA RAPORU HAZIRLIK FORMU

Okul/Kurumda meydana gelen her türlü iş kazaları sebepleri, hasarları, büyüklüğü, dağılışı, alınacak dersler için değerlendirme yapılabilmesi için bu kaza raporu hazırlanır. Bir kopyası ilgili birimlere gönderilir.

Kaza Yeri:		
Kaza Rapor No:	Rapor Tarihi: ___/___/___	Saati: _____

Yaralananın Adı Soyadı: _____

Doğum Tarihi: _____ Görevi: _____

Kaza nedeni:

Emniyetsiz Hareket	Emniyetsiz Ortam
☐ Yaptığını Bilememe	☐ Makine koruyucusu yok
☐ İş emniyeti önlemlerini bilmeme	☐ Bakımsız, arızalı makine teçhizatı
☐ Kişisel koruyucu Kullanmama	☐ Bakımsız ve düzensiz işyeri
☐ Uygun olmayan koruyucu kullanma	☐ Yetersiz aydınlatma
☐ İş emniyeti ikaz ve talimatların ihmali	☐ Yangın sistemlerinin çalışmaması
☐ Görevi dışında iş yapma	☐ LPG veya Doğalgaz donanımlarından gaz kaçağı
☐ Dalgınlığı, ihmali ve yorgunluğu	☐ Elektrik tesisatı ve havalandırma
☐ Diğerleri	☐ diğerleri
KAZA TÜRÜ	YARALANANIN UZUVLARI
☐ Düşme, kayarak düşme	☐ Baş
☐ Çarpma, darbe	☐ Göz
☐ Sıkışma, ezilme	☐ Kulak
☐ Kesik ve kopma	☐ El, parmak
☐ Göze çapak ve hasarlanması	☐ Ayak, parmak
☐ Yanma veya yanık	☐ Gövde
☐ Elektirik çarpması	☐ İç organlar
☐ Trafik	☐ kırıklar

Kazanın Oluşu ve nedeni: _____

Görgü Tanıklarının İfadesi: _____

Öneriler: _____

Raporu Hazırlayanın: Adı Soyadı: _____ İMZA : _____

Onay: Kurum Müdürü/Sorumlusuz: _____ İMZA: _____

AFET ve ACİL DURUM SONUÇ RAPORU

İlimiz ve çevresinde / / 201... günü saat da meydana gelen
(deprem/sel vb.) okulumuzda aşağıda gösterildiği şekilde hasar meydana getirmiştir.

1) Okulumuzun/Kurumumuzun binalarında bulunan öğrenci ve personelin tahliyesi esnasında kaçamayarak ...ve.. katlarda kalmış olanlardan ;

.....ölü,
.....yaralı,
.....şoklu,
.....bayılmış ve
.....kriz geçirenlerin olduğu gelen haberlerden anlaşılmıştır.

2) Okulumuzun/Kurumumuzun ...vekatları hasara uğramıştır.

3) Okulumuzun/Kurumumuzun ...ve.....katlarında bulunan elektrik tesisatları hasara uğramış ve telefon hatları kopmuştur.

4) Okulumuzun/Kurumumuzun ... ve.....katlarındaki su boruları yer yer patlamış, büyük ölçüde su kaybı olmaktadır.

5) Okulumuzun/Kurumumuzun ve.....katlarının pencere camları kırılmışve.....katlarda yer yer yangınlar çıkmıştır.

6) Okulumuzun/Kurumumuzunve.....katında bulunan kalorifer dairesinde doğalgaz sızıntısı olduğu gelen haberler den anlaşılmıştır.

7) Okulumuzun/Kurumumuzun özellikleve....katlarında ;

% Elektrik,
% Telefon,
% Su ve
% ... Kanalizasyon,

Tesisatlarında değişen oralarda hasarlar olduğu öğrenilmiştir.

Raporu düzenleyenin ;

Adı ve Soyadı :

Ünvanı :

İmzası :

Rapor Tarihi :

Telefon ile İhbar FORMU

Amaç: Kurumda yapılacak sabotaj ve bomba ihbarları hakkında bilgi almak ve değerlendirme yapmak için bu form doldurulup gerekli hallerde bir nüshası Emniyet ve Jandarma birimlerine bir nüshası Güvenlik Birimine Gönderilir.

Arayanın Cinsiyeti	Yaşı	Aksanı
Arayanın Sesi		Sorulacak Sorular
☐ Sakin	☐ Genizden	1.Bomba ne zaman patlayacak?
☐ Öfkeli	☐ Kekeme	
☐ Heyecanlı	☐ Peltek	2. Bomba şuan da nerde?
☐ Kısık	☐ Kaba	
☐ Hızlı	☐ Derin	3.Bomba neye benziyor?
☐ Yumuşak	☐ Pürüzlü	
☐ Yüksek	☐ Boğazını temizliyor	4. Ne tür bir bomba?
☐ Gülüyor	☐ Derin nefes alıyor	
☐ Ağlıyor	☐ Çatlak	5. Patlamasına neden olan şey?
☐ Normal	☐ Değiştiriyor	
☐ Net	☐ Yabancı	6. Bombayı yerleştirdiniz mi?
☐ Tanıdık	☐ Kelimeleri yutuyor	
Ses tanıdıksa kimin sesine benziyor? _____		7. Neden bomba yerleştirdiniz?
Arka plandaki Sesler		
☐ Cadde (araba, otobüs)	☐ Hayvan sesi	8.Nerdesiniz?
☐ Uçak	☐ Berrak	
☐ Sesler	☐ Sessiz	9. Adın ne?
☐ Müzik	☐ Yerel arama	
☐ Ev (tabak,tv sesi)	☐ Uzaktan arama	Tam olarak söylenen şey
☐ Motor (fan, klima)	☐ Telefon kulübesi	
☐ Ofis makineleri	☐ Fabrika makineleri	
☐ Diğer		

İhbarı Alanın:

Adı soyadı:

Görevi:

Telefon no:

Tarih:

TAHLİYEYE KATILAN PERSONELİN DEĞERLENDİRME FORMU

KURUM ADI : _____	TARİH : __ / __ / __
TAHLİYE ŞEKLİ : ☐ HABERLİ ☐ HABERSİZ	SAAT : _____
ALARM : ☐ SİREN ☐ MEGAFON/SİREN ☐ ŞİFAYEN	
	EVET HAYIR GÖREV DIŞI
1. Tahliye alarmını / anonsu duydun mu ?	
2. Çalıştığın makineyi / sistemi durdurdun mu ?	
3. Bilgisayarını kapattın mı ?	
4. Kişisel koruyucularını giydin mi ?	
5. Acil durum eylem planındaki görevini gerçekleştirdin mi?	
6. Aydınlatmaları kapattın mı ?	
7. Gaz vanalarını kapattın mı ?	
8. Pencereleri kapattın mı ?	
9. Kapıları kapatarak çıktın mı ?	
10. Size ayrılan tahliye yolunda engelle karşılaştın mı ?	
11. Toplanma yolunda engelle karşılaştın mı ?	
12. Işıklı ve fosforlu işaretler sizi toplanma bölgesine götürdü mü ?	
13. Toplanma bölgesine gelince arkadaşlarının da geldiğini kontrol ettin mi ?	
Diğer _____	
YORUM VE ÖNERİLER	

GÖREV YERİ: 1. _____ 2. _____	
FORMU DOLDURAN PERSONELİN:	
Adı Soyadı : _____	İmza : _____

TAHLİYEYİ YÖNETEN PERSONELİN DEĞERLENDİRME FORMU

KURUM ADI: _____	TARİH: __/__/____	
TAHLİYE ŞEKLİ: ☐ HABERLİ ☐ HABERSİZ	SAAT: _____	
ALARM: ☐ SİREN ☐ MEGAFON/SİREN	☐ ŞİFAYEN	
KATILIMCI SAYISI: _____		
BAŞLAMA SAATİ: ____	BITİŞ SAATİ: __ TOPLAM SÜRE: __	
	EVET	HAYIR
1. Tahliye alarmını duyan personelde panik oldu mu?		
2. Tüm personel tahliye kurallarına uydu mu?		
3. Personel kendi alanındaki pencere ve kapıları kapattı mı?		
4. Tahliye planını uygulayan personel makine ve cihazlarını kapatarak kurumu terk etti mi?		
5. Acil Durum Sorumlusu sorumlusu tesis genelinin kontrolünü yaptı mı?		
6. Haberleşme sistemleri güvenlik bölgesine aktarıldı mı/alındı mı?		
7. Telefon zinciri etkin ve zamanında kullanıldı mı?		
8. Komşu krumlara haber verildi mi?		
9. Üst yönetime haber verildi mi?		
10. Servis araçları kuruma çağırıldı mı?		
11. Tahliye sonrası değerlendirme yapıldı mı?		
12. Resmi müdahale bildirimlerine haber verildi mi?		
13. Ciddi anlamda bir sorun gözlemlendi mi?		
14. Gaz kaçağı/yangın gibi konular söz konusu oldu mu?		
15. Dahili iletişim sağlıklı sağlandı mı?		
YORUM VE ÖNERİLER		

TAHLİYE DENETÇİ FORMU

KURUM ADI: _____		TARİH: __/__/____	
TAHLİYE ŞEKLİ:	☐ HABERLİ	☐ HABERSİZ	SAAT: _____
ALARM:	☐ SİREN	☐ MEGAFON/SİREN	☐ ŞİFAYEN
KATILIMCI SAYISI:	_____		
BAŞLAMA SAATİ:	___	BİTİŞ SAATİ:___	TOPLAM SÜRE:___
	EVET	HAYIR	
1. Tahliye alarmı kurumun her bölgesinden duyuldu mu?			
2. Tahliye alarmını duyan personelde panik oldu mu?			
3.Tahliyede ilk kurtarılacaklar kurtarıldı mı?			
4.Personel kişisel koruyucu donanımı kullandı mı?			
5. Personel Acil Çıkış Kapılarını Kullandı mı?			
6.Personel yayalar için belirlenmiş yolları kullandı mı?			
7.Alarm ile birlikte kurum kapısı açık duruma geldi mi?			
8.Araçlar öncelik sırasına göre kurum dışına çıkarıldı mı?			
9.Personel ve araç tahliye yollarında engeller var mıydı?			
10.Personel çalışan sistemi durdurup kontrol altına almış mı?			
11.Tahliye sonrası kurumun değerlendirmesi yapıldı mı?			
12.tahliye sonrası toplanma bölgesinde mevcut alındı mı?			
13. tahliye esnasında kapı ve pencereler kapatılmış mı?			
14. Tahliye sırasında tüm enerji kaynakları kapatıldı mı?			
YORUM VE ÖNERİLER			

TRİYAJ TUTANAĞI

TARİH : ____/____/____

No	İsim	Triyaj Etiket No	Triyaj Kategorisi		
			A	B	Ö
1			A	B	Ö
2			A	B	Ö
3			A	B	Ö
4			A	B	Ö
5			A	B	Ö
6			A	B	Ö
7			A	B	Ö
8			A	B	Ö
9			A	B	Ö
10			A	B	Ö
11			A	B	Ö
12			A	B	Ö
13			A	B	Ö
14			A	B	Ö
15			A	B	Ö
16			A	B	Ö
17			A	B	Ö
18			A	B	Ö
19			A	B	Ö
20			A	B	Ö

Toplam : (____) A (Acil) : (____) B(Beklemeli) : (____) Ö(Ölü): (____)

Formu Düzenleyen Kişi : _____

Saat : _____

Formu Merkeze Ulaştıran Kişi : _____

Kurum : _____

AİLE AFET HAZIRLIK PLANI

..... ailesi için

Son Güncellenme Tarihi:

Bu plana kimin katılması gerekiyor? (Aile bireylerini sıralayınız).....

Bu planı başka kimlerin bilmesi gerekiyor? (Eğer gerekliyse onlara da bir kopyasını iletiniz.)

Tamamladığınız her maddenin yanındaki kutucuğa onay işareti koyunuz.

1. BÖLÜM: RİSK DEĞERLENDİRMESİ VE PLANLAMA

☐	Bu konuda bir aile toplantısı yaptık.
☐	Evde, her odada en güvenli yerleri belirledik. (Pencerelerden, üzerimize düşebilecek büyük ve ağır eşyalardan ve yangına neden olabilecek soba, fırın gibi nesnelere uzak yerleri)
☐	Evdeki ve binadaki alternatif çıkış yollarını belirledik.
☐	Çevremizdeki olası yapısal olmayan tehlikeleri belirledik.
☐	Bulduğumuz bölge ve il dışında bağlantı kuracağımız kişileri ve telefon numaralarını biliyoruz: Bunlar:
☐	Tekrar nasıl buluşacağımızı biliyoruz. Evin içinde: Evin dışında: Mahallemizin dışında:
☐	Önemli evraklarımızın, adreslerin ve telefon numaralarının birer kopyasını hazırladık. Bu kopyadan bir nüsha bölge dışı bağlantı kişisinde, bir nüsha da deprem çantamızda bulunduruyoruz.
☐	Deprem sonrasında telefonu yalnızca acil durumlarda kullanmamız gerektiğini öğrendik. Bilgi edinmek için radyo ve televizyonu kullanmamız gerektiğini biliyoruz.
☐	Her altı ayda bir planımızı gözden geçirmeyi kararlaştırdık.

2. BÖLÜM: FİZİKSEL ve ÇEVRESEL KORUNMA ÖNLEMLERİ

☐	Binamız güncel deprem yönetmeliğine göre tasarlanmış ve inşa edilmiştir ya da yetkili bir mühendis tarafından incelenip gereken güçlendirme tamamlanmıştır.
☐	Binamızı nemden koruyoruz ve gereken tamiratları vakit geçirmeden yaptırıyoruz.
☐	Sarsıntı esnasında düşüp kayarak bizim ya da çocuklarımız için hayati tehlike yaratabilecek aşağıdaki eşyaları ve nesnelere duvarlara, kirizlere, kolonlara veya döşemeye uygun şekilde sabitledik Yüksek ve ağır mobilyalar Beyaz eşyalar Büyük elektronik eşyalar Tüp gazlar Aydınlatma elemanları Diğer eşyalar (.....)
☐	Deprem sırasında yaralanmamıza neden olabileceklerinden dolayı, içindeki nesnelere sarsıntı esnasında düşmesini önlemek için mutfak dolaplarının kapaklarına güvenlik mandalları taktırdık. Televizyonumuzu, bilgisayarımızı ve diğer elektronik eşyaları uygun şekilde sabitledik ve resim, tablo gibi nesnelere duvara asarken çengel vidalar kullandık.
☐	Bir yangın söndürücü bulunduruyor ve yılda en az bir defa bakımını yaptırıyoruz.
☐	Sonraki nesillere aktarmak istediğimiz aile yadigarı eşyalarımızı depremde zarar görmemeleri için sabitledik.
☐	Tehlikeli maddelerin, sarsıntı esnasında devrilip dökülmelerini önlemek için bunları sınırlı miktarda bulunduruyor, izole ediyor ve birbirlerinden ayırıyoruz.
☐	Yataklarımızın yanında bir çift ayakkabı, bir çift iş eldiveni ve pilleri yeni olan bir el feneri bulunduruyoruz.
☐	Deprem sonrasında, çevremizde gaz sızıntısı olmadığından kesinlikle emin olana kadar çakmak, kibrit ya da bunlar gibi yangına neden olabilecek şeyler kullanılmayacağını biliyoruz.

☐	Sarsıntı esnasında kırılabilir pencerelerden korunmak için camların önüne kalın perdeler astık ya da camların üzerine film çektirdik.						
3. BÖLÜM: İLK MÜDAHALE KAPASİTESİ: KAYNAKLAR VE BECERİLER							
☐	Hayatımızı sürdüreceğ gereksinimlerimizi toparlayıp evde ve arabamızda bulundurmak üzere deprem çantalarımızı hazırladık (kişi başı günlük 4 litre su, 3 gün yetecek kadar yiyecek, reçeteli ilaçlar, el feneri, yedek piller, ilk yardım çantası, bir miktar nakit para, giysi, tuvalet ve kişisel temizlik malzemeleri, yaşlılar, çocuklar ve engelliler için gerekli olabilecek özel erzak ve ihtiyaçları da içerecek şekilde hazırlanmış bir çanta).						
☐	Yangın söndürücünün nasıl kullanılacağını öğrendik.						
☐	Elektrik şalterleri, dağal gaz ve su vanalarını nasıl kapatacağımızı biliyoruz.						
☐	Yaşadığımız yerde, afet sonrasında kendi kendimize yardım edebilmek için organize olurken kullanabileceğimiz olay yönetim sistemi ya da standart acil durum yönetim sistemi ilkelerini öğrendik.						
☐	Afet ve acil durumlara hazırlık ile ilgili aşağıdaki kişisel becerileri kazandık.						
☐	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">☐ İlk yardım</td> <td style="width: 50%;">☐ Hafif arama kurtarma</td> </tr> <tr> <td>☐ Yangınla mücadele</td> <td>☐ Telsiz haberleşmesi</td> </tr> <tr> <td>☐ Toplum Afet Gönüllüsü Bilgi ve Becerileri</td> <td></td> </tr> </table>	☐ İlk yardım	☐ Hafif arama kurtarma	☐ Yangınla mücadele	☐ Telsiz haberleşmesi	☐ Toplum Afet Gönüllüsü Bilgi ve Becerileri	
☐ İlk yardım	☐ Hafif arama kurtarma						
☐ Yangınla mücadele	☐ Telsiz haberleşmesi						
☐ Toplum Afet Gönüllüsü Bilgi ve Becerileri							

Personel Acil Durum Bilgi Kartı

Personel Adı Soyadı:..... Görevi :.....
 Ev adresi : Ev telefonu:

Acil bir durum veya afet olursa , Personel Adına irtibata geçilecek kişi ve iletişim bilgileri;
 Aileden Temas Kurulacak I.Kişinin Adı Soyadı :

Aileden Temas Kurulacak I.Kişinin Ev Adresi :

Aileden Temas Kurulacak I.Kişinin (Varsa) İş adresi :

Aileden Temas Kurulacak I.Kişinin Ev Telefonu :

İş Telefonu : (.....).....
 GSM Telefonu : (.....).....

Aileden Temas Kurulacak II.Kişinin Adı Soyadı :

Aileden Temas Kurulacak II.Kişinin Ev Adresi :

Aileden Temas Kurulacak II.Kişinin (Varsa) İş adresi :

Aileden Temas Kurulacak II.Kişinin Ev Telefonu :

İş Telefonu : (.....).....
 GSM Telefonu : (.....).....

Personelin (varsa) Hastalık ya da alerjileri Yazılacaktır;
 A- Hastalıklar :
 B- Alerjileri :

Personelin Sürekli Aldığı ilaçları yazınız ;

Tedavi Görüldüğü Doktor ya da Hastane adı :

Doktor ya da Hastane irtibat Bilgileri (Adres/Telefon) :

.....

Acil Bir Durum da Personelin Teslim Edildiği Kişi Adı Soyadı :

Tarih : Saat :

Gönderilen Yer :

KURUM MEVCUT ACİL DURUM RAPORU

Kurum Adı: _____

Ünite / Birim / Bina Adı : _____

Kimin tarafından doldurulduđu: _____

Bulunduğu Yer: _____

ACİL İHTİYAÇLAR:(Örneğin: kurtarma, ilk müdahale/yardım malzemeleri, tamiri önem arz eden su basması , gaz kaçağı /yangın riski.)**PERSONEL DURUMU :**

Mevcut Personel Veya sayılan personel sayısı : _____

Araç Sayısı : _____

Kayıp kişi sayısı : _____

Tıbbi destek ihtiyacı olan kişi sayısı: _____

Yaralının Ağır Durumu: Ağır _____ Hafif : _____

Sıkışıp kalan kimse var mı?Bina/Ünite içinde Evet _____ Hayır _____ Nerede _____
Bina/Ünite Evet _____ Hayır _____ Nerede _____**Bina/Ünite Durumu:**

Yangınlar (Evetse.Alarma geç) Evet _____ Hayır _____ Nerede _____

Gaz Kaçağı(Evetse.Alarma geç) Evet _____ Hayır _____ Nerede _____

Yapısal Durumlar:Ağır Hasar (kısımsal olarak veya binanın çökmesi) _____
(borularda çökme, çatlak, kopma) _____
(yangın/patlama sonrası ağır hasar) _____**Alt Yapı Kaynakları:**

Elektrik Açık _____ Kapalı _____

Su Açık _____ Kapalı _____

Gaz Açık _____ Kapalı _____

Ulaşım/tahliye yolları Açık _____ Kapalı _____

Haberleşme:

Telefonlar Açık _____ Kapalı _____

Bilgisayarlar Açık _____ Kapalı _____

Tehlikeler Maddeler:

Kimyasal Madde Sacilmaları Evet _____ Hayır _____

Gaz Kacagi/sızıntı var mı Evet _____ Hayır _____ Evet İse Birim _____

Biyolojik Tehlikeler Evet _____ Hayır _____

Radyasyon Yayılması Evet _____ Hayır _____

Diğer Tehlikeler _____ Birim/Bina

Gözlemler/Gerekenler

ACİL DURUM PERSONEL YOKLAMA FORMU

Birim : _____

Tarih : _____

Kayıtlı Personel Sayısı : _____

Bilgiyi Veren : _____

Bugün Gelemeyen : _____

Mevcut Personel Sayısı: _____

1- Dışarıda Bulunan Personel (izinli - gelmeyen – dışarıda görevli vb.)

İSİM	YER	PROBLEM

2- Tesis Dışında Basit İlk Yardım Ve Ayakta Tedavi Durumları

İSİM	YER	PROBLEM

İlave Yorumlar : (yangın, gaz kaçağı, hasar, tahliye yolları ulaşım problemleri vs rapor edin)

.....

.....

.....

.....

ÖĞRENCİ ACİL DURUM YOKLAMA FORMU

Tahliye sonrasında hemen Toplanma Alanı'nda bulunan Kriz Masası toplama noktasına götürün.

Sorumlu Öğretmen/Personel

İsim:.....

Sınıfı/Görevi:

Alternatif Sorumlu Kişi:.....

Tüm Öğrencilerin Yoklaması Alındı.**EVET****HAYIR****Kayıp veya Sayılmayan**

1.	3.
2.	4.

Yaralı Kişiler

1.	3.
2.	4.

Okula Gelmeyen

1.	3.
2.	4.

Mevcut Olmayan diğer kişiler (Erken çıkan veya başka bir yere gönderilmiş olan öğrencilerin NEREYE gönderildiğini de belirtin.)

1.	3.
2.	4.

Not: Bu form Sınıf yoklama defterlerinin son sayfasına iliştilmelidir.

ACİL DURUM TELEFONLARI

ACİL DURUMLARDA İRTİBAT KURULARAK YARDIM İSTENECEK KURULUŞLAR VE TELEFONLARI

	155	POLİS
	156	JANDARMA
	140	TERÖR
	110	İTFAİYE
	112	HIZIR ACİL
	122	AFAD
	174	ALO GIDA
	185	SU ARIZA
	186	ELEKTRİK ARIZA
	187	DOĞALGAZ ARIZA
	0 5..	YÖNETİCİLER
	0 5..	YÖNETİCİLER

İLK YARDIM RAPORU

KURUM ADI : _____

TARİH: ___ / ___ / ___

Sayın Yaralı Yakını: _____ adlı çalışmamız Kurumumuzda iken _____ saatinde yaralanmış ve kendisine tıbbi ilk yardım _____'de yapılmış/yapılmaktadır.

Yaralanmanın Çeşidi: _____

Olay sebebi :

_____Yaralandığı yer : (Eğer raporun hazırlandığı yerden farklı bir yerde hazırlanmışsa)

_____Tedavi yerine ulaştırıldığı araç bilgisi : (Eğer raporun hazırlandığı yerden farklı bir yerde yaralanmışsa)

Zaman: _____

İlave Bilgiler : _____

Dolduran Kişi Adı Soyadı : _____

Görevi : _____

İmzası : _____

KARŞILIKLI YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

KURUMUN ADI	(kendi kurum Adınız)
KURUMUN ADRESİ	(kendi kurumunuzun adresi)
KURUMUN TELEFON NUMARASI	(kendi kurumunuzun telefonu)

KURUMUN ADI	(iş birliği yapılacak kurum/kuruluş adı)
KURUMUN ADRESİ	(iş birliği yapılacak kurum/kuruluş adresi)
KURUMUN TELEFON NUMARASI	(iş birliği yapılacak kurum/kuruluş telefonu)

PROTOKOL KONUSU : Sivil Savunma Hizmetleri / Afet ve Acil Durum Halleri

KANUNİ DAYANAK:

- 1) 7126 Sayılı Sivil Savunma Kanunu.
- 2) 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- 3) İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik

KARŞILIKLI YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİNE ESAS OLAN KONULAR

(kendi kurum Adınız) ile (iş birliği yapılacak kurum/kuruluş adı) arasında Sivil Savunma Planı, Afet ve Acil Durum Planı kapsamında, aşağıda belirtilen maddeler halindeki hizmetlerin karşılıklı olarak yerine getirilmesinde:

1. Sığınak ,
2. Toplanma yeri,
3. Yangın söndürme ve önleme,
4. Alarm ve irtibat,
5. Sağlık ve sosyal yardım,
6. Gizleme ve karartma,
7. Diğer servis hizmetlerinde yararlanma,
8. Herhangi bir afet karşısında daireler arası işbirliği kapsamında dairelerin sahip olduğu araç, gereçlerin ve taşıtların hizmete sunulması

Yukarıda 8 (sekiz) madde halinde hazırlanan Karşılıklı Yardım ve İşbirliği Protokolü tarafımızdan imza altına alınmıştır.

..../...../2017

Not: İş bu protokol 2 (iki) nüsha halinde düzenlenip ıslak imzalı haliyle kurum afet ve acil durum ile sivil savunma dosyalarında saklanır.

(kendi kurumunuz Adına)
İmza

(iş birliği yapılacak kurum/kuruluş adına)
İmza

Acil Durum Ekipman Listesi

Acil durumlarda kullanılacak ekipman ve malzemeler afetin olası boyutuna bağlı olarak, asgari dışardan yardım gelene kadar müdahale edebilme imkanı sağlamalıdır. Afet özelliklerinde olduğu gibi acil durum ekipmanlarını iki ana bölüme ayarlayabiliriz.

1. Suni afetlerde kullanılacak olan ekipman ve malzemeler

Suni afetlerde kullanılacak olan malzeme ve ekipmanların büyük bir bölümü, tesisin faaliyetine bağlı olarak yasal nedenler dolayısıyla tesiste bulunması gerekli olanlardır .Bunlara örnek olarak aşağıdakileri verebiliriz:

- Görsel veya sesli uyarı sistemleri,
- Yangın söndürme sistemleri,
- Kişisel koruma cihaz ve giysileri
- İlk yardım dolabı, çanta,
- Haberleşme araçları,
- Haberleşme ve aydınlatmada kullanılacak uygun sürekli güç kaynakları,

2. Doğal afetlerde kullanılacak olan ekipman ve malzemeler

Doğal afetler, afetin cinsine göre ekipman ve malzeme gerektirebilir . Ancak bu ekipmanların büyük bölümü arama ve kurtarma faaliyetlerine yöneliktir. Dolayısıyla potansiyel afet tehlikesinin yüksek olasılık taşıdığı yerlerde afet türüne göre (örneğin deprem, sel , çığ) aşağıdaki ekipman ve malzemeleri bulundurmakta yarar vardır:

- Seyyar aydınlatma lambası
- Jeneratör
- Delici ve kırıcı aletler
- Hidrolik kriko takımı
- Kürek
- Çapa
- Kazma
- Battaniye
- Enkaz eldiveni
- Ameliyat eldiveni
- Toz maske
- Lambalı baret
- Makara
- Emniyet şeridi
- Gaz detektörleri
- İkaz yeleşği
- Katlanabilir sedye
- Su bidonu
- Matara
- İklim çadırı
- Şişme bot veya kıyık (motorlu)
- Kızak
- Mevsimli giysiler (eldiven ,bot ,elbise)

ÖĞRENCİ ACİL DURUM TESLİM KARTI

Öğrencinin Adı Soyadı : Sınıfı :

Ev Adresi : Ev Telefonu :

Acil Bir Durum Veya Afet Olursa Öğrenci Velisi İletişim Bilgileri :

1. Veli Bilgileri (Kanuni Vasisi)	Adı Soyadı	
	TC Kimlik No	
	Cep Telefonu	
	Yakınlığı	
	Ev Adresi	
	Ev Telefonu	
	Varsa- İş Adresi	
	İş Telefonu	
2. Veli Bilgileri	Adı Soyadı	
	TC Kimlik No	
	Cep Telefonu	
	Yakınlığı	
	Ev Adresi	
	Ev Telefonu	
	Varsa- İş Adresi	
İş Telefonu		

Öğrenci yukarıda kimlik bilgileri bulunan veli\vasiye kimlik bilgileri doğrulanarak teslim edilmiştir.

Teslim ALAN

Teslim EDEN

ÖĞRENCİ ACİL DURUM İRTİBAT KARTI

Öğrencinin Adı Soyadı : Sınıfı :

Ev Adresi : Ev Telefonu :

Acil Bir Durum Veya Afet Olursa Öğrenci Velisi İletişim Bilgileri :

1. Veli Bilgileri	Adı Soyadı	
	Cep Telefonu	
	Ev Adresi	
	Ev Telefonu	
	Varsa- İş Adresi	
	İş Telefonu	
2. Veli Bilgileri	Adı Soyadı	
	Cep Telefonu	
	Ev Adresi	
	Ev Telefonu	
	Varsa- İş Adresi	
	İş Telefonu	

Personelin (varsa) Hastalık ya da Alerjileri Yazılacaktır

A-Hastalıklar :

.....

B-Alerjiler :

.....

Personelin Sürekli Kullandığı İlaçlar:

.....

Tedavi Gördüğü Doktor Yada Hastane Adı :

.....

Doktor Yada Hastane İrtibat Bilgileri(Adres/Telefon) :

.....

Acil Bir Durumda Personelin Teslim Edildiği Kişi Adı Ve Soyadı :

.....

Tarih :

Saat :

Gönderilen Yer :

ACİL DURUM TATBİKAT FORMU

TATBİKATIN TARİH :	BAŞLANGIÇ SAATİ : 13.00	BİTİŞ SAATİ : 13.35	HABERLİ	X
			HABERSİZ	
TATBİKATIN YAPILDIĞI YER				
TATBİKATI YÖNETEN				
TATBİKAT NO	01			

TATBİKAT RAPORU

1. TATBİKATIN AMACI VE KAPSAMI

Çalışanlara, yangından korunma ve savunma tedbirleri ile yangın halinde yapılması gereken söndürme, kurtarma ve tahliye usullerini öğretmek.

2. TATBİKAT GÖZLEMCİLERİ

Tatbikata gözlemci olarak iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi gözlemcilik etmiştir.

3. TATBİKAT PLANLAMASI

b) İHTİYAÇ ANALİZİ:

Yangın tüpü, yangın yakılması için tava, yangın zili, sedye ve çalışanlara yapacakları iş ile ilgili KKD.

b) KAPSAM:

Yapılan bu tatbikat lisesi meydana gelebilecek bir acil durumda, arama kurtarma ve tahliye işleri ile ilkyardım müdahalesi ve dış kaynaklar ile organizasyonun nasıl yapılacağını kapsamaktadır.

d) TATBİKATIN HEDEFLERİ :

- 1- Acil durum anında çalışanların bilinçli davranmasını sağlamak.
- 2- Çalışanların acil durum ve yangın hakkında bilgilerini arttırmak.
- 3- Acil durum eylem planının işlerliğini kontrol etmek.

e) TATBİKAT SENARYOSU: Saat 13.00'da Okul bahçesi arka kısmında atıl durumdaki eşyaların bulunduğu kısımda yangın çıkar, yangın hızla yayılır. Saat, 13.05 da etrafa yayılan duman sonrası çalışanlardan yangını ilk... .. fark eder ve sesli olarak 'yangın var ' diye bağırmak sureti ile çalışanları haberdar eder. Yangın alarmını duyan çalışanlar Acil Durum gereği, hızlı bir şekilde buldukları alanları boşaltarak Acil Durum Toplanma yerinde toplanmışlardır. Acil durum Amir yardımcısı değerlendirme yaparak Acil Durum Müdahale ekibinden... .. yönlendirerek hemen yangın söndürücülerini alarak olay yerine koşmuşlar ve Yangına gerekli müdahaleyi yaparak yangını 5 dakika içerisinde söndürmüşlerdir. Diğer taraftan Toplanma yerinde yapılan yoklamada'ın olmadığı fark edilmiştir. Kurtarma Ekibinden ve'ı kurtarmak için yangın alanına girmişlerdir. Dışarı çıkmak için hızla koşarken ayağı zemindeki çukura takılan.....yere düşerek kafasını da yere çarpmış ve yaralanmıştır. Aldığı darbeden dolayı baygınlık geçirmiştir.'ı yerde baygın vaziyette bulan Kurtarma Ekibi yaralıyı hemen dışarıya taşımışlardır. Yaralının alnındaki kan kaybının durdurulması için İlk müdahale İlk Yardım ekibi tarafından yapılmıştır Acil Durum Ekip Lideri Ambulans çağırması ve 10 dakika sonra Ambulans gelmiş ve yaralıyı alarak Devlet Hastanesi'ne götürmüştür. Kurum Acil Durum Koordinatörü e telefonla bildirildi.

f) TATBİKAT ORGANİZASYONU:

- a. İlk bilgi alan çalışan sesli olarak alarm vererek acil çıkış kapısını kullanarak çıkarlar. Tüm elektrikler bu konuda eğitilmiş çalışan tarafından kesildi. Çalışanlar ve öğrenciler acil durum toplanma bölgesinde toplanarak yoklama alındı.
- b. Saat 13.06'de Acil Durum Müdahale Ekibi Söndürme Çalışmasına başlar
- c. Kurtarma Ekibi, Atölyede bulunan parlayıcı ve patlayıcı kimyasal maddeleri uzak bir noktaya tahliye ederler, başına koruma görevlisi bırakılır.
- d. Okul idare binası, sınıflar, atölye ve yemekhane çevresindekiler yangın acil durum ekip başlarıncaya boşaltılarak acil toplanma alanında sayım yapılır. Yangın olan ve yangın tehdidi altında bulunan yerlerde elektrikler kesilir.
- e. Yangın, 13.15'te 10 dakikada söndürülür. Yaralı vardır. Yaralı hemen ambulans ile hastaneye gönderilir. Soğutma çalışmaları Söndürme ekibi tarafından icra edilir.
- f. Yangın bitiş alarmı ile 13:35 Saat'de olağan çalışma sürecine dönülür.

4. TATBİKAT ETKİNLİĞİNİN ÖLÇÜMÜ

TATBİKAT ETKİNLİĞİNİN ÖLÇÜMÜ	ÇOK İYİ	İYİ	GELİŞM ELİ	KÖT Ü	AÇIKLAMA
1. Çalışanlar bilinçli davrandı mı?					
2. Çalışanlar Toplanma alanlarında toplanarak kısa sürede sayımı gerçekleştirdi mi?					
3. Çalışanlar arasında panik yaşandı mı?					
4. Acil Duruma doğru şekilde ilk müdahale yapıldı mı?					
5. Acil Durum Ekibi kaç dakikada Acil Durum Odasında toplandı?					
6. Acil durum ekibi kaç dakikada olay yerine geldi?					
7. Acil Durum Ekibi Doğru teknikler kullanarak olaya müdahale etti mi?					
8. Ekip üyeleri sorumluluklarını yerine getirdi mi?					

5. TATBİKAT BULGULARI VE ÖNERİLER

Tespit Edilen Bulgular	Uygunsuzluğun giderilmesi için belirlenen çözümler	Aksiyon Sorumlusu	Aksiyon Hedef Tarihi

6. TATBİKAT FOTOĞRAFLARI :

Ekler;

Ek-1 Acil Durum Tatbikat Katılım Formu

TATBİKAT KATILIM FORMU				
S.N.	TATBİKAT KATILAN PERSONELİN ADI SOYADI	UNVANI	TATBİKAT GÖREVİ	İMZA
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

KAT TAHLİYE PLANLARI

BURAYA
KAT TAHLİYE PLANINIZI
YERLEŐTİRİNİZ !!!

Milli Eğitim Müdürlüğü

ÖĞRETMENLERE VE PERSONELE ACİL DURUM TATBİKATI DUYURUSU

TARİH:

KİME:...(okul ismi) Bölüm ve Kişi KİMDEN:.....Müdür

KONU:(günü, ayı, yılı) TARİHİNDE BÖLGE ÇAPINDA YAPILACAK DEPREM TATBİKATI

Yukarıda belirtilen tarihte il/ilçe çapında bir deprem tatbikatı yapılacaktır. Bu tatbikat tüm personel ve öğrencilerimizin afet durumuna yönelik hazırlığımızın değerlendirmesi ve okulumuzun acil durum prosedürlerini test etmesi için bir fırsat olacaktır.

Lütfen tüm Okullarda Acil Durumlar için Standart Operasyon Prosedürlerini dikkatlice inceleyin.

Mersin

Milli Eğitim Müdürlüğü

VELİLERE ACİL DURUM TATBİKATI MEKTUBU

(OKUL ANTETİ)

Değerli Veli(ler)

Öğrencilerimizin ve çalışanlarımızın refahı ve güvenliği en büyük önceliğimizdir. Okullara acil durum müdahalesi prosedürlerini uygulama fırsatı sunmak için İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğümüz tüm öğrenciler ve personelden ____ tarihinde il çapında yapılacak acil duruma hazırlıklı olma tatbikatına katılmalarını istemektedir. Öğrencilerin o gün normal saatte okuldan çıkacaklarını bilginize sunarız.

Eğitim tatbikatının amacı, öğrencileri koruma, can kurtarma, yaralanmaları azaltma ve eğitimin sürekliliğini sağlama becerilerimizi geliştirmektir. Bu sayede acil durum operasyonları planını değerlendirme ve müdahale kabiliyetimizi geliştirme imkanı bulacağız. Tatbikatın bir bölümünde öğrencilerle okul çalışanları okulun Okul Afet Planını faaliyete geçirmemize katkıda bulunacaktır.

Öğrencileri gerçekten acil bir durum olduğunda koruyabilmek için yalnızca öğrenciye ait Acil Durum Kartında belirtilmiş olan velilere veya velisi tarafından bildirilmiş, yetişkin kişilere teslim edilebilecektir. Lütfen bu karttaki bilgileri kontrol edip güncellendiğinden ve doğru olduğundan emin olunuz. Karttaki listede birden fazla kişinin isminin bulunması gereklidir. Bunlar arasından bir-iki tanesinin okula yürüme mesafesinde oturuyor olması tercih edilir.

Gerçekten acil bir durum meydana geldiğinde telefon bağlantısı kurmanın mümkün olmayacağını varsayarak çocuğunuzun Acil Durum Kartındaki kişilerle sizin ya da ailenizin buluşacağı yeri önceden kararlaştırmalısınız.

Gerçekten acil bir durum olduğunda onaylanmış bir acil durum bağlantı kişisi kimlik ibraz edebilmek için gereken hazırlığı yaparak öğrenciyi teslim almak için öncelikle Başvuru Kapısına gelmelidir. Öğrencinin okulda bulunduğu yer tespit edilirken, onu almaya gelen yetişkin(ler) de çocuklarıyla buluşmak üzere Teslim Kapısı'na yönlendirilecek, imza karşılığında çocuğunu teslim alacaktır. Bu prosedür çocuğunuzu korumak ve içinizi rahatlatmak için hazırlanmıştır.

Tatbikat öncesinde lütfen öğrencilerinizle ailenizin hazırlıklı olması hakkında konuşun. Eğer hala yapmadıysanız lütfen Ek-12 Aile Afet Hazırlık Planından yararlanınız. Bu dokümanları okulumuz idaresinden sağlayabilirsiniz.

Herhangi bir sorunuz veya bilgilendirilmeye ihtiyacınız olduğu takdirde lütfen bize danışmaktan çekinmeyiniz. Saygılarımızla,

(İSİM) /Müdür

T.C
MERSİN VALİLİĞİ
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

AKSİYON PLANI VE DÜZELTİCİ
ÖNLEYİCİ FAALİYET FORMU(ADDÖF)

Doküman No	918-04-F.07
Sayfa No	1 / 1
Revizyon No	00
Revizyon Tarihi	--/--/20--
Düzenleme Tarihi	--/--/20--
Geçerlilik Tarihi	--/--/20--

Konu Tipi	☐ Öneri	☐ Denetim Uygunsuzluğu
	☐ Risk Analizi Sonucu	☐ Tehlike Durumu (Ramak Kala)
RİSK DEĞ. SIRA NO		☐ Kaza

DÜZENLEYEN	DÖF No:	
	İlgili Bölüm	
	İyileştirilecek Risk Konusunun Tanımı:	
	Adı Soyadı : Görevi : İşveren Vekili	Tarih

İLGİLİ BİRİM	Risk Konusunun İyileştirilmesi Kapsamında Yapılan ve/veya Yapılacak Faaliyetler:		
	İlgili Bölüm Sorumlusu		
	Adı Soyadı : Görevi :	Başlangıç Tarihi Bitiş Tarihi	İmza

GÖRSEL	DÜZENLEMEDEN ÖNCE	DÜZENLEMEDEN SONRA

SONUÇ	Sonuç	☐ Uygun	☐ Uygun Değildir
	Açıklama :		
	ONAY	Adı Soyadı : Görevi :	Tarih

S.NO	TEHLİKE/PROBLEM	Tarih		TEHLİKE SINIFI :
		EVET	HAYIR	ÇALIŞAN SAYISI :
				AÇIKLAMA(Görüşleriniz (Gerekirse delil niteliğinde rapor ve ekler)
1	Afet risklerinin azaltılması ve müdahale planlamasını yürütmek üzere sürekliliği olan Okul Afet ve Acil Durum Yönetim Kurulu oluşturdu mu?			
2	Okulda ve çevremizde bulunan, kullanabileceğimiz kaynakların envanteri çıkarıldı mı?			
3	Okulumuzu etkileyebilecek olan farklı tehlikeleri belirlenmesi için bölgede meydana gelen afetlerin tarihsel dönemdeki etkilerini araştırdık mı?			
4	Zarar görebilirliği yüksek olan gruplar ve kişiler tespit edildi mi?			
5	Bölgemizin ve mahallemizin haritası temin edilip, haritaların üzerinde alternatif tahliye ve barınma yerlerini belirledik mi?			
6	Mahallemizdeki tehlikeler, ortaya çıkabilecek fiziksel riskleri belirleyip, değerlendirmeye aldık ve riskleri azaltma çalışması yapıyor muyuz?			
7	Tahliye planımız var mı?			
8	Acil durumlar için haberleşme ve mümkün olan uyarı sistemini kurduk mu?			
9	Öğrencilerin, sadece velileri ya da aileleri tarafından onaylanan yetişkinlere teslim edilmesi ile ilgili bir sistem kuruldu mu?			
10	Gerektiğinde mahalle sakinlerine acil barınma sağlamak üzere planlama yaptık.			
11	Eğitimin sürekliliğinin sağlanması ile ilgili planlama yapıldı mı?			
12	Okul Afet ve Acil Durum Planı ile ilgili önemli hususlar ailelere veli toplantısında izah edildi mi?			
13	Okuldaki etkinlikler ve müfredat kanalı ile risk bilinci ve afet risklerinin azaltılması konusunda temel uygulamaları bütün yaş gurupları için sağlanıyor mu?			
14	Okul personeline ve öğrencilere, evlerinde afete hazırlık yapmaları için cesaretlendirmek üzere gerekli bilgilendirmeyi yapıyor mu?			
15	Ekonomik risklerin telafisi için sigortamız var mı?			

NOT : Eğer yukarıdaki kontrol listesindeki soruların yanıtlarından hayır olanları işaretlenmiş ise, açıklamalar sütununa görüşlerinizi ve mevcut durum için yürütülmekte olan faaliyetleri yazınız. Bu forma ekleme veya yapılabilir. Afet ve Acil Durum Risk değerlendirmesi çalışmaları yapılırken bu kontrol listesinden faydalanılacaktır. Sorulara verdiğiniz cevaplar HAYIR ise risk değerlendirme tablosuna ilgili maddeyi tehlike olarak alınız. Risk değerlendirme tablosundaki KONTROL TEDBİRLERİ VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER sütununa aşağıdaki öneriler yazılacaktır.

ÖNERİLER

1. Afet risklerinin azaltılması ve müdahale planlamasını yürütmek üzere sürekliliği olan okul afet komitesi oluşturunuz. Risk azaltma, hazırlık ve müdahale planlarının gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi için düzenli toplantılar yapınız. Bu toplantılara okul çalışanları, veliler ve yerel toplum liderleri de katılmalıdır. Zarar görebilirliği yüksek olan gruplar ve kişileri belirleyin. Örneğin, küçük çocuklar, engelli öğrenciler, dilimizi tam olarak konuşamayanlar vb. gibi.
2. Okulda ve çevremizde bulunan, kullanabileceğiniz kaynakların envanterini çıkarınız. Örneğin, yangın söndürücüler, ilk yardım setleri, jeneratör, merdiven, arama ve kurtarma ekipmanları, müdahale becerisine sahip kişiler.
3. Okulumuzu etkileyebilecek olan farklı tehlikeleri belirlenmesi için bölgede meydana gelen afetlerin tarihsel dönemdeki etkilerini araştırılmalı bu çalışmalar esnasında mahalle muhtarı, bölgede yaşayan yerli halkla ve yaşlılarla da konuşulmalıdır. Bir sonraki adım için bu çalışmalar ışık tutacaktır
4. Zarar görebilirliği yüksek olan gruplar ve kişilerin tespit edilmelidir. Örneğin, küçük çocuklar, engelli öğrenciler, dilimizi tam olarak konuşamayanlar vb. gibi. Tahliye planınızı yapın. Bu plan alternatifli, toplanma yeri, tahliye rotaları, güvenli yerler ve yedekleme sistemini kapsamaktadır.
5. Bölgemizin ve mahallemizin haritası temin edilip, haritaların üzerinde alternatif tahliye ve barınma yerlerini belirlenmelidir. Binamız yangın güvenliği, yerel itfaiye istasyonu görevlisi tarafından kontrol edilmiş olmalıdır.
6. Okul çevresindeki metruk binalar, enerji nakil hatları, şalt merkezleri(enerji dağıtım), okul çevresi ulaşım yolları ve trafik, okul çevresindeki şantiye, kazı çalışmaları vb.
7. Tahliye planımız; Bu plan alternatifli, toplanma yeri, tahliye rotaları, güvenli yerler ve yedekleme sistemini kapsamalıdır. Öğrencilerin servis araçlarındayken bir afet olması durumunda en yakın güvenli okula taşınmaları ile ilgili planlama yapılmamıştır. Çevre okul ve diğer kamu binaları belirlenip yardımlaşma ve işbirliği sağlanmalıdır. Veliler öğrencilerle bir araya gelebilecekleri bütün olası güvenli yerler hakkında bilgilendirilmelidir. Tahliye planı, polis, itfaiye ve sağlık kuruluşu ile paylaşılmalıdır. Gerekliğinde destek almak üzere önceden bağlantı kurulmalıdır.
8. Acil müdahale ve öğrencilerin aileleri ile birleşmesi için gerekli bütün acil durum için bağlantı bilgi ve numaralarını sağlanmalıdır. Anons sistemleri çalışır vaziyette olmalı, Tüm ikaz ve uyarı sistemlerinin çalıştığından emin olunmalıdır.
9. Öğrencilerin, sadece velileri ya da aileleri tarafından onaylanan yetişkinlere teslim edilmesi ile ilgili bir sistem kuruldu mu? Tehlikeli maddelerin dökülme ve yayılmalarını önlemek için gerektiği kadar bulundurun, ayrı ayrı ve sabitlenmiş yerlerde tutun.
10. Gerektiğinde mahalle sakinlerine acil barınma sağlamak üzere planlama yapılmalıdır. Okulun halka açılması gerektiği afet durumlarında okul bahçesi ve sığınakların kullanılabilir durumda olmasını sağlayın.
11. Bu kapsamda, alternatif sınıf yerlerini, program ve eğitim yöntemlerini belirlenmelidir. Eğitim kayıtlarının kopyalarını aldık, emin bir yerde tutuyoruz.
12. Ailelere acil durum mesajlarını iletmek, okul afet planını paylaşmak ve aileler ile sürekli bağlantıda olabilmek için plan yapılmalıdır. Afet ve acil durumlarda medya ile bağlantıların İl Afet ve Acil Durum Yönetimi Müdürlüğü ile İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü kanalıyla yürütüleceği konusunu karara bağlanmalıdır.
13. AFAD dokümanları, sivil savunma yöntemleri, filmler, etkinlikler, tatbikatlar, duyuru panoları, okul web sitesi, yarışmalar, seminerler vb. faaliyetler eğitim öğretim yılı içinde planlanmalı ve görev alacaklar belirlenmelidir.
14. Okul personeline ve öğrencilere evlerinde afete hazırlık yapmaları için cesaretlendirmek üzere gerekli bilgilendirmeyi konusunda AFAD dokümanlarından faydalanılabilir.
15. Ekonomik risklerin telafisi için okul sigorta ettirilmelidir.

S.NO	TEHLİKE/PROBLEM	Tarih		TEHLİKE SINIFI :
		EVET	HAYIR	ÇALIŞAN SAYISI :
16	Binamız güncel afet yönetmeliğine uygun şekilde konumlandırılmış, tasarlanmış ve inşa edilmiş midir?			AÇIKLAMA (Gerekirse delil niteliğinde rapor ve ekler)
17	Binanın yangın güvenliği, yerel itfaiye istasyonu görevlisi tarafından kontrol edilmiş midir?			
18	Okuldaki tamirat ve güçlendirme çalışmalarının, eğitimi en az kesintiye uğratacak şekilde yapılmasına özen gösterilmekte midir?			
19	Binamızın bakımı ile ilgili koruyucu önlemleri alıyor muyuz?			
20	Deprem, fırtına: Can kaybı, yaralanma ve maddi hasara neden olabilecek, eğitimi kesintiye uğratabilecek her türlü eşya sabitlendi mi?			
21	Sel, fırtına, heyelan ,çığ, kasırga: Kullanılan erken uyarı sistemini biliyor muyuz?			
22	Yangın önlemlerini alınması ve müdahale için gerekli araç-gerece sahip miyiz?			
23	Tehlikeli maddelerin dökülme ve yayılmalarını önlemek için gerektiği kadar bulunduruluyor mu?			
24	Önemli evrakları ve bilgilerin yedeklerini, güvenliği tesis edilmiş ayrı bir yerde tutuluyor mu?			
25	Okul servis araçlarının emniyeti denetlenmekte midir?			
26	Okul çevresindeki duvar/tel örgü okul güvenliğini için yeterli midir?			
27	Okul yerleşkesinde bulunan aydınlatma okul güvenliğini için yeterli midir?			

NOT : Eğer yukarıdaki kontrol listesindeki soruların yanıtlarından hayır olanları işaretlenmiş ise, açıklamalar sütununa görüşlerinizi ve mevcut durum için yürütülmekte olan faaliyetleri yazınız. Bu forma ekleme veya yapılabılır. Afet ve Acil Durum Risk değerlendirmesi çalışmaları yapılırken bu kontrol listesinden faydalanılacaktır. Sorulara verdiğiniz cevaplar HAYIR ise risk değerlendirme tablosuna ilgili maddeyi tehlike olarak alınız. Risk değerlendirme tablosundaki KONTROL TEDBİRLERİ VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER sütununa aşağıdaki öneriler yazılacaktır.

ÖNERİLER

16. Okul binasının güncel afet yönetmeliğine uygun şekilde konumlandırılmış, tasarlanmış ve inşa edilmiş olup olmadığı Yetkin bir yapı mühendisine incelenmelidir. İnceleme sonuçları rapor haline getirilip yetkili mercilere sunulmalıdır.
17. Binamız yangın güvenliği, yerel itfaiye istasyonu görevlisi tarafından kontrol edilmesi için gereken resmi girişimlerin yapılması gerekmektedir.
18. Okuldaki tamirat ve güçlendirme çalışmalarının, eğitimi en az kesintiye uğratacak şekilde yapılmasına özen gösterilmelidir.
19. Binamızın bakımı ile ilgili koruyucu önlemleri alınmalı. Nemden ve diğer hasarlardan korunması için gereken tamiratların vakit geçirmeden yaptırılmalı.
20. Deprem, fırtına: Can kaybı, yaralanma ve maddi hasara neden olabilecek, eğitimi kesintiye uğratabilecek her türlü eşya sabitlenmeli. Yüksek ve ağır mobilyalar, bilgisayarlar ve diğer elektronik cihazlar, tehlikeli maddeler, kalorifer kazanları, su tankları, aydınlatma elemanları, ısıtma ve havalandırma cihazları, çatı elemanları, korkuluk ve parapetler, depolama tankları, vb.gibi. Dolaplara tutaç takmalı, camlı tablolar için kancalı vida kullanılmalı.
21. Sel, fırtına, heyelan, çığ, kasırga: Kullanılan erken uyarı sistemini biliyoruz. Bu çerçevede en yakın güvenli yeri değerlendirerek, insanları oraya yönlendirmek konusunda plan yapılmalıdır.
22. Yangın önlemlerini alınmalı ve müdahale için gerekli araç-gerece tedarik edilmeli. Örneğin, yangın alarm düğmeleri, yangın hortumu, yangın söndürücüler, kum kovaları, vb. gibi. Bunların sürekli bakımlarını yapılmalıdır.. Binamızda, çıkış yolları ISO standartlarına göre işaretlenmeli ve otomatik acil durum aydınlatma sistemi de tesis edilmelidir.
23. Tehlikeli maddelerin dökülme ve yayılmalarını önlemek için gerektiği kadar bulundurulmalı, ayrı ayrı ve sabitlenmiş yerlerde tutulmalıdır.
24. Önemli evrakları ve bilgilerin yedeklerini, ayrı bir yerde tutuyoruz. Öğrenci kayıtları, acil durum bağlantı bilgileri ve öğrenci teslim onayları vb. gibi.
25. Servis şoförleri ve öğrenciler emniyet önlemleri konusunda eğitilmiş olmalıdır. Örneğin, emniyet kemerleri, ulaşım ile ilgili diğer güvenlik önlemleri vb. gibi.
26. Okul çevresindeki duvar/tel örgü okul güvenliğini yeterli ölçüde karşılamalıdır. Bahçe duvarının sağlamlığı kontrol edilmelidir Sel deprem gibi doğal afetlere karşı güçlendirilmelidir. Okul duvarlarının okul bahçesi ile arasında güvenli mesafe bırakılacak şekilde korkuluk yapılmalı, arada kalan alan güvenlik bölgesi olarak ayrılmalıdır.
27. Okul yerleşkesinde bulunan aydınlatma okul güvenliği için yeterli hale getirilmelidir. Aydınlatma sistemi jeneratöre bağlı olmalıdır.

S.NO	TEHLİKE/PROBLEM	Tarih		TEHLİKE SINIFI :
		EVET	HAYIR	ÇALIŞAN SAYISI :
	MÜDAHALE KAPASİTESİ: KAYNAKLAR VE BECERİLER			AÇIKLAMA (Gerekirse delil niteliğinde rapor ve ekler)
28	Okulda görevli Özel Güvenlik Görevlisi var mı?			
29	Ziyaretçilerin bilgileri kayıt altına alınıyor mu?			
30	Okul yerleşkesine girişlerde öğrencilerin (özellikle sivil kıyafet uygulaması bulunan okullar) öğrenci kimlik kartları kontrol ediliyor mu?			
31	Okul çevresini, bahçesini ve bina içini gösteren güvenlik kamera sistemi yeterli mi?			
32	Tatbikatlar için rehber yönergemiz var mı?			
33	Bina tahliyesi tatbikatını yılda en az iki kez yapılıyor mu?			
34	Yetkili kuruluşlardan güvenilir acil durum bilgisi almak için erişimimiz ve bunu içerde yaymak için haberleşme sistemimiz var mı?			
35	Öğrenciler ve okul personeli için ilk 72 saatlik acil malzemelerimiz var mı?			
36	Okul personeli ve büyük sınıf öğrencilerine afete müdahale beceri eğitimleri verildi mi?			
37	Okul personeli, doğal gaz, elektrik ve su tesisatlarının yerlerini ve nasıl kapatılacağını biliyor mu?			
38	Gerekirse devreye sokmak üzere psikososyal destek kaynaklarımızı belirledik mi?			
39	Kaynaklarımızı karşılıklı yardımlaşma ve mahallemizdeki müdahale çalışmalarını desteklemek amacıyla kullanmak üzere plan yapıldı mı?			

NOT : Eğer yukarıdaki kontrol listesindeki soruların yanıtlarından hayır olanları işaretlenmiş ise, açıklamalar sütununa görüşlerinizi ve mevcut durum için yürütülmekte olan faaliyetleri yazınız. Bu forma ekleme veya yapılabilir. Afet ve Acil Durum Risk değerlendirmesi çalışmaları yapılırken bu kontrol listesinden faydalanılacaktır. Sorulara verdiğiniz cevaplar HAYIR ise risk değerlendirme tablosuna ilgili maddeyi tehlike olarak alınız. Risk değerlendirme tablosundaki KONTROL TEDBİRLERİ VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER sütununa aşağıdaki öneriler yazılacaktır.

ÖNERİLER

28. Okulda görevli Özel Güvenlik Görevlisi imkanlar dahilinde görevlendirilmelidir. Özel güvenlik görevlileri ile ilgili mevzuat doğrultusunda sertifika almış ve İl Emniyet Müdürlüğü kayıtlarında olan kişiler görevlendirilmelidir. Ayrıca öğrencilerle yakın temas halinde bulunmaları nedeni ile İl Emniyet Müdürlüğü tarafından her dönem başı eğitim faaliyetlerine katılmaları sağlanmalıdır.
29. Ziyaretçilerin bilgileri kayıt altına alınmalı. Okulunda bir ziyaretçi prosedürü oluşturulmalıdır.
30. Okul yerleşkesine girişlerde öğrencilerin (özellikle sivil kıyafet uygulaması bulunan okullar) öğrenci kimlik kartları olmalı ve kontrol edilmeli.
31. Okul çevresini ve bahçesini ve bina içini gösteren güvenlik kamera sisteminin cihaz görüntü kayıt kanal kapasitesi yeterli olmalıdır. Yeterli sayıda, uygun açılarda kamera bulunmalıdır. Kayıtları yedekleyecek RAID sistemi olmalıdır. Kesintisiz güç kaynağı(UPS) sisteme entegre edilmelidir. Kayıt cihazı güvenliği sağlanmalıdır(kilitli kabin/kilitli oda/kilitli dolap vb.). Cihaz üzerinde yetki seviyeleri tanımlanmalıdır (user, admin vb.). Kamera sisteminin kabloları yeterli kablo güvenliği gözetilerek yapılandırılmalıdır (Kablo kanallarından ve elle ulaşılamayacak şekilde mi kablo çekimi yapılmıştır?). Okul çevresindeki kameraların görüntü alanını kapatan herhangi bir nesne olmamalıdır(ağaç, tabela vb.) düzenli önlem alınmalıdır.
32. Yılda iki kez, bütün okul çalışanları ve öğrencilerin katılımı ile afet sonrası becerileri test etmek üzere tatbikat yapılmalıdır. Gereken yardımlar için bir yedekleme (eş sınıf) sistemi olmalıdır. En az yılda bir kez, operasyon ekiplerinin müdahale organizasyonunu ve becerilerini test etmek üzere canlandırma uygulaması yapılmalıdır. Örneğin; hasar tespiti, bilgi paylaşımı, hafif arama kurtarma, ilk yardım, yangın söndürme ve öğrenci-aile birleşimi vb. gibi. Tatbikat sonrası, değerlendirme yaparak pratikler geliştirilmelidir.
33. Bina tahliyesi tatbikatını yılda en az iki kez yapılmalı . Muhtemel acil durumları dikkate alarak uygun becerileri kullanma pratiklerini de uygulanmalı. Örneğin, yaşam kurtarmak için ilk yardım becerileri; deprem için çök, kapan, tutun; sel için uygun davranış ve yüzme; şiddet-saldırı için bulunduğu yerde kapan ve kapıyı kilitle. Temel tahliye kurallarını uygulanmalı: “Konuşma, Koşma, İtme, Geri Dönme”.
34. Yetkili kuruluşlardan güvenilir acil durum bilgisi almak için erişimimiz ve bunu içerde yaymak için haberleşme sistemimiz olmalı. Acil durumlarda güncel bilgi alıp, okuldakileri uyarmak ve gerekli makamları bilgilendirmek konusunda tatbikatlar yapılmalıdır.
35. Öğrenciler ve okul personeli için ilk 72 saatlik acil malzemelerimiz temin edilmeli. Örneğin, kişi başı günlük 12 lt su, yiyecek, ilk yardım malzemeleri, jeneratör, acil aydınlatma malzemeleri, alternatif haberleşme, barınma ve temizlik, hijyen malzemeleri vb. gibi.
36. Okul personeli ve büyük sınıf öğrencilerine afete müdahale beceri eğitimleri verilmeli. Örneğin, ilk yardım, tıbbi olmayan triaj(afet triajı), hafif arama ve kurtarma, telsiz haberleşmesi, psikolojik ilkyardım, öğrenci teslim işlemleri, barınma, beslenme ve sanitasyon, hijyen bilgileri, vb. gibi.
37. Okul personeli, doğal gaz, elektrik ve su tesisatlarının yerlerini ve nasıl kapatılacağını bilmelidir.
38. Gerekirse devreye sokmak üzere psikososyal destek kaynaklarımızı belirlenmeli.
39. Kaynaklarımızı karşılıklı yardımlaşma ve mahallemizdeki müdahale çalışmalarını desteklemek amacıyla kullanmak üzere plan yapılmalı.

S.NO	TEHLİKE/PROBLEM	Tarih		TEHLİKE SINIFI :
		EVET	HAYIR	ÇALIŞAN SAYISI :
				AÇIKLAMA (Gerekirse delil niteliğinde rapor ve ekler)
40	Bilgisayarlar, sistemlerin çöküşü, internet altyapısının devre dışı kalması			
41	Elektriklerin uzun süreli kesik olması			
42	Yangın alarmı ve yangın söndürücü su püskürtme sistemi çalışmıyor.			
43	Isıtma veya Soğutma Sistemleri devre dışı			
44	Doğal Gaz Sızıntısı			
45	LPG Sızıntısı			
46	Lağım Taşması Lağım boruları geri tepmesi			
47	Telefonlar, sabit hatlar kesik.			
48	Telefonlar(Cep telefonları) GSM servisleri çalışmaz.			
49	Su Kesintisi (İçilmeyen kullanma suyu) Lavabo ve tuvaletler çalışmaz.			
50	Su Kesintisi (İçme suyu) Musluk suyu içilemez durumda.			
51	Havalandırma devre dışı.			
52	Yıldırımdan korunma sisteminin olmaması veya çalışmaması			

NOT : Eğer yukarıdaki kontrol listesindeki soruların yanıtlarından hayır olanları işaretlenmiş ise, açıklamalar sütununa görüşlerinizi ve mevcut durum için yürütülmekte olan faaliyetleri yazınız. Bu forma ekleme veya yapılabılır. Afet ve Acil Durum Risk değerlendirmesi çalışmaları yapılırken bu kontrol listesinden faydalanılacaktır. Sorulara verdiğiniz cevaplar HAYIR ise risk değerlendirme tablosuna ilgili maddeyi tehlike olarak alınız. Risk değerlendirme tablosundaki KONTROL TEDBİRLERİ VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER sütununa aşağıdaki öneriler yazılacaktır.

ÖNERİLER

40. Kağıt/belge dosyalama, CD'lere kopyalama gibi yedek sistemler kullanılır.
41. Işıldak, el feneri bulundurulmalı Ayrıca pilli radyo haberleri dinlemek için olmalı
42. Yangını bildirmek için telefon veya haberci kullanılır. Bina içindeki diğer insanları uyarmak için megafon ile anons yapılır. Yangın gözlem ekibi kurulur. Küçük yangınlar söndürülür.
43. Dar alanlara toplanılır ve kapılar kapatılarak sıcaklık sağlanır. Serinlemek için ise gölgelerden veya hava akımlarından yararlanır.
44. Çürük sarımsak kokusu oluşur. Ocaklar yanmaz. Gaz genişir ve yükselir. 187 doğal gaz Acil aranır. Tüm katlarda pencereler açılır ve ortam havalandırılır. Gazla çalışan cihazlar kapatılır. Elektrik düğmelerine dokunulmaz. Kibrit, çakmak veya kıvılcım çıkarabilecek elektrikli aletler kullanılmaz. Bina tahliye edilir.
45. Çürük yumurta kokusu oluşur. Ocaklar yanmaz. Gaz incelik ve çöker. Havalandırmak için pencereler açılır. Gazla çalışan cihazlar kapatılır. Kibrit, çakmak veya kıvılcım çıkarabilecek elektrikli aletler kullanılmaz. Alt katların kapıları kapatılır. Bina tahliye edilir.
46. Tuvaletlerin sifonları çekilmez. Su kullanılmaz. İşaretler yerleştirilir. Seyyar tuvaletler veya kovalar kullanılır.
47. Gerektiğinde, cep telefonları SMS için kullanılır. Gerekirse haberciler, ulak kişiler görevlendirilir.
48. Kısa mesafede koordinasyon için **Wakie talki'ler** kullanılır. Ulak kişiler görevlendirilir.
49. Su biriktirilir. Seyyar tuvaletler, kovalar kullanılır. İçme suyu olarak şişe su ya da damıtılmış veya arıtma su kullanılır.
50. Tüm musluk ve çeşmelere **"İçmeyiniz"** işaretleri yerleştirilir. İçme suyu için şişe su, damıtılmış veya arıtma su kullanılır.
51. Gerektiğinde kapı ve pencereler açılır.
52. Kokulu veya tehlikeli maddeler kullanılmamalıdır. Gerektiğinde kapı ve pencereler açılır.

